

Begroting 2022

Meerjarenraming 2023 t/m 2025

Gemeente Valkenburg aan de Geul

Begroting 2022 en meerjarenraming 2023 t/m 2025

Versie: 1.04 d.d. 6 oktober 2021

Status: Ontwerpbegroting (cf. artikel 190 Gemeentewet), vastgesteld in het college d.d. 5 oktober 2021, publicatie d.d. 7 oktober 2021 (onder afhandelingsmandaat portefeuillehouder financiën)

Ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad voor de raadsvergadering van 9 november 2021, cf. artikel 191 Gemeentewet

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

De ontwerpbegroting voor het begrotingsjaar 2022 bieden wij u aan in bijzondere omstandigheden. Nadat uw raad op 12 juli 2021 de kaders heeft vastgesteld die de basis vormen voor het opstellen van de begroting, werden wij getroffen door een watersnoodramp met een voor onze gemeente ongekende omvang. Een ramp die mogelijk ook verstrekkende gevolgen heeft voor onze financiële huishouding in 2022 en de daaropvolgende jaren.

Het college heeft daarbij de afweging gemaakt om deze begroting op te stellen op basis van de door uw raad reeds vastgestelde kaders. De financiële gevolgen van de watersnood bevatten nog zodanige onzekerheden, dat het praktisch niet mogelijk is om deze al volledig in de begroting te verwerken. Tekstueel wordt bij enkele programmaonderdelen wel gerefereerd aan de gevolgen van de watersnood. Uw raad wordt middels separate voorstellen gevraagd om keuzes te maken over de financiële gevolgen van de watersnood, die vervolgens als wijziging van de begroting verwerkt zullen worden.

In 2022 vinden er ook verkiezingen plaats voor de gemeenteraad. Voor de programmabegroting ligt er een afspraak om de indeling van het boekwerk te koppelen aan de raadsperiode. De huidige programma-indeling wordt in 2022 dus mogelijk voor het laatst toegepast. Met de nieuwgekozen raad zullen er afspraken worden gemaakt over het vervolg. Hoewel de indeling in de basis niet is gewijzigd, hebben wij wel getracht om het boekwerk overzichtelijker en beknopter op te stellen. Hierbij hopen wij beter aan te sluiten op het informatieniveau dat past bij de kaderstellende rol van uw raad.

In financiële zin zien wij in 2022 met name uitdagingen op het sociaal domein. Bij ongewijzigd beleid stijgen de kosten sneller dan vanuit solide financieel beleid wenselijk is. Dit leidt tot een oplopende taakstelling sociaal domein. Voorstellen die moeten leiden tot een vermindering van deze kostenstijgingen worden aan uw raad voorgelegd, onder andere in het versterkingsplan sociaal domein. De ontwikkelingen worden verder toegelicht op pagina 6.

De inkomsten van onze gemeente zijn voor het grootste gedeelte afkomstig van de rijksoverheid. Op landelijk niveau dient het nieuwe kabinet beslissingen te nemen die van grote invloed zijn op onze structurele inkomsten. Nu de uitkomsten van de kabinetsformatie op zich laten wachten zitten er dus onzekerheden in de inschattingen van de meerjarenraming van deze begroting. De laatste cijfers met betrekking tot het gemeentefonds staan toegelicht op pagina 7.

Voor de investeringsreserve strategische projecten doen wij het voorstel om een bedrag van € 2 miljoen toe te voegen aan deze reserve, vanuit de reserve Essent gelden. Hiermee willen wij een strategische reserve van circa € 4 miljoen achterlaten die een basis kan bieden om in 2022 en verder in te kunnen spelen op (gebieds-)ontwikkelingen die zich voordoen.

Ten slotte willen wij met uw raad in gesprek in hoeverre de combinatie van onze ambities, afgezet tegen financiële uitdagingen en onzekerheden, grondslag biedt om de keuze te maken voor lastenverzwaringen op de middellange termijn. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de verhoging van de toeristenbelasting in 2023. Uiteraard is het aan de gemeenteraad om hier een keuze in te maken.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

w.g.

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur / gemeentesecretaris

w.g.

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

Inhoudsopgave

De programmabegroting

Hoofdstuk 1 Algemeen	5
Algemene inleiding en leeswijzer	5
Hoofdstuk 2 Programmaplan	11
2.1 Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	11
2.2 Programma Toerisme en Economie	15
2.3 Programma Sociaal Domein	19
2.4 Programma Ruimtelijk Domein	31
2.5 Programma Algemene Taakvelden	45
2.6 Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting	47
Hoofdstuk 3 Paragrafen	49
3.1 Paragraaf Lokale heffingen	49
3.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	58
3.3 Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	63
3.4 Paragraaf Financiering	66
3.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	70
3.6 Paragraaf Verbonden Partijen	72
3.7 Paragraaf Grondbeleid	92

De financiële begroting

Hoofdstuk 4 Overzicht van baten en lasten	93
Hoofdstuk 5 Financiële positie	96

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht van baten en lasten per taakveld	99
Bijlage 2 Overzicht incidentele baten en lasten per programma	104
Bijlage 3 Meerjarig verloop reserves en voorzieningen	105
Bijlage 4 Overzicht structurele mutaties reserves	106
Bijlage 5 Reserve- en voorzieningenbeleid	107

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1 Algemene inleiding en leeswijzer

Voor u ligt de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023 t/m 2025 van de gemeente Valkenburg aan de Geul. De begroting is opgesteld volgens de landelijke voorschriften die volgen uit de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarnaast geldt de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening 2021 als kader voor het opstellen van de begroting.

In deze inleidende tekst geven wij u enige toelichting op de opbouw van het boekwerk en op het proces van het vaststellen van de begroting.

De begroting bestaat in hoofdlijnen uit twee onderdelen, namelijk het beleidsmatige deel en het financiële deel.

1.2 Financiële samenvatting

De financiële samenvatting van de begroting 2022 is als volgt:

Baten en lasten per programma

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	2.815	167	-2.648
Programma Toerisme en Economie	4.570	7.995	3.425
Programma Sociaal Domein	25.057	5.321	-19.735
Programma Ruimtelijk Domein	13.692	7.190	-6.502
Programma Algemene Taakvelden	1.268	33.758	32.490
Subtotaal programma's	47.401	54.431	7.030
Overhead	7.043	89	-6.954
Onvoorzien	100	0	-100
Vennootschapsbelasting	1	0	-1
Subtotaal overig	7.144	89	-7.055
Saldo van baten en lasten	54.545	54.520	-25
Toevoegingen aan reserves	440		-440
Onttrekkingen uit reserves		582	582
Resultaat	54.985	55.102	117

1.3 Belangrijkste financiële aandachtspunten voor 2022

Het begrotingsjaar 2022 is een jaar dat grote uitdagingen voor gemeenten in het algemeen en voor onze gemeente in het bijzonder met zich meebrengt. De belangrijkste aandachtspunten vanuit het oogpunt van financiën worden hieronder verder toegelicht. Als eerste worden de diverse taakstellingen toegelicht. Vervolgens worden de ontwikkelingen in het gemeentefonds en meer specifiek uit de septembercirculaire 2021 toegelicht.

Taakstelling sociaal domein

In 2021 zijn de prognoses voor de uitgaven op het sociaal domein zorgvuldig geactualiseerd. Op basis van prognoses van prijsstijgingen en de verwachte volumegroei hebben we in beeld gebracht hoe de uitgaven zich ontwikkelen bij ongewijzigd beleid.

In de programmabegroting van 2021 hebben wij reeds maatregelen aangekondigd. De actualisatie laat zien dat de noodzaak tot het nemen van maatregelen sindsdien nog meer is toegenomen. Voor 2022 zijn er vanuit de Rijksoverheid extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderdeel Jeugdzorg. Deze extra middelen zijn echter onvoldoende om het verwachte tekort te dekken. Voor 2023 en verder hebben wij de mogelijkheid om een stelpost op te nemen, maar zekerheid over het structurele budget zal moeten komen uit besluitvorming door het nieuw te vormen kabinet.

Naast de behandeling van de ontwerp-begroting 2022 staat ook de behandeling van het versterkingsplan sociaal domein gepland voor de raadsvergadering van november 2021. In dit raadsvoorstel wordt nader ingegaan op de wijze waarop het college voorstelt om de taakstelling sociaal domein nader in te vullen.

Bij ongewijzigd beleid ontwikkeld de taakstelling sociaal domein zich in de komende periode als volgt:

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Taakstelling sociaal domein	2.644	2.860	2.829	3.021

Taakstelling actieplan jeugdbeleid

In de raadsvergadering van 12 april 2021 heeft de gemeenteraad het actieplan Jeugdbeleid vastgesteld. Uit dit actieplan, met de ondertitel "van, voor en door de jeugd", volgen kostenbesparingen die als taakstelling in de begroting zijn verwerkt. Vanaf 2022 zal er invulling gegeven dienen te worden aan deze taakstellingen. Samengevat gaat het om de volgende bedragen:

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Taakstelling actieplan jeugdbeleid	275	475	775	800

Overige taakstellingen

In onze begroting zijn daarnaast nog de volgende taakstellingen opgenomen:

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Taakstelling verbetering budgetbeheer	125	200	200	200
Taakstelling beleidsplan	0	75	75	75
Taakstelling stelposten gemeentefonds	0	98	50	50
Taakstelling ruimtelijk domein	246	248	249	249
Taakstelling belastingen en tarieven	8	16	24	32
Taakstelling formatie apparaat	30	-92	-122	-122
Totaal taakstellingen	3.328	3.879	4.080	4.305

Deze totaalstelling is inclusief de bovenstaande taakstellingen sociaal domein.

Versterking budgetbeheer

Zoals toegelicht in de kadernota 2020 en in de paragraaf bedrijfsvoering zijn wij aan de slag met het versterken van het budgetbeheer. Een onderdeel hiervan is om de bestaande budgetten kritisch tegen het licht te houden. Wij verwachten dat hier concrete financiële besparingen mee te realiseren zijn, die wij in deze begroting hebben ingezet als dekkingsmiddel. Dit gaat om een bedrag van € 125.000 voor het jaar 2022 en vanaf 2023 om een structureel bedrag van € 200.000.

Taakstelling onderuitputting beleidsplan en stelposten gemeentefonds

In de raming voor 2023 en verder hebben wij twee taakstellingen opgenomen, voor de verwachte onderuitputting op de stelpost gemeentefonds en voor de verwachte onderuitputting op het beleidsplan. De stelpost gemeentefonds is gedeeltelijk ingevuld en kent op dit moment nog een stand van € 98.000 in 2023 en € 50.000 vanaf 2024. Voor de budgetten zoals opgenomen in het meerjarenbeleidsplan hebben we een verwachte jaarlijkse besparing opgenomen van € 75.000.

Taakstelling ruimtelijk domein

Aan de taakstelling ruimtelijk domein verwachten wij grotendeels structurele invulling te kunnen geven vanaf het begrotingsjaar 2022. Dit gaat om een bedrag van € 246.000 in 2022, oplopend tot € 249.000 structureel.

Belastingen en tarieven

De daarvoor in aanmerking komende belastingen en heffingen worden jaarlijks geïndexeerd. Hiermee wordt een bedrag gegenereerd van € 8.000 in het begrotingsjaar 2022, oplopend tot € 32.000 in het laatste jaar van de meerjarenraming, waarmee invulling wordt gegeven aan deze taakstelling.

Taakstelling formatie apparaat

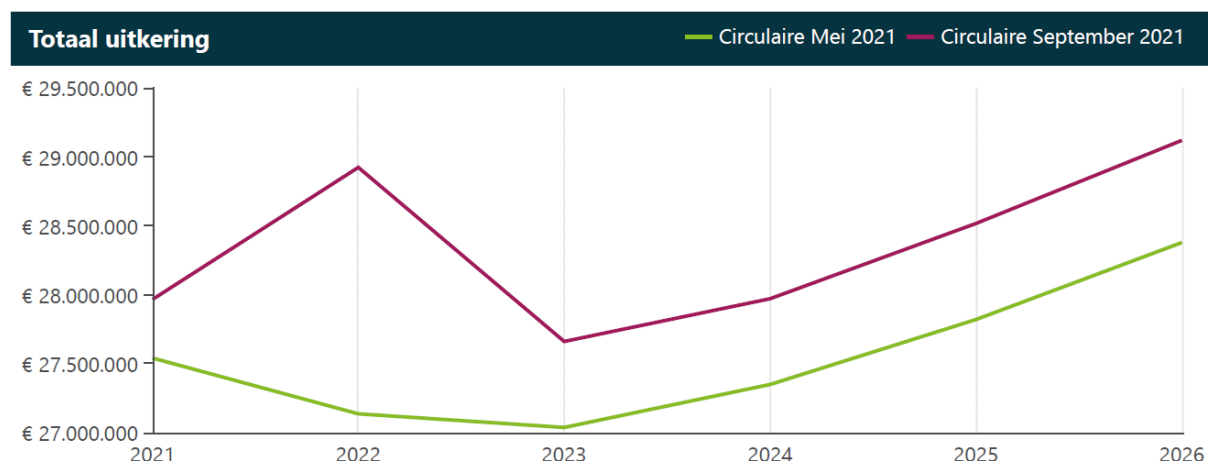
Op deze taakstelling resteert nog een saldo van € 30.000 in het begrotingsjaar 2022. Vanaf het jaar 2023 is er sprake van een negatieve taakstelling (dus financiële ruimte). Dit bedrag zullen wij betrekken bij het voorstel naar aanleiding van de organisatiescan.

Taakstelling n.a.v. motie vervanging armaturen VHV Sjinborn

Naar aanleiding van de motie in de raadsvergadering van 12 juli 2021 is een taakstelling opgenomen van € 1.800 per jaar (totaal € 18.000, verspreid over 10 jaar).

Gemeentefonds (algemene uitkering en specifieke uitkeringen), septembercirculaire 2021

De septembercirculaire 2021 laat in financiële zin een positief beeld zien ten opzichte van de voorgaande prognoses. In hoofdlijnen ziet dat er als volgt uit:

Bron: Gemeentekas, rapportage specifiek voor onze gemeente

De paarse lijn is daarbij de nieuwe prognose. De groene lijn sluit aan op de cijfers van de meicirculaire 2021 (cf. raadsinformatiebuletin 2021 nr. 56). De grafiek is overigens nog niet gecorrigeerd voor het verwachte effect van het vertrek van Stella Maris (structureel € 353.000 vanaf

2022), maar geeft wel een goed beeld van het verschil tussen de twee circulaire. Cijfermatig hebben wij uiteraard wel rekening gehouden met deze daling in inkomsten.

In 2022 verwachten wij een stijging van onze inkomsten uit het gemeentefonds van bijna € 1,8 miljoen. Dit wordt deels verklaart door de incidentele middelen voor jeugdzorg. Bij de meicirculaire waren deze nog niet definitief, maar wel al aangekondigd. Het exacte bedrag is bekend geworden bij de septembercirculaire en komt uit op € 934.000.

In de septembercirculaire zijn (incidentele) financiële middelen beschikbaar gesteld voor een aantal onderwerpen die samenhangen met corona:

- Aanvullend pakket re-integratie (€ 11.000)
- Bijzondere bijstand (€ 12.000)
- Gemeentelijk schuldenbeleid (€ 23.000)
- Impuls re-integratie (€ 34.000)

Het programma Gezond in de stad is eenmalig verlengd in 2022. Hiervoor is een bedrag beschikbaar gesteld van € 52.000 (de zogeheten GIDS-gelden).

Bij de onderdelen van de algemene uitkering die te relateren zijn aan het sociaal domein is sprake van een aantal correcties en nacalculaties op budgetten. Hoewel er op onderdelen relatief kleine bedragen beschikbaar worden gesteld voor taken als de landelijke structuur interventieteams en de uitbreiding van het rijksvaccinatieprogramma met HPV voor mannen is er per saldo sprake van een negatief effect (van circa € 63.000).

Ten slotte is er in de septembercirculaire sprake van een voordelig effect als gevolg van de wijziging van de uitkeringsfactor. Dit hangt samen met een opwaartse bijstelling van het accres. In 2020 en 2021 was overigens nog sprake van een bevriezing van het accres, met name om ongewenste financiële effecten van Covid-19 te voorkomen. In 2022 groeit het gemeentefonds weer mee met de stijgende uitgaven van de rijksoverheid. Het financiële effect hiervan in de septembercirculaire 2021 voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt € 785.000.

Samengevat ziet dit er als volgt uit (bedragen * € 1.000):

Jeugdzorg	934
Corona gerelateerd	50
Gezond in de stad (GIDS)	52
Effecten sociaal domein	-63
Wijziging uitkeringsfactor	785
Verschil septembercirculaire t.o.v. meicirculaire	1.758

De extra financiële middelen voor de jeugdzorg zullen worden betrokken in de besluitvorming over het versterkingsplan sociaal domein. Dat geldt eveneens voor de stelpost die we hiervoor mogen opnemen in de meerjarenraming vanaf 2023.

De corona gerelateerde onderdelen en de GIDS-gelden zijn specifiek gelabeld en worden voor die specifieke doeleinden gereserveerd in de begroting.

Het resterende bedrag van € 785.000 dient nog gecorrigeerd te worden met de effecten van het sociaal domein (-/- € 63.000), waardoor per saldo een bedrag van € 722.000 resteert. Over de invulling van dit bedrag (eenmalig in 2022) gaan wij met uw raad in gesprek tijdens de begrotingsbehandeling in november 2021, waarbij de insteek is om de verwachte tekorten op het sociaal domein hiermee af te dekken.

Ten slotte dient nog vermeld te worden dat het gebruikelijk is dat de septembercirculaire wordt gepubliceerd op Prinsjesdag, dus op de derde dinsdag van september. Deze dag viel dit jaar op 21 september, het laatste mogelijke moment. Daags na Prinsjesdag bleek dat er een fout was gemaakt in de berekeningen van het gemeentefonds, waarna de circulaire werd ingetrokken. Op maandag 27 september aan het einde van de dag zijn de cijfers van de septembercirculaire bekend

geworden. Gelet op de korte periode tussen 27 september en de afronding van de ontwerpbegroting zijn de resultaten van de septembercirculaire wel samengevat hierboven toegelicht, maar niet cijfermatig verwerkt in de begrote baten en lasten in het vervolg van dit boekwerk.

Beleidsprogramma

De begrotingssystematiek van onze gemeente kent een zogeheten beleidsprogramma, waarin budgetten die zijn bestemd voor een specifiek onderdeel staan gereserveerd. Begrotingstechnisch maken deze bedragen onderdeel uit van het taakveld 0.8 overige uitgaven binnen het programma algemene taakvelden.

De lasten voor het beleidsprogramma bedragen € 787.000 in 2022 en lopen op tot € 1.037.000 in de raming voor 2025. Het verschil tussen deze bedragen en de bedragen zoals die voorgaand jaar in de begroting zijn genoemd wordt verklaard doordat reeds invulling is gegeven aan de middelen die waren gereserveerd voor de indexatie van het sociaal domein.

1.4 Opbouw van de programmabegroting

Het beleidsmatige deel van de begroting is opgebouwd uit het programmaplan (hoofdstuk 2) en de paragrafen (hoofdstuk 3). Het financiële gedeelte bestaat uit het overzicht van baten en lasten (hoofdstuk 4) en de uiteenzetting van de financiële positie (hoofdstuk 5). Ten slotte volgen nog enkele bijlagen.

Het programmaplan is opgebouwd vanuit de volgende programma's:

- Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving
- Programma Toerisme en Economie
- Programma Sociaal Domein
- Programma Ruimtelijk Domein
- Programma Algemene Taakvelden

Naast het programma Algemene Taakvelden bevat de begroting ook de onderdelen overhead, onvoorziene uitgaven en inkomsten en vennootschapsbelasting.

De programma-indeling is door de raad vastgesteld voor deze raadsperiode en wordt daarmee gehanteerd in de begrotingen over de jaren 2019 t/m 2022. De huidige begroting is de vierde en daarmee de laatste in deze raadsperiode.

Het programmaplan geeft in de basis antwoord op de drie W vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

De programma's zijn opgedeeld in thema's, waarbij per thema antwoord wordt gegeven op de eerste twee vragen. De vraag "wat mag het kosten" wordt voor het gehele programma beantwoord op basis van een tabel met baten en lasten op taakveldniveau.

In hoofdstuk 3 zijn de paragrafen opgenomen. Anders dan de programma-indeling in hoofdstuk 2 geldt voor de paragrafen wel een landelijk voorgeschreven indeling. In deze paragrafen lichten wij de beleidlijnen toe en leggen de relevante beheersmatige aspecten vast voor de lokale heffingen, het weerstandsvermogen en risicobeheersing, het onderhoud aan kapitaalgoederen, de financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

De financiële begroting is opgebouwd uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

1.5 De begrotingskaders

De gemeenteraad heeft de volgende kaders voor het opstellen van de begroting bepaald:

- Wanneer zich na de vaststelling van de begroting nieuwe prioriteiten aandienen, dient het college in eerste instantie binnen het desbetreffende programma naar financiële dekking te zoeken;
- De raad heeft altijd het recht om prioriteiten aan te passen of eerder vastgestelde kaders bij te stellen;
- Nieuw beleid of wijziging van bestaand beleid kan alleen geëntameerd worden indien direct in de dekking van de daarmee gemoeide kosten wordt voorzien;
- De post Onvoorzien mag pas worden ingezet nadat is vastgesteld dat de extra, niet in de begroting voorziene, onuitstelbare en onvermijdbare kosten, niet door middel van herschikking van budgetten binnen het desbetreffende programma kunnen worden opgevangen;
- Indien een tekort ontstaat als gevolg van een lagere algemene uitkering uit het Gemeentefonds moet een integrale afweging van alle beleid plaatsvinden;
- De in de meerjarenbegroting verwerkte ramingen voor onderhoud van kapitaalgoederen moeten met actuele onderhoudsplanningen worden onderbouwd;
- Doelstelling is dat de gedecentraliseerde taken worden uitgevoerd binnen de daarvoor door het rijk beschikbaar gestelde budgetten.

1.6 Proces vaststellen van de begroting 2022

De ontwerpbegroting 2022 zal worden gepubliceerd op 7 oktober 2021. Dit is het eerste moment dat de begroting 2022 beschikbaar is voor de raadsleden en ook publiekelijk te raadplegen is.

De leden van de gemeenteraad hebben de mogelijkheid om informatieve vragen in te dienen over de ontwerpbegroting. Deze schriftelijke vragen kunnen op de gebruikelijke wijze, bij voorkeur per raadsfractie, worden ingediend via de griffie. De afgesproken deadline hiervoor is op maandag 18 oktober 2021, voor 09:00u.

Het college zal op vrijdag 22 oktober de schriftelijke vragen beantwoorden.

Het sluitstuk van de begrotingscyclus is de behandeling en de vaststelling van de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 t/m 2025 in de openbare raadsvergadering van dinsdag 9 november 2021.

Na vaststelling van de begroting zal deze vóór 15 november 2021 worden toegezonden aan het College van Gedeputeerde Staten (GS) van de Provincie Limburg.

1.7 Status en versiebeheer

Het boekwerk van deze begroting zoals dat openbaar wordt gepubliceerd op 7 oktober 2021 betreft een ontwerpbegroting. Pas nadat de gemeenteraad de begroting vaststelt is er formeel sprake van een begroting. Het is mogelijk dat de behandeling in de raadsvergadering van 9 november leidt tot een aanpassing in dit boekwerk. Mocht dat het geval zijn, leidt dat er dus toe dat er twee verschillende versies van de begroting 2022 worden gepubliceerd. Om deze reden zullen wij op de tweede pagina van het document aangeven wat de status is van het boekwerk en op welke datum deze is gepubliceerd.

1.8 Wijzigingen van de begroting

De door de raad vastgestelde begroting 2022 is het startpunt voor de uitvoering in 2022. Gedurende het jaar zullen er nog wijzigingen op de begroting plaats vinden. Wijzigingen die van invloed zijn op de baten en lasten op programmaniveau zijn altijd voorbehouden aan de gemeenteraad. Het college is bevoegd om binnen deze door de raad vastgestelde kaders (dus binnen het programma) wijzigingen door te voeren op taakveldniveau of op productniveau. Begrotingswijzigingen vanuit de gemeenteraad kunnen betrekking hebben op de voorjaarsnota (als onderdeel van de kadernota) of op de najaarsnota, maar kunnen gedurende het jaar ook volgen uit de financiële gevolgen van separate raadsbesluiten. Volledigheidshalve vermelden wij dat een dergelijke begrotingswijziging naast de financiële gevolgen ook de bijbehorende dekking bevat.

Hoofdstuk 2: Programmaplan

2.1 Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Omschrijving programma

In dit programma wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de integrale veiligheid, zoals openbare orde en crisis- en rampenbestrijding. Iedereen moet veilig zijn en zich veilig kunnen voelen. Bij activiteiten die door de samenleving zelf worden geïnitieerd, wordt nagegaan hoe de gemeente deze initiatieven kan ondersteunen of bewoners en ondernemers kan activeren om zelf actie te ondernemen. Want ook voor (sociale) veiligheid geldt dat het nemen van de eigen verantwoordelijkheid door burgers en bedrijven een essentieel onderdeel vormt.

Thema's programma

Dit programma bestaat uit het thema Openbare Orde en Veiligheid, waarbij de actualiteiten rondom vergunningverlening is deze begroting separaat worden benoemd.

Thema: Openbare Orde en Veiligheid

De ambitie van de gemeente is om de veiligheid van bewoners en bezoekers op straat en in de leefomgeving te waarborgen en daar waar nodig te verhogen. Tevens wil de gemeente ernstige vormen van (horeca)overlast en onveiligheid voorkomen. Om hieraan invulling te kunnen geven zijn de volgende beleidsnota's opgesteld en ter hand genomen:

- Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023;
- Uitvoeringsprogramma IVP 2020-2023;
- Omgevingsverordening 2020;
- Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhavingsplan (VVTH-plan) 2019-2023;
- Jaarlijks Toezicht en Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP);
- Horecasanctiebeleid gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Preventie- en handhavingsplan Jeugd, Alcohol en Omgeving 2021-2024 (inclusief drugspreventie);
- Samen op weg met het risicoprofiel Brandweer 2014;
- Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVVU).

Wat willen we bereiken?

- Een veilige woon- en leefomgeving;
- Een plezierig en veilig uitgaanscentrum;
- Het verbeteren van de naleving van de regels die gelden in de openbare ruimte;
- Het verbeteren van de naleving van de regels op het gebied van de brandveiligheid;
- Een adequate uitvoering en goede naleving van de Drank- en Horecawet;
- Het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van zowel ondernemers als inwoners, zodat de leefomgeving veiliger wordt;
- Afdoende hulpverlening door de brandweer en zo veel mogelijk voldoen aan de landelijke normen voor opkomst- en uitruktijden;
- Een optimaal afgestemde inzet van beschikbare capaciteit van de brandweer;
- Het stimuleren van maatregelen voor brandpreventie en zelfredzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

De uitvoeringsprogramma's, zoals hierboven genoemd, worden uitgevoerd. Tevens zal met alle betrokkenen gewerkt worden aan het Uitvoeringsprogramma Integrale veiligheidsplan 2020-2023. Daarin zijn de volgende veiligheidsonderwerpen als prioriteit opgenomen:

- Overlast/geweld op het snijvlak van zorg en veiligheid;
- Veilig toerisme, recreatie en evenementen;
- Ondernijnde criminaliteit.

Daarnaast zijn vijf strategische thema's benoemd, te weten:

- Veilige en leefbare kernen;
- Jeugd en veiligheid;
- Woninginbraak en andere vermogenscriminaliteit;
- Drugsoverlast;
- Veiligheid rond het uitgaan.

In het Integraal Veiligheidsplan Heuvelland zijn indicatoren opgenomen over de misdaad- en incidentcijfers van de politie. Hierover wordt jaarlijks afzonderlijk aan de raad gerapporteerd.

Aandacht voor alle veiligheidsthema's

De gemeente gaat, samen met de andere Heuvellandgemeenten, door met de inzet op alle veiligheidsthema's. Daarbij is er aandacht en ruimte voor doorontwikkeling van de aanpak. Verder voeren we wettelijke taken uit en reageren we op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.

Blijven samenwerken

De gemeente gaat door met de regionale samenwerking op veiligheidsterrein. De belangrijkste regionale samenwerkingsverbanden zijn:

- Integraal IVP en bijbehorende Uitvoeringsprogramma's met Heuvelland gemeenten;
- De samenwerkende Zorg- en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg: afstemming binnen de regio tussen partners uit de justitiële keten, de veiligheidsketen en de zorgketen met als doel het terugdringen van overlast, criminaliteit en huiselijk geweld;
- Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC): afstemming overheidspartijen ter bestrijding van de georganiseerde misdaad;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg: afstemming en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en milieuadvies;
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL): afstemming tussen ketenpartners ten aanzien van aanpak (gezondheids-)risico's, rampen en crises;
- Burgernet: burgers helpen de politie bij opsporing verdachten;
- WhatsApp Buurt Preventie (WABP);
- Regionaal overleg integraal toezicht (ROIT): afstemming werkzaamheden BOA's;
- Meld Misdaad Anoniem;
- Wijkagenten en WijkBOA's.

Bij sociale veiligheid is ook de inzet van wijkagenten en BOA's relevant. De wijkBOA's houden spreekuren in de wijk. Ook vindt er periodiek overleg plaats met de politie, waarbij aandacht is voor de ontvangen meldingen van burgers in een periode en afspraken gemaakt worden voor de uitvoering van projecten op hotspots (extra toezicht, snelheidsmetingen, drankcontroles, fietsdiefstallen, diefstal uit schuurtjes, etc. etc.).

Vergunningverlening

Invoering Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb)

Naar verwachting wordt met ingang van 1 juli 2022 de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (tegelijk met de Omgevingswet) ingevoerd. Deze wet is met name bedoeld om de positie van de consument te verbeteren. De regels voor aannemers worden behoorlijk aangescherpt en er vindt een stelselwijziging plaats. De stelselwijziging houdt in dat een deel van de bouwtechnische toets en controle niet meer door de gemeente wordt uitgevoerd maar door een kwaliteitsborger (een onafhankelijk 'erkend' bedrijf). In eerste instantie geldt de verplichting om een kwaliteitsborger in te schakelen alleen voor minder risicovolle bouwwerken zoals grondgebonden woningen, kleine bedrijfsgebouwen en voetgangersbruggetjes.

Als gevolg van de invoering van de WKB komt een gedeelte van de toetsings- en toezichtwerkzaamheden bij de gemeente te vervallen. Echter de gemeente ontvangt voor de start van de bouwwerkzaamheden een melding en bij oplevering van de gebouwen een opleverdossier als gevolg waarvan nieuwe werkzaamheden voor de gemeente ontstaan. Daarnaast behoudt de gemeente de handhavingstaken die door het strengere toezicht waarschijnlijk zullen toenemen. Momenteel worden landelijk proefprojecten georganiseerd waaruit voldoende inzicht moet ontstaan wat de daadwerkelijke gevolgen zijn van deze nieuwe wet.

De VNG heeft met de minister van BZK afspraken gemaakt in een akkoord over de Wkb, waarbij tevens is afgesproken dat er nog een onderzoek volgt op basis van artikel 2 van de Financiële verhoudingswet. Dit zou er in principe toe moeten leiden dat de invoering van de Wkb voor ons als gemeente budgettair neutraal verloopt. In deze begroting zijn derhalve vooralsnog geen financiële gevolgen van de invoering van de WKB verwerkt.

Afhandelen vergunningaanvragen

Alle binnenkomende vergunningaanvragen worden binnen de geldende wettelijke termijnen afgehandeld. De vergunningenprocedure wordt geheel digitaal doorlopen middels het programma Squit 2020.

Er worden o.a. de navolgende vergunningen behandeld:

- Omgevingsvergunningen
- Evenementenvergunningen
- Alcoholvergunningen
- Speelautomatenvergunningen
- Standplaatsvergunningen

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
1.1	Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 jongeren	2020	22	11	Stichting Halt
1.2	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2020	0,3	2	CBS
1.3	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2020	3,7	4,6	CBS
1.4	Diefstallen uit woningen	aantal per 1.000 inwoners	2020	1,2	1,8	CBS
1.5	Vernielingen en beschadigingen	aantal per 1.000 inwoners	2020	6,1	6,2	CBS

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat mag het kosten?

Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.425	74	-1.351
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.390	93	-1.297
Totaal programma	2.815	167	-2.648

2.2 Programma Toerisme en Economie

Omschrijving programma

In dit programma worden de activiteiten gepresenteerd, die zijn gericht op het economisch functioneren van onze gemeente. De kern waarop de beleidsvoornemens zijn gebaseerd, zijn de Visie Vrijetijdseconomie 2030, het uitvoeringsprogramma Middengebied, de Toekomstvisie 2035 en de Gebiedsvisie van Buitengoed Geul en Maas. De focus ligt op het versterken van het kwaliteitstoerisme ter bevordering van de werkgelegenheid en het welzijn en welbehagen van onze inwoners en bedrijven. Waar mogelijk en verantwoord kiest onze gemeente voor anticyclisch investeren, om daarmee de basis te leggen voor een duurzame, leefbare en toekomstbestendige economie.

Thema's programma

Dit programma bestaat uit de volgende drie thema's:

1. Economie;
2. Toerisme en recreatie;
3. Toeristische heffingen.

Thema 1: Economie

Binnen het thema economie wordt beleid en worden activiteiten gepresenteerd die gericht zijn op het economisch functioneren van onze gemeente. De kern van de beleidsvoornemens is gebaseerd op de Visie Vrijetijdseconomie 2030, het uitvoeringsprogramma Middengebied, de Toekomstvisie 2035, met daarbinnen de toeristische visie Klein Groots Land, inclusief de bouwstenen van de nieuwe toeristische visie en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 met bijbehorende bestuursafspraken. Eind 2021 zal naar verwachting de provinciale Omgevingsvisie worden vastgesteld als nieuw kaderstellend instrument.

Wat willen we bereiken?

De focus ligt met name op het versterken van de kwaliteit van het product Valkenburg aan de Geul in de breedste zin van het woord, binnen het economisch profiel en het toeristische product van Zuid-Limburg als geheel. Aan de ene kant met als doel om het toeristisch aanbod van Valkenburg aan de Geul te versterken, zodat dit aansluit bij de toekomstige vraag van bezoekers en toeristen. Aan de andere kant met als doel om een kwalitatief hoogwaardige leef-, werk en woonomgeving te bieden voor de eigen inwoners. Doel hierbij is een goede balans tussen mens, milieu en economie na te streven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze lokale economie is zowel in 2020 als in 2021 in het hart geraakt door de uitbraak van het COVID-19 virus. Nog steeds hebben we te maken met de onzekerheid over het virus en de bijbehorende maatregelen om de volksgezondheid te kunnen waarborgen. Waar in het begin van de zomer van 2021 eindelijk ruimte leek te ontstaan om bezoekers weer in grote getale te mogen ontvangen, kende de natuur geen genade en kregen we te maken met een volgende grote klap, zowel voor onze inwoners als voor ons economisch hart: de watersnoodramp. Dit alles vraagt om een deugdelijk plan van aanpak voor de nafase in combinatie met een grootschalig herstelprogramma. Parallel aan het reguliere begrotingsproces wordt hier nadere vorm en richting aan gegeven. De inhoud hiervan zal uiteindelijk bepalend zijn voor de aanpak voor de komende jaren en zal een belangrijke impact hebben op onze werkzaamheden binnen ons toeristische taakveld.

Regionale economische ontwikkelingen

Regionale economische samenwerking

Op het gebied van economische samenwerking in Zuid-Limburg spelen momenteel diverse programma's (SVREZL, ESZL, Middengebied, NOVI). Doel van deze programma's is om gezamenlijk een aantal gemeenschappelijke thema's en opgaven vorm te geven. In de begroting is reeds rekening gehouden met proceskosten daarvoor.

Lokale economische ontwikkelingen

Bedrijveninvesteringszone Valkenburg (BIZ)

Sinds 1 januari 2020 is de BIZ Valkenburg een feit in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Vanuit de BIZ Valkenburg is er een structureel overleg tussen het bestuur van de BIZ en de gemeente ten einde te komen tot een activiteitenplan ter besteding van de middelen.

Thema 2: Toerisme en recreatie

Dit thema sluit nauw aan op thema 1 van dit programma, omdat alle activiteiten die op het gebied van Toerisme en Recreatie ontplooid worden eveneens als economisch zijn aan te merken.

Wat willen we bereiken?

Een economisch gezonde gemeente, waarbij toerisme en recreatie de economische motor van de gemeente vormen. Wij willen activiteiten ontplooiën die voorwaardenscheppend zijn voor een kwaliteitsvolle toeristische sector die een bijdrage levert aan de leefbaarheid van Valkenburg aan de Geul.

Wat gaan we daarvoor doen?

Regionale economische ontwikkelingen

Visie Vrijtijdseconomie (VTE) Zuid-Limburg

De visie VTE is een ruimtelijk-economische visie met ontwikkelingsrichtingen en ruimtelijke keuzes op het gebied van de vrijetijdseconomie. De visie VTE bevat een beschrijving van de positie, kansen en ambities van Zuid-Limburg op toeristisch-recreatief gebied voor de (middel)lange termijn. De visie is in 2020 door alle Zuid-Limburgse gemeenten vastgesteld. De uitwerking van deze visie krijgt de komende jaren verder vorm op projectniveau (Momenteel lopen op regionaal niveau: Knopenlopen, Sectorplatform toerisme, Magazine en campagne over de Zuid-Limburgse verhaallijnen en Vitaliteitsverbetering overnachtingslocaties). De uitwerking zal mede gevoed worden door deze reeds lopende projecten zoals beschreven in het uitvoeringsplan van het Middengebied en uit onze eigen programma's.

Lokale toeristische ontwikkelingen

Toeristische visie

Eind 2017 heeft uw Raad besloten om:

- Kennis te nemen van het manifest, de strategische en actieagenda klein GROOTS land;
- Kennis te nemen van de hoofdlijnen van de toeristische visie voor Valkenburg aan de Geul het goede leven in de 21e eeuw en dit als bouwsteen toevoegen aan de toekomstvisie 2035.

Na deze besluitvorming is er op toeristisch gebied met name vorm en richting gegeven aan het hotelbeleid, onlangs is ook gestart met de herijking van het integrale overnachtingenbeleid en de eerste aanzet is gemaakt voor nieuw evenementenbeleid. Voor de Toekomstvisie 2035 is een eerste conceptnotitie opgesteld eind 2019, waarvan de inhoud en analyse meegenomen wordt bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Een nadere uitwerking van een strategische Toeristische Visie heeft niet plaatsgevonden in dat kader.

Tussen eind 2017 en nu is veel gebeurd. Zo is zeker voor de toeristische sector nog verre van duidelijk wat de exacte impact is van de Covid-19 pandemie. Het ontbreken van een actueel

vastgestelde Toeristisch Visie kan daarom ook zelfs gezien worden als een kans om direct vorm en richting te geven vanuit de huidige situatie, rekening houdende met de effecten van de afgelopen periode. Ten einde dan ook de juiste keuzes te maken bij het vaststellen van de integrale Omgevingsvisie is het wenselijk om vooruitlopend daarop aanvullend te werken aan nieuwe kaders en richting vanuit Toerisme en Recreatie. Bij de kadernota 2021 zijn hiertoe de middelen gereserveerd. De uitwerking hiervan zal in 2022 verder vorm krijgen.

Gemeentegrot

Er spelen een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de toekomst van de Gemeentegrot. Zo zal vanuit de ontmanteling van de Polfermolen een keuze gemaakt moeten worden over hoe verder om te gaan met de structuur van de Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V., waaronder vooralsnog ook de Gemeentegrot valt.

Daarnaast is gestart met de visievorming Valkenburg-West. Het is wenselijk om vanuit de hoofdkaders van deze nieuwe gebiedsvisie ook een ontwikkelrichting voor de Gemeentegrot te bepalen. De verwachting is dat dit in 2022 verder vorm zal krijgen, waarna ook keuzes gemaakt kunnen worden wat betreft de toekomst van de Gemeentegrot.

Hotelbeleid

In 2021 is in het verlengde van het vastgestelde hotelbeleid het uitvoeringsplan Vitaliteitsmanagement Hotels opgesteld, in 2022 dient dit plan een vervolg te krijgen.

Verblijfsaccommodatiebeleid

In aanvulling op het hotelbeleid is in 2021 het gemeentelijk beleid ten aanzien van onze overige verblijfsaccommodatie voorzieningen (kampeernota, campers, B&B, Airbnb en vakantiewoningen) in samenhang herzien. De verwachting is dat het integraal overnachtingenbeleid eind 2021 of begin 2022 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.

Evenementenbeleid

In de tweede helft van 2019 is gestart met het traject om te komen tot een nieuw evenementenbeleid. Dit traject is in verband met de Covid-19 crisis en de onduidelijkheid betreffende de toekomst van evenementen begin 2020 tijdelijk "on hold" gezet. Het is wenselijk om dit traject een vervolg te geven, waarbij nadere afstemming met het herstelprogramma en de nieuw op te stellen toeristische visie wenselijk is. Een herstart van dit proces zou, afhankelijk van beschikbare capaciteit en overige prioriteiten, in 2022 kunnen plaatsvinden.

Openluchttheater

Bij de behandeling van de kadernota 2021 zijn middelen gereserveerd voor de realisatie van een geluidswand voor het openluchttheater. De realisatie van de geluidswand is een verplichting waaraan de gemeente dient te voldoen om het vigerende bestemmingsplan te wijzigen en ervoor te zorgen dat deze overeenkomt met de huidige exploitatie. In afstemming met het Openluchttheater en de omgeving zal dit verder worden uitgewerkt en voorbereid.

De door het bestuur van het openluchttheater gewenste overige opwaardering van het openluchttheater zal als onderdeel van de gebiedsvisie Valkenburg-West worden opgepakt en beoordeeld.

Thema 3: Toeristische heffingen

Met de inkomsten uit de toeristische heffingen worden de lasten gedekt, die betrekking hebben op de toeristische functie.

Wat willen we bereiken?

Een evenwichtige verdeling van de toeristisch-economische lasten door een samenstel van toeristische heffingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente kent de volgende toeristische heffingen, die grotendeels aan de toeristische functie kunnen worden gelinkt:

- toeristenbelasting;
- gemaklijkhedenretributie;
- reclamebelasting;
- precariobelasting voor de terrassen;
- parkeergelden;
- precariobelasting voor uitstallingen.

Met deze toeristische heffingen worden de investerings- en overige exploitatielasten afgedekt. Ook de komende jaren willen wij blijven inzetten op een evenwichtige verdeling van de inkomsten en uitgaven en zullen daarbij de verschillende toeristische heffingen betrekken.

Met uw raad gaan wij in gesprek in hoeverre de combinatie van onze ambities, afgezet tegen financiële uitdagingen en onzekerheden, grondslag biedt om de keuze te maken voor lastenverzwaringen op de middellange termijn. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de verhoging van de toeristenbelasting in 2023. Uiteraard is het aan de gemeenteraad om hier een keuze in te maken.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
2.1	Funciemenging	% verhouding banen en woningen	2020	44,3	53,2	CBS BAG/LISA
2.2	Vestigingen van bedrijven	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2020	183,8	158,4	LISA

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat mag het kosten?

Programma Toerisme en Economie

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
0.63 Parkeerbelasting	10	2.932	2.922
0.64 Belastingen overig	18	506	488
2.2 Parkeren	1.201	56	-1.145
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	218	203	-15
3.4 Economische promotie	2.470	3.719	1.249
5.4 Musea	77	45	-32
5.7 Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	577	534	-43
Totaal programma	4.570	7.995	3.425

2.3 Programma Sociaal Domein

Omschrijving programma

In dit programma komen de activiteiten op het gebied van de sociale voorzieningen en de maatschappelijke dienstverlening aan bod. Onze gemeente richt zich vooral op de zelfredzaamheid en participatie van burgers, op versterking van informele netwerken en een betere afstemming van maatschappelijke organisaties op behoeftes en vragen van burgers. Ook streven we naar versterking van samenhang tussen welzijn, wonen en zorg. Uitgangspunt daarbij is het stimuleren en versterken van het zelf organiserend vermogen van burgers.

Daar waar burgers zich (tijdelijk) niet meer zelf kunnen redden, moeten voorzieningen vanuit de gemeente ingezet kunnen worden. Dat moet snel en efficiënt gebeuren, zónder grote administratieve (langdurige) procedures. Deze voorzieningen hebben betrekking op zelfredzaamheid ten aanzien van jeugd, werk, inkomen en zorg.

Om de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren en toe te werken naar een financieel houdbare gemeentebegroting in het algemeen en het sociale domein in het bijzonder, is het Versterkingsplan sociaal domein opgesteld. Dit plan bevat voorstellen voor investeringen, verbeteringen en bezuinigingen gericht op dit doel.

Na ruim zes jaar decentralisaties zien we als gevolg van prijsstijgingen en een groter beroep op zorg een structureel tekort op de budgetten. We zien dat het percentage jeugdigen met een indicatie voor jeugdhulp in Valkenburg aan de Geul veel hoger is dan het landelijke gemiddelde. Daarnaast vergrijst en ontgroent Valkenburg aan de Geul en moeten we incalculeren dat het beroep op maatschappelijke ondersteuning door ouderen gaat stijgen. Dit vraagt om kritische bezinning van onze manier van werken, niet alleen om de reeds voorziene tekorten in de begroting op te vangen maar ook te voorkomen dat deze verder toenemen.

Dit programma gaat ook over alle taken die we hebben uitbesteed aan Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH; gemeente Maastricht). Het grootste gedeelte van de budgetten sociaal domein wordt daar uitgegeven. Een kritische blik en strakke sturing op wat daar gebeurt, past bij de huidige financiële situatie. Via periodieke gesprekken en een resultaatgerichte uitvoeringsovereenkomst willen we instroom (waar mogelijk) beperken, de duur (doorstroom) van de ondersteuning zo kort mogelijk houden en de uitstroom bevorderen.

In de programmabegroting 2021 heeft u aangegeven de invulling van de taakstelling binnen het Sociaal Domein langs drie pijlers vorm te willen:

- Verbetering van sturing op de uitvoering en concrete bezuinigingsmaatregelen
- Ambitieuze begroten
- Inzetten van stelposten

De dialoog over het Versterkingsplan Sociaal Domein is in volle gang. Met onderstaande begroting voor het sociaal domein, zetten we deze lijn voort. De onderdelen waartoe de raad reeds besloten heeft zijn in de begroting verwerkt. De overige onderdelen worden ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Thema's programma

Het programma Sociaal Domein bestaat uit de volgende thema's:

1. Werk en inkomen;
2. Armoede- en schuldenbeleid;
3. Nieuwe Inburgering 2021 (2022);
4. Ondersteuning en zorg;
5. Onderwijs en educatie;
6. Sport, kunst en cultuur;
7. Vrijwilligerswerk;
8. Preventief jeugdbeleid.

Thema 1: Werk en inkomen

Algemene doelstelling

Valkenburg aan de Geul is een vitale gemeente waarin alle inwoners kunnen werken of participeren naar vermogen en voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien.

De coronacrisis en de watersnood hebben voor veel mensen grote gevolgen en zorgen, naar verwachting, voor een toename van bestaansonzekerheid. Alhoewel Nederland sinds augustus weer officieel uit de recessie is en er veel vacatures (bijvoorbeeld in de horeca) zijn kan dit nog wel gevolgen hebben voor het bijstandsbestand en de bestaanszekerheid van onze inwoners.

We zien dat bestaande kwetsbare groepen financieel extra worden geraakt. Daarnaast ontstaan er nieuwe kwetsbare groepen. Mensen die zich al in een onzekere positie bevonden (bijvoorbeeld periodiek werklozen, flexwerkers, ZZP'ers, jongeren zonder startkwalificatie) worden het hardst getroffen.

De crisis heeft naar verwachting tegelijkertijd veel invloed op zowel de omvang als de vorm van armoede- en schuldenproblematiek. In 2022 is er mogelijk een toename van het aantal mensen met problematische schulden (zie ook thema 2).

Werk

Wij zien graag dat iedereen actief meedoet in de maatschappij, bij voorkeur door betaald werk. Werk leidt tot economische zelfstandigheid en participatie in de samenleving. Het stimuleert de eigenwaarde en de zelfontplooiing van mensen. Voor iedereen die kan werken moet dat perspectief aanwezig zijn, voor jong én oud. Wij hebben de taak om te ondersteunen bij het vinden van werk en zo nodig voorzieningen aan te bieden die de stap naar werk mogelijk maken. We werken samen met werkgevers, werkzoekenden en partners in de stad aan een toegankelijke arbeidsmarkt voor alle inwoners.

Wat willen we bereiken?

We willen ervoor zorgen dat mensen die instromen in de bijstand zo snel mogelijk weer aan het werk gaan en waar nodig om- en bijscholing krijgen. De crisis zorgt voor de instroom van een nieuwe doelgroep bijstandsgerechtigden en daarom passen we onze dienstverlening hierop aan. Een deel van deze doelgroep is naar verwachting meer zelfredzaam dan de 'traditionele' bijstandsdoelgroep met een wezenlijk andere ondersteuningsvraag. Een deel van de nieuwe instroom zal, ook als de arbeidsmarkt weer aantrekt, niet terug kunnen in de 'oude' baan of het eigen bedrijf. Het betreft mensen die arbeidsfit zijn, maar waarbij hun werkervaring en/of hun opleiding niet langer aansluit bij de banen in de kansrijke sectoren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Inzet regionaal mobiliteitsteam

Het Rijk heeft middelen en een juridisch kader beschikbaar gesteld aan de arbeidsmarktregio's voor de inzet van crisisdienstverlening (gerelateerd aan Covid-19). De oprichting van een Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) is daar onderdeel van. Het doel van het RMT is het verlenen van crisisdienstverlening van werk naar werk.

De doelgroep bestaat uit:

- Werkenden bedreigd met werkloosheid
- Werkzoekenden die (vanaf 12 maart 2020) hun werk kwijt zijn (UWV/gemeenten)
- ZZP'ers, doelgroep banenafpraak en jongeren

In samenwerking met de partners op de arbeidsmarkt - onderwijs, gemeenten, UWV, werkgevers- en werknemersvertegenwoordiging - wordt het RMT Zuid-Limburg opgericht. Door de inzet van het RMT wordt aan de inwoners van de gemeente kansen geboden op de arbeidsmarkt. Met bijzondere

aandacht voor inwoners die worden bedreigd met werkloosheid of die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Het RMT zet zich in voor duurzaam werk en werkgelegenheid in onze regio.

Uitgestelde wetswijziging Participatiewet (onderdeel breed offensief)

Dit wetsvoorstel is onderdeel van een breed offensief om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen en te houden. Het gaat hierbij om mensen met een beperking die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. In de Participatiewet wijzigen hiervoor onder andere de regels rondom loonkostensubsidie en ondersteuning op maat zoals jobcoaching. De precieze gevolgen van deze wetswijziging zijn nog niet bekend. Bovendien is dit onderwerp controversieel verklaard en zal dit pas opgepakt worden als er een nieuw kabinet is.

Wat willen we bereiken?

Mensen met een beperking die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen aan het werk helpen en houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij monitoren de landelijke ontwikkelingen op dit gebied. In 2022 zullen wij nader bepalen wat de gevolgen van deze verwachte wetswijziging zijn voor de situatie in onze gemeente.

Bijstandsdichtheid verlagen

Wat willen we bereiken?

Een lagere bijstandsdichtheid (aantal inwoners in de bijstand per 1.000 inwoners), vergelijkbaar met de ons omringende kleine gemeenten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De inzet op uitstroom naar werk vergroten, door ons meer te richten op de lokale vraag op de arbeidsmarkt.
- Meer inzetten op handhaving en opsporing van bijstandsfraude*.
- Samen met Maastricht instroom en uitstroom beter monitoren en bijsturen.

*Afhankelijk van besluitvorming in de gemeenteraad over het versterkingsplan sociaal domein.

Thema 2: Armoede- en schuldenbeleid

De economische gevolgen van het coronavirus en de watersnood treffen velen maar sommigen harder dan anderen. Veel ondernemers, jongeren en werkenden aan de onderkant van de samenleving gaan hun werk verliezen. Inkomsten en uitgaven komen in disbalans waardoor rekeningen niet meer betaald kunnen worden, en zo ontstaan gemakkelijk schulden. Met voortzetting van het ruimhartige armoedebeleid en een effectieve schuldenaanpak verkleinen we de effecten van de crisis en voorkomen we dat inwoners, soms met jonge kinderen, jarenlang op achterstand worden gezet en de druk van schulden voor een opeenstapeling van negatieve effecten zorgt, zoals stijgende zorgkosten, leerachterstanden op school en toenemende criminaliteit.

Wat willen we bereiken?

Alle inwoners kunnen rondkomen, doen mee en zijn schulden(zorg) vrij.

Wat gaan we daarvoor doen?

Schuldhelpverlening

We gaan door met het aanbieden van gemeentelijke schuldhelpverlening, met als doel dat inwoners kunnen rondkomen, meedoen en schulden(zorg)vrij zijn. De economische gevolgen van het coronavirus maken deze inzet nog belangrijker.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Er zijn een aantal belangrijke zaken in de wet gemeentelijke schuldhulpverlening, gewijzigd welke de basis vormt voor gemeentelijke schuldhulp, te weten:

- Gemeenten zijn verplicht om schuldhulp aan te bieden op basis van signalen van betalingsachterstanden. We geven hier uitvoering aan met de uitrol van de aanpak vroegsignalering.
- Schuldhulpverleners mogen diverse bronnen raadplegen om inzicht te krijgen in de financiële situatie en de voorgeschiedenis van de inwoner met schulden. Daardoor worden inwoners minder belast tijdens de stabilisatiefase. Dit levert echter ook meer administratief werk op.
- Binnen acht weken na het eerste gesprek met een schuldhulpverlener moet een besluit worden afgegeven over de mogelijkheid om een schuldregeling op te zetten. We bereiden ons voor op deze plicht en bespreken met onze partners hoe wij deze verplichting zo kunnen toepassen dat inwoners er echt baat bij hebben.

We investeren in interventies gericht op het bereiken en helpen van nieuwe groepen die in geldproblemen komen, zoals zelfstandigen. Voorbeelden zijn deelname aan het project Thuisadministratie van Humanitas en de pilot schuldhulpverlening ZZP'ers/zelfstandig ondernemers. Voor jongeren met geldzorgen starten we met nieuwe vormen van voorlichting (denk bijvoorbeeld aan het verstrekken een budgetboekje). Dit om te voorkomen dat geldzorgen oplopen en een negatief effect hebben op (het afronden van) studie of het vinden van werk.

Thema 3: Nieuwe Inburgering 2021 (2022)

Wet Inburgering

De huidige Wet Inburgering is ingewikkeld, niet effectief en doet een te groot beroep op de zelfredzaamheid van de inburgeraars. Vandaar dat de minister besloten heeft om vanaf 2022 het inburgeringsstelsel anders vorm te gaan geven. In eerste instantie stond de nieuwe wet Inburgering gepland voor 1 januari 2021, dit is door vertraging van de wet uitgesteld naar 1 januari 2022.

Wat willen we bereiken?

We willen dat nieuwkomers met een inburgeringsplicht snel en volwaardig kunnen meedoen, het liefst via betaald werk. De doelen daarbij zijn:

- Taal op niveau B1, tenzij...;
- Vanaf het begin gericht op participatie;
- Kennis van de Nederlandse maatschappij.

De vijf principes die wij hierbij willen hanteren zijn tijdige start, snelheid traject, maatwerk, dualiteit en kwaliteit. Inburgeraars worden verantwoordelijk voor het voldoen aan de inburgeringsplicht. De gemeente moet de regie voeren op de uitvoering van de wet inburgering 2022. Hiertoe willen we nauw samenwerken binnen de regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van de uitgangspunten van de wet en de ervaringen van oud-inburgeraars richten we de dienstverlening aan inburgeraars in. In de tweede helft 2021 ronden we aanbestedingen voor taaltrajecten en maatschappelijke begeleiding af. We beleggen de uitvoering bij Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) en passen de dienstverleningsovereenkomst daar op aan.

Thema 4: Ondersteuning en zorg

Jeugdgezondheidszorg

Tot 1 januari 2020 was de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) ondergebracht bij Envida (0-4 jarigen) en de GGD (4-18 jarigen). Vanaf 1 januari 2020 is de JGZ 0-18 jaar integraal ondergebracht bij de GGD. De vier voormalige JGZ-organisaties hebben één loket voor Jeugdgezondheidszorg gerealiseerd met 25 locaties in heel Zuid-Limburg. Laagdrempelig en vrij toegankelijk.

In eerste instantie was het de bedoeling al in 2020 een nieuw takenpakket JGZ met de daarbij behorende kosten vast te stellen. De verschillen in inhoud en kwaliteitsniveau van diensten van de vier voormalige JGZ-organisaties zijn groot gebleken. Het harmoniseren van dit takenpakket vraagt meer tijd dan voorzien.

Wat willen we bereiken?

Gezamenlijk met de overige Zuid-Limburgse gemeenten te komen tot optimalisering van het opdrachtgeverschap richting Jeugdgezondheidszorg GGD, zodat wij meer kunnen sturen op de diensten en producten die worden aangeboden en op de kosten, die daarmee gemoeid zijn. Tevens dienen er nieuwe afspraken gemaakt te worden over de verdeelsleutel die wordt gehanteerd voor verrekening van de diensten en producten die geboden worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samen met de overige gemeenten in Zuid-Limburg en de Jeugdgezondheidszorg GGD:

- Afspraken maken over de effecten die gemeenten willen bereiken en het vertalen van effecten naar producten en diensten die daarvoor geleverd dienen te worden;
- Bepalen welke stuurinformatie nodig is om de geleverde producten en diensten en de effecten hiervan te beoordelen;
- In afstemming met de overige Zuid-Limburgse gemeenten komen tot afspraken over de te hanteren verdeelsleutel voor de kosten van de Jeugdgezondheidszorg. Onze insteek hierbij zal zijn dat de verdeling van kosten zoveel mogelijk gerelateerd moet worden aan de daadwerkelijke inzet per gemeente.

Bovengenoemde acties hebben raakvlakken met de in 2019 vastgestelde regionale nota Gezondheidsbeleid "Zuid Springt Eruit, Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid".

Inkoop jeugdhulp transformeren

Op dit moment kopen we jeugdhulp in via de 'open house' constructie. Dit betekent dat iedereen die aan de eisen voldoet, een contract krijgt aangeboden. Een contract zonder garantie op omzet. Dit heeft ertoe geleid dat er zeer veel aanbieders zijn. Dit zorgt voor zeer veel werk.

Wat willen we bereiken?

- Vereenvoudiging en verbetering van de inkoop jeugdhulp;
- Partnerschap met de gecontracteerde aanbieders.

Wat gaan we daarvoor doen?

De zestien gemeenten van de jeugdzorgregio Zuid-Limburg gaan de inkoop van de jeugdhulp transformeren. Dit betekent overschakelen van een 'open house' constructie naar enkele aanbieders en dus contracten per kavel. Onze huidige contracten lopen tot en met 2022. Dat betekent dat er per 1 januari 2023 nieuwe afspraken gemaakt moeten worden. Om dit beleidsmatig en qua inkoop en aanbesteding handen en voeten te geven, is tijdelijk extra mankracht nodig. Behalve dat we de huidige winkel draaiende moeten houden, moet er immers gebouwd worden aan een nieuwe.

Nieuw beleidsplan jeugd Zuid-Limburg

Het huidige beleidsplan jeugd Zuid-Limburg loopt van 2019-2022. In 2022 gaan we met de 16 samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg een nieuw beleidskader opstellen en voorleggen aan uw raad.

Wat willen we bereiken?

Een nieuw beleidsplan jeugd Zuid-Limburg

Wat gaan we daarvoor doen?

De zestien gemeenten van de jeugdzorgregio Zuid-Limburg gaan gezamenlijk en met partners nieuwe kaders vormgeven voor de jeugdhulp. Hierbij betrekken we raden, adviesraden en andere partners. De vorm van deze beleidskaders zal sterk afhankelijk zijn van de hervormingsagenda 2022-2027 welke nu nog onderwerp van gesprek is tussen het Rijk en de VNG. Hierin worden de maatregelen genoemd die moeten leiden tot een vermindering van het benodigde budget voor de jeugdhulp vanaf 2022. Dit zal in het nieuwe beleidsplan samen moeten komen met de doelstellingen en ambities die we als regio zien voor de komende periode.

Versterken sociale basis

We zetten in op een sterke sociale basis en zelfredzame mensen. Het sterker maken van initiatieven, voorzieningen en netwerken in de kernen waar inwoners makkelijk naartoe kunnen, staat voorop. Een omgeving waar zorg- en ondersteuningsvragen van mensen op tijd worden gezien en opgelost, mensen contact met elkaar hebben en er toegang is tot laagdrempelige voorzieningen. We gaan meer inzetten op preventie: problemen van mensen zoveel mogelijk voorkomen en eerder signaleren, zorgen dat er meer naar elkaar wordt omgekeken.

Wat willen we bereiken?

- Dat alle inwoners (ook met een beperking) kunnen blijven deelnemen aan onze samenleving;
- Dat onze inwoners minder eenzaam zijn;
- Dat hulpsignalen zo snel mogelijk worden opgevangen en worden opgepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zorgen ervoor dat er voldoende algemene voorzieningen zijn waar onze inwoners zonder indicatie aan kunnen deelnemen. En we gaan door met de strijd tegen eenzaamheid. De huiskamers voor senioren zetten we hiervoor in. Daar waar behoefte is, breiden we de capaciteit uit (zoals in Schin op Geul). Het bezoeken van alleenstaande 75-plussers krijgt prioriteit. De beweegmakelaar zal ook in 2022 inwoners gaan bezoeken die een extra steuntje in de rug nodig hebben. Het Meldpunt eenzaamheid wordt nog meer ingezet om eenzaamheid op te sporen.

Verbeteren opdracht integraal toegangsteam in Maastricht

Wat willen we bereiken

We willen dat iedereen de zorg en ondersteuning krijgt die hij/zij nodig heeft, zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk. We willen dat inwoners zelfredzaam zijn (of weer worden) en dat deze zorg en ondersteuning zo kort mogelijk duurt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voegen tijdelijk aan het IGT in Maastricht een procesregisseur toe die het team gaat coachen en begeleiden in het voeren van procesregie. Het gaat dan om het inzetten van de meest lichte, maar adequate vorm van ondersteuning en regie voeren op door- en uitstroom. Zodat inwoners niet onnodig lang in zorg blijven maar zo snel als mogelijk weer zelfredzaam zijn. Daarnaast gaan we het accountmanagement op SZMH verstevigen. We maken de opdracht aan SZMH explicieter en sturen

op de voortgang. De uitvoering van dit onderdeel is afhankelijk van de besluitvorming door de gemeenteraad over het versterkingsplan sociaal domein.

Lokale Inclusie Agenda (LIA)

Omdat Nederland het VN-Verdrag voor mensen met een handicap heeft geratificeerd zijn gemeenten verplicht om een Lokale Inclusie Agenda op te stellen. De samenleving moet ervoor zorgen dat de achterstanden die mensen met een beperking ervaren om volwaardig mee te kunnen doen, worden weggenomen. Voor de gemeente betekent dit dat zij passende maatregelen moet nemen zodat personen met een handicap zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen leven zodat mensen met een beperking:

- Vrijelijk kunnen kiezen waar, met wie en hoe zij willen wonen en leven;
- De beschikking hebben over zorg en diensten die hen waar nodig ondersteunen bij het participeren in de samenleving;
- Net als iedereen toegang hebben tot informatie, producten, openbare voorzieningen, maatschappelijke diensten, gebouwen en openbare ruimte.

Niet alle voorzieningen in de gemeente hoeven direct toegankelijk te zijn. Het gaat om een geleidelijke verbetering.

Wat willen we bereiken?

De gemeente wordt toegankelijk en inclusief voor iedereen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een klankbordgroep LIA in. Hieraan nemen deel ervaringsdeskundigen en sleutelfiguren uit de gemeente Valkenburg aan de Geul. Samen met hen stellen we de LIA Valkenburg aan de Geul op. Daarnaast gaan we aan de slag met Ongehinderd.nl en laten de toegankelijkheid van openbare gebouwen onderzoeken.

Thema 5: Onderwijs en educatie

Nieuwbouw / renovatie Openbare basisschool Berg

Wat willen we bereiken?

In de kern Berg willen we, passend binnen de gebiedsvisie Berg, nieuwbouw van een samenwerkend kindcentrum realiseren. Het gebouw van de openbare basisschool Berg is 40 jaar oud en aan vervanging toe. In dit samenwerkend kindcentrum worden verbindingen gelegd met zoveel mogelijk partners rondom kinderen die een bijdrage leveren aan hun ontwikkeling. Kindpartners en ouders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling en begeleiding van alle kinderen binnen het samenwerkend kindcentrum. Alle partners binnen het kindcentrum dragen bij aan de ontwikkelkansen van het kind, zonder schotten, vanuit een gezamenlijke visie op talentontwikkeling, samenwerking en (educatief) partnerschap.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2021 worden de partners bepaald, wordt het programma van eisen opgesteld en stellen we een samenwerkingsovereenkomst op. In 2022 wordt er uitvoering gegeven aan deze afspraken en gaan we volop aan de slag met de voorbereiding van de daadwerkelijke realisatie van het samenwerken kindcentrum (SKC) op de locatie van de Openbare Basisschool in Berg.

Uitbreiding openbare basisschool Broekhem

Wat willen we bereiken?

Een uitbreiding van het gebouw van OBS Broekhem, inclusief de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair zodat de huidige en toekomstige leerlingen van de openbare basisschool Broekhem goed onderwijs kunnen ontvangen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij stellen op grond van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Valkenburg aan de Geul een krediet beschikbaar voor het realiseren van de uitbreiding van het gebouw en de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair. We zullen toetsen of dit krediet bijstelling behoeft in verband met onvoorziene stijging van het aantal leerlingen of stijging van bouwkosten. Wij stellen om niet bouwgrond ter beschikking voor het realiseren van de uitbreiding.

Bibliotheekwerk

Wat willen we bereiken?

De bibliotheek biedt inwoners toegang tot kennis, informatie en cultuur en daarmee mogelijkheden om zich persoonlijk te ontwikkelen en hun maatschappelijke kansen te vergroten. We willen daarnaast dat kinderen meer gaan lezen, dat laaggeletterdheid afneemt en meer aandacht voor digitaal zwakkeren. We willen een laagdrempelige voorziening bieden die midden in de samenleving staat en samenwerkt met onderwijs en onze partners binnen het sociaal domein, tegen relatief lage kosten. Er is duidelijkheid over een passende bibliotheekvoorziening in de kern Berg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De stichting Heuvellandbibliotheken stelt in samenwerking met de gemeente een visie op over het bibliotheekwerk. Hiermee zetten we gezamenlijk een helder kader neer voor de bibliotheek. De bibliotheek gaat in 2022 meer inzetten op innovatie, ledenwerving, contacten met scholen, speciale aandacht voor laaggeletterden, digitaal zwakkeren en de doelgroep jeugd in het bijzonder.

Aanpak laaggeletterdheid

Wat willen we bereiken?

We willen laaggeletterdheid terugdringen. De bibliotheek heeft een belangrijke taak bij de aanpak van laaggeletterdheid. We willen de taboes die rondom laaggeletterdheid leven doorbreken en een bezoek aan een bibliotheek laagdrempeliger maken. Met de aanpak van laaggeletterdheid willen bijdragen aan de oplossing van problemen als het niet volledig zelfstandig kunnen deelnemen in de maatschappij, lage financiële zelfredzaamheid, slechte kansen op de arbeidsmarkt en een matige gezondheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vanaf 2020 zijn er een coördinator Laaggeletterdheid en een specialist jeugd in het kader van laaggeletterdheid aangesteld bij de stichting Heuvellandbibliotheken. De coördinator pakt het thema laaggeletterdheid breed op, waarbij aandacht zal zijn voor preventie, signalering en het opzetten van een verbindend aanbod van cursussen en workshops. Ook in het jaar 2022 zal er ingezet worden op het vergroten van de samenwerking met onze maatschappelijke partners om dit belangrijke onderwerp aan te pakken. Speciale aandacht zullen we richten op het bereiken van de doelgroep NT1. Dit zijn mensen die Nederlands als eerste taal hebben. Tevens zullen we een Lokaal Plan van Aanpak Laaggeletterdheid opstellen.

Thema 6: Sport, kunst en cultuur

Sport- en beweegnota 'Valkenburg aan de Geul Beweegt!'

Op 12 april 2021 is de nieuwe sport- en beweegnota 'Valkenburg aan de Geul Beweegt!' vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat willen we bereiken?

Gemeente Valkenburg aan de Geul ondersteunt een gezonde leefstijl, met een passend voorzieningenniveau, met een beweegvriendelijke inrichting van de gemeente en met vitale 'open'

verenigingen, die maatschappelijk actief zijn. We willen zoveel mogelijk inwoners van Valkenburg aan de Geul laten sporten en bewegen om op deze wijze bij te dragen aan ontspanning, ontmoeting, gezonde leefstijl en meedoen met plezier.

Wat gaan we daarvoor doen?

De komende jaren zullen we uitvoering geven aan de sport- en beweegnota 'Valkenburg aan de Geul Beweegt!' en de vastgestelde kaders op het gebied van sportaccommodaties, verenigingsaccommodaties, verenigingsondersteuning en stimulering van sport en bewegen. Eén van de bouwstenen van de nieuwe beleidsnota is het Regionaal Sportakkoord 'Heuvelland in Beweging'.

Tezamen met de verenigingen, inwoners en omwonenden kijken we naar diverse gebiedsontwikkelingen en mogelijkheden om de sportverenigingen van Valkenburg aan de Geul zo optimaal mogelijk te faciliteren binnen de kaders en mogelijkheden die er liggen.

Regionaal Sportakkoord 'Heuvelland in Beweging'

In navolging van het Nationaal Sportakkoord is op initiatief van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Valkenburg aan de Geul een regionaal sportakkoord opgesteld. Het resultaat van de samenwerking is vastgelegd in het uitgebrachte Regionaal Sportakkoord 'Heuvelland in Beweging' dat op 8 februari 2021 door ruim 86 sportorganisaties is ondertekend.

Wat willen we bereiken?

We willen zoveel mogelijk inwoners die wonen, leven en opgroeien in de verschillende dorpen en kernen, laten sporten en bewegen. Meer regionale in plaats van lokale samenwerking moet leiden tot versterking van de inhoud, de financiële mogelijkheden en daarmee samenhangende ambities. En daar moeten de lokale sport- en beweegpartners van gaan profiteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

De betrokken gemeenten, scholen, verenigingen, zorg- en gezondheidspartners en alle andere lokale sport- en beweegpartners gaan samen aan de slag om nog meer inwoners in beweging te brengen in afstemming met de bestuurdersgroep en de drie kerngroepen:

- Sportief en Gezond Opgroeien
- Sterk en Vitaal Verenigen
- Meedoen door Bewegen.

Cultuur

Wat willen we bereiken?

Hier wordt ingestoken op de koppeling tussen cultuur en de identiteit van Valkenburg aan de Geul vanuit de toeristische visie Klein Groot Land.

Wat gaan we daarvoor doen?

Al geruime tijd is de wens om cultuur een nadrukkelijker plek gaan geven in het gemeentelijk beleid. In aanloop naar de omgevingsvisie gaan we bepalen of dat daarin geïntegreerd kan worden, of dat het wenselijk is om een aparte beleidsnota voor cultuur op te stellen.

De subsidiëring van het muziekonderwijs voor de HaFaBra is zodanig geregeld dat deze gelden rechtstreeks aan deze verenigingen ten goede komen. Uiteraard zijn hieraan de nodige voorwaarden gekoppeld, zonder dat dit leidt tot extra administratieve inspanningen over en weer.

Tot slot blijven wij, net als voorgaande jaren, insteken op de verdere ontwikkeling van het Museum Valkenburg. De door de wateroverlast ontstane schade aan zowel het pand als de collectie van het Museum en daarbij te maken keuzes voor het herstel vraagt om een intensievere afstemming richting hernieuwde openstelling.

Thema 7: Vrijwilligerswerk

Evaluatie en Vrijwilligerswerkbeleid 2022 - 2025

Als gevolg van COVID-19 is het fysieke loket van de Vrijwilligerscentrale tijdelijk dicht geweest en ook het verenigingsleven heeft lange tijd stilgelegen, waardoor de contacten met de Vrijwilligerscentrale beperkt zijn geweest. Desondanks is er juist in deze tijd veel behoefte aan vrijwillige ondersteuning. Het belang van vrijwillige inzet - en een centrale die vrijwilligers goed ondersteunt en faciliteert - bleek eens te meer tijdens en vlak na de watersnood. De huidige beleidsnota 'Vrijwilligerswerkbeleid Valkenburg aan de Geul' liep eind juni 2021 officieel af. Gezien de speerpunten uit het jaarplan 'Vrijwilligerswerkbeleid 2021' en de beschreven gevolgen van COVID-19 op het vrijwilligersleven, willen wij de looptijd van de huidige beleidsnota verlengen tot medio 2022, met het doel om voor de zomer van 2022 de nieuwe nota aan te bieden aan de gemeenteraad.

Wat willen we bereiken?

Een omgeving en sterke basis creëren waarin vrijwilligers gerespecteerd, gewaardeerd en gefaciliteerd worden, zodat het vrijwilligerswerk als een zinvolle en een leuke vrijetijdsbesteding wordt ervaren. Daarbij wordt rekening gehouden met de wensen en mogelijkheden van de vrijwilliger en waarbij er aandacht is voor nader te bepalen doelgroepen omtrent vrijwilligerswerk.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan aan de slag met de evaluatie van de Vrijwilligerscentrale. Daarnaast wordt een nota vrijwilligerswerkbeleid (voor de periode 2022 t/m 2025) voorgelegd aan de gemeenteraad. Het informele netwerk en de samenwerkingsverbanden op het terrein van vrijwillige inzet, die ontstaan zijn na de watersnood, gaan we behouden en versterken, door middel van het gezamenlijk opzetten van projecten.

Thema 8: Preventief jeugdbeleid

Jeugd- en jongerenwerk

Onderzoek onder jeugdigen in Valkenburg aan de Geul laat zien dat:

- a. Activiteiten voor jeugdigen worden gemist: de jeugdigen geven aan dat er weinig activiteiten voor jeugdigen zijn in de gemeente;
- b. Locaties voor jeugdigen worden gemist: de jeugdigen missen plekken om samen te komen en elkaar te ontmoeten.

Wij gaan ervoor zorgen dat jeugdigen die handen en voeten willen geven aan activiteiten voor zichzelf en hun leeftijdsgenoten en ouders die dit willen doen voor hun jonge kinderen.

Wat willen we bereiken?

- Dat onze jeugdigen ervoor zorgen dat de jeugdigen over vier jaar aangeven dat er in de Valkenburg aan de Geul veel te doen is voor hen;
- Een toename van het aantal activiteiten dat jeugdigen voor jeugdigen organiseren;
- Er een permanente aanwas ontstaat van jeugdige vrijwilligers die zich inzetten voor elkaar en in toenemende mate ook voor al onze inwoner;
- Nieuwe (informele) netwerken die de al bestaande versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij gaan ervoor zorgen dat jeugdigen daarbij op ondersteuning kunnen rekenen van jeugd- en jongerenwerk dat hen stimuleert en begeleidt bij het zelf activiteiten organiseren met en voor elkaar en deze activiteiten, daar waar het kan een meerwaarde heeft, te verbinden met elkaar, het verenigingsleven en de gemeenschap. In haar vergadering van 12 april 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel Jeugdbeleid van, voor en door de jeugd waarvan deze investering een integraal onderdeel is.

Gezins- en jongerencoaching

In 2019 maakte 14,46% van de jeugdigen in Valkenburg gebruik van individuele jeugdhulp. Dat is hoog vergeleken met al onze burens behalve de gemeente Maastricht, maar ook in vergelijking met het Nederlandse gemiddelde van 10%. Een belangrijke verklaring hiervoor is het kleine aanbod aan vrij toegankelijke hulp en ondersteuning bij lichte problemen bij opgroeien en opvoeden. Dit zorgt ervoor dat ook voor lichte vormen van ondersteuning een beschikking voor jeugdhulp wordt ingezet.

Wat willen we bereiken?

- Nieuwe (informele) netwerken die de al bestaande versterken;
- Dat minder jeugdigen een beroep doen op jeugdhulp in 2026 (van meer dan 14% naar 10%);
- Als gevolg hiervan lagere uitgaven geïndiceerde jeugdhulp en lagere uitvoeringskosten voor de geïndiceerde jeugdhulp.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij zetten in op gezins- en jongerencoaching en verwachten dat dit de komende jaren in omvang zal groeien. Dit en volgend jaar zien wij als periode om deze functie haar plek te laten vinden en krijgen in de netwerken in en om jeugdigen en hun ouders/opvoeders. Deze functionaris doet hetzelfde werk als de Praktijk Ondersteuner Huisarts (POH) in de huisartsenroute. Tevens krijgen deze functionarissen de opdracht om te bekijken welke vragen van jeugdigen en ouders kunnen worden aangepakt via preventieve activiteiten zoals kennis- informatiebijeenkomsten. Wij verwachten dat we op deze manier de instroom in de specialistische jeugdhulp kunnen beperken.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
3.1	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2019	2,8	2,4	DUO/Ingrado
3.2	Relatief verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2019	19	26	DUO/Ingrado
3.3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% totaal aantal leerlingen 12-23 jaar	2020	1,6	1,7	DUO/Ingrado
3.4	Niet-sporters	% aantal inwoners	2020	55,6	49,3	Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen
3.5	Banen	aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2020	674	795,9	CBS
3.6	Jongeren met een delict voor de rechter	% aantal jongeren 12-21 jaar	2018	1	1	CBS
3.7	Kinderen in uitkeringsgezin	% aantal kinderen tot 18 jaar	2019	5	6	CBS
3.8	Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking	2020	65,3	68,4	CBS
3.9	Werkloze jongeren	% aantal jongeren 16-22 jaar	2019	2	2	CBS
3.10	Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 10.000 inwoners	2020	346,8	459,7	CBS
3.11	Lopende re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2020	122,5	202	CBS
3.12	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	17,2	11,9	CBS
3.13	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	2	1,2	CBS
3.14	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12-22 jaar	2020	0,6	0,4	CBS
3.15	WMO-cliënten met een maatwerk-arrangement	aantal per 10.000 inwoners	2020	870	700	CBS

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat mag het kosten?

Programma Sociaal Domein

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	60	0	-60
4.2 Onderwijshuisvesting	851	3	-848
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	842	200	-642
5.1 Sportbeleid en activering	76	0	-76
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	256	8	-249
5.6 Media	312	0	-312
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10	0	-10
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.371	72	-1.298
6.2 Wijkteams	2.969	26	-2.942
6.3 Inkomensregelingen	5.765	4.850	-915
6.4 Begeleide participatie	1.721	0	-1.721
6.5 Arbeidsparticipatie	464	0	-464
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	493	0	-493
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.583	162	-4.421
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.051	0	-4.051
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	14	0	-14
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	513	0	-513
7.1 Volksgezondheid	706	0	-706
Subtotaal programma	25.057	5.321	-19.735
* Taakstelling sociaal domein	-2.644	0	2.644
* Taakstelling actieplan jeugdbeleid	-275	0	275
Totaal programma	22.138	5.321	-16.816

Nb. De taakstelling sociaal domein en de taakstelling actieplan Jeugdbeleid valt begrotingstechnisch onder het programma Algemene Taakvelden. De subtotaaltelling van het programma sluit daarom aan op het totaaloverzicht in hoofdstuk 4.

2.4 Programma Ruimtelijk Domein

Omschrijving programma

Het ruimtelijk domein kent vele raakvlakken met andere beleidsvelden, bijvoorbeeld het sociaal domein, het economisch domein of het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het aanpakken van maatschappelijke en economische opgaven vraagt om verbinding tussen beleidsterreinen. Met dit programma leggen wij verbindingen, bijvoorbeeld op het gebied van wonen en zorg of op het gebied van openbare ruimte en economie (toerisme). Het aanpakken van maatschappelijke opgaven vraagt ook om samenwerking. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken wij aan ons ruimtelijke domein. Wij willen nieuwe initiatieven de ruimte bieden. Vooral ook op de steeds belangrijker wordende thema's als duurzaamheid en milieu. De rol van de gemeente is daarbij steeds wisselend, dan weer faciliterend en aanjagend, dan weer regisserend.

Thema's programma

Dit programma bestaat uit de volgende thema's:

1. Openbare ruimte en mobiliteit;
2. Afval en duurzaamheid;
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Thema 1: Openbare ruimte en mobiliteit

Dit thema is gericht op openbare ruimte en mobiliteit. Aandachtspunten worden voor een belangrijk deel bepaald door het Coalitieakkoord 2018-2022 en de sectorale beleidsstukken. Ook het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) 2014, het Buitengoed Geul en Maas, de Mobiliteitsvisie Limburg en het uitvoeringsprogramma Middengebied hebben gevolgen. Dan is er nog landelijke, regionale en lokale wetgeving, die op dynamische wijze steeds weer hun doorwerking hebben op onze speerpunten. Ook in 2022 zal verder gewerkt worden aan de upgradings van de openbare ruimte in onze gemeente. Daarmee willen we onze positie als toeristisch hart van het Heuvelland handhaven en waar nodig (en mogelijk) versterken. Het komend begrotingsjaar 2022 zal met name ook veel aandacht vragen voor de enorme herstelopgave van de schade aan de infrastructuur, die ontstaan is door de wateroverlast in juli 2021.

Wat willen we bereiken?

De inrichting en het beheer van de openbare ruimte zijn beeldbepalend voor de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Daarnaast is de verkeersafwikkeling voor alle weggebruikers van groot belang voor het gevoel van veiligheid en de beleving van de openbare ruimte. Concrete doelen zijn:

- Verbeteren van het verblijfsklimaat van de openbare ruimte;
- Verbeteren van de belevingswaarde -in ruimtelijke zin- van de openbare ruimte;
- Zorgen voor een zo duurzaam en veilig mogelijk gebruik van de openbare ruimte.

Het thema Openbare Ruimte kan worden gezien als voorwaardenscheppend om een belangrijk deel van de doelstellingen van andere thema's te kunnen realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het groenonderhoud en reiniging zijn op basis van een ontzorgingscontract uitbesteed aan een marktpartij. Het (ontzorgings-)contract met de huidige marktpartij is in 2021 opgezegd omwille van de kwaliteit van zowel dienstverlening als samenwerking. In de tweede helft van 2021 doorlopen we een aanbesteding waarna een nieuw ontzorgingscontract wordt gegund, zoals toegelicht in de raadscommissie SOB van 21 september 2021, met ingangsdatum 1 januari 2022;
- Daarnaast wordt er werk gemaakt van het opstellen van actueel grondbeleid, inclusief uitvoeringsprogramma. Hiertoe zal aansluiting worden gezocht bij de implementatie van de Omgevingswet, de daaraan gekoppelde wetwijzigingen en de directe gevolgen voor het grondbeleid van de gemeente. Tevens zal worden beoordeeld of het jaarlijks vaststellen van een grondprijzenbrief wenselijk of zinvol wordt geacht;
- Er wordt nieuw Mobiliteitsbeleid opgesteld, evenals een Parkeerbeleidsnota. Deze ontwikkeltrajecten zijn reeds in 2020 opgestart maar hebben vanwege de coronapandemie (en ook de watersnoodramp medio 2021) forse vertraging opgelopen. In het najaar van 2021 wordt de laatste hand gelegd aan het afronden van het Mobiliteitsplan waarna besluitvorming eind 2021 is gepland en we vanaf dat moment ook beschikken over actueel Mobiliteitsbeleid. De uitwerking van en de besluitvorming over de Parkeerbeleidsnota volgt direct daarna en is voorzien voor begin 2022;
- In 2021 is het reconstructieproject van de Koningswinkelstraat en omgeving opgestart, waarbij inloopbijeenkomsten ten behoeve van een definitief ontwerp hebben plaatsgevonden. Wij verwachten in februari 2022 een raadsvoorstel in te kunnen brengen, waarna de feitelijke reconstructie naar verwachting in 2022 plaats zal vinden.

Verbindings-as Buitengoed Geul en Maas

Nadat het eerste deel van de voormalige provinciale weg door Houthem ter hoogte van Chateau St. Gerlach al ingericht is conform de visie van de verbindings-as, is door uw raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het opstellen van de schetsontwerpen van het resterende gedeelte van de weg. Tijdens de behandeling van de kadernota 2021 is besloten om de benodigde middelen voor dit project vrij te maken zodat de planvorming door kan gaan en er een aanbesteding kan plaatsvinden. Daarnaast is afgesproken dat er actief zal worden gezocht naar subsidiemogelijkheden. Eventuele subsidies worden op het gereserveerde bedrag in de huidige begroting in mindering gebracht. In december 2021 wordt aan de raad een nota voorgesteld voor de definitieve kredietvoting, waarna we in 2022 met de uitvoering van het project aan de slag willen.

WIJland Houthem

De plannen voor het nieuwe 'WIJland' in Houthem St. Gerlach, een initiatief van Bureau Burgerkracht, zijn al een hele tijd geleden gepresenteerd. Het 'WIJland' is het akkerland tussen de spoorlijn en de voormalige provinciale weg tussen het kapelletje tegenover Burgemeester Quix, Coffee & More en Résidence St. Gerlach. Het plan omvat voorzieningen ten behoeve van wijnbouw, het verbouwen van andere streekproducten, een kleinschalig OV-overstappunt voor toeristen en bezoekers en parkeerruimte als compensatie voor parkeerplaatsen die bij de reconstructie van de voormalige provinciale weg door Houthem zijn weggefallen.

Voor de uitvoering van WIJland Houthem is een bedrag nodig van afgerond € 600.000. De gesprekken met ProRail en de Provincie Limburg over financiële bijdragen lopen op dit moment. In december 2021 verwachten wij een voorstel aan de gemeenteraad aan te kunnen bieden, met een nadere uitwerking van deze plannen.

Bewaakte fietsenstalling en openbaar toilet Walramplein

Bij de herinrichting van het Walramplein is voorzien in de aanleg van cameratoezicht bij de fietsenstalling op het Walramplein, en zijn de voorbereidingen getroffen voor het plaatsen van een openbaar toilet. Naar aanleiding van het gemis aan een openbaar toilet in het centrum tijdens de coronacrisis, is in de kadernota 2021 alsnog het budget voor de realisatie van een openbaar toilet

beschikbaar gesteld. Naar verwachting zal deze voorziening eind 2021/begin 2022 worden opgeleverd ter plaatse van de bestaande fietsenstalling op het Walramplein.

In het najaar van 2020 is de samenwerking gestart tussen de gemeente en HogeNood. Door deze samenwerking kunnen we de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de bestaande toiletvoorzieningen en aanwezige faciliteiten in Valkenburg aan de Geul verbeteren. De samenwerking wordt na een periode van drie jaar geëvalueerd.

Toekomstvisie op Verkeersstructuur (mobiliteitsplan) inclusief uitvoeringsprogramma

Er zijn vele ruimtelijke ontwikkelingen en beleidswijzigingen die om een mobiliteitsplan vragen. Denk aan de verkeersfunctie van de Curfsweg, het de Leeuwterrein, de Ignatiusvallei en de mobiliteitsknelpunten, die zich tijdens majeure evenementen voordoen. De verkeerskundige gevolgen die hierdoor ontstaan, hebben we onvoldoende in beeld. Daarom is het noodzakelijk en urgent om zo snel mogelijk het verkeerskundige beleidskader te actualiseren in de vorm van een nieuw mobiliteitsplan. Hiermee stellen we verkeerskundige kaders vast en stellen we eisen aan deze ontwikkelingen. Dan kunnen wij ook aangeven hoe we de vaak ongewenste verkeerskundige effecten kunnen managen. Die hebben immers consequenties voor ons wegennet. Dit voorkomt onnodige en ongecontroleerde groei van het verkeer en het draagt bij aan een goede verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.

In een mobiliteitsplan wordt de huidige verkeerskundige situatie vergeleken met een toekomstbeeld en de verschillende beleidsontwikkelingen, die vanuit hogere overheden moeten worden verwerkt. Hierdoor komen knelpunten aan het licht, die dan na afweging en prioritering worden verwerkt in een uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma is een overzicht van noodzakelijke acties, waarmee onze gemeente ondanks alle ontwikkelingen veilig en leefbaar blijft.

De raad heeft in 2019 een budget van € 50.000 ter beschikking gesteld, zodat de noodzakelijke werkzaamheden konden worden opgestart. Het beleidsontwikkeltraject heeft forse vertraging opgelopen door de coronapandemie, maar ook door de watersnoodramp medio 2021. Eind 2021 wordt de laatste hand gelegd aan de concept-Mobiliteitsvisie waarna dit document eind 2021 aan de raad ter besluitvorming wordt aangeboden. In het uitvoeringsprogramma, dat een belangrijk onderdeel van de Mobiliteitsvisie vormt, wordt inzichtelijk gemaakt welke acties de komende jaren moeten worden uitgevoerd en welke financiële consequenties daarmee gemoeid zijn. Bij de behandeling van de toekomstige kadernota's c.q. de begrotingen kunnen dan integrale afwegingen worden gemaakt.

Parkeerbeleidsplan inclusief uitvoeringsprogramma

Het bewoners- en bezoekersparkeren is grotendeels gereguleerd. Parallel hieraan doen zich veel ontwikkelingen voor of hebben zich in de afgelopen tijd voorgedaan. Wij noemen de ingebruikname van de ondergrondse parkeergarage Aan de Kei, het nieuwe autoluwe centrum en de invoering van het digitaal parkeren. Maar ook het gereedkomen van het centrumplan heeft een grote impact op de lokale parkeersituatie. Dit zorgt namelijk voor verschuivingen in de parkeervraag en het parkeeraanbod. Zo is het Villa Via Nova-terrein voor parkeerdoeleinden verdwenen en ook het Leeuwterrein is niet meer als overloopgebied beschikbaar. En dan zijn er nog de grote evenementen, zoals Kerststad Valkenburg, die een grote impact hebben op de parkeersituatie en -capaciteit.

De parkeervraag groeit en de beschikbare ruimte neemt af. De effecten en gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen en evenementen op de parkeersituatie hebben wij onvoldoende in beeld, waardoor het risico bestaat dat beslissingen of oplossingen onvoldoende integraal zijn en vooral een ad-hoc karakter hebben. Zonder een goed parkeerbeleid wordt onvoldoende ingespeeld op de veranderende parkeervraag in en rondom Valkenburg. Er is immers heel wat technische infrastructuur, die ook goed beheerd moet worden. Het is daarom van belang dat er een parkeerbeleidsplan wordt opgesteld, waarin de huidige parkeersituatie wordt geëvalueerd en waarna vervolgens meerjarig beleid kan worden opgesteld. Dat beleid heeft enerzijds betrekking op fysieke maatregelen: Hoe willen we in de toekomst de groeiende parkeervraag in goede banen leiden? Kan dat met de huidige voorzieningen of moeten we uitbreiden, en zo ja, op welke manier?

Biedt de strategische aankoop Nieuweweg mogelijkheden? Hoe lossen wij de enorme parkeerdruk van bussen op tijdens de weekenden van Kerststad Valkenburg?

Anderzijds liggen er ook uitdagingen op technisch vlak. Willen we steeds meer digitaal gaan parkeren? Straks geen fysieke parkeerautomaten meer? Kortom, het ontbreekt op dit moment aan een heldere toekomstvisie op het gebied van parkeren.

De raad heeft in 2019 budget van € 50.000 ter beschikking gesteld voor de uitwerking van het parkeerbeleidsplan. Dit proces heeft vertraging opgelopen door de coronapandemie en de watersnood. Naar verwachting zal het parkeerbeleidsplan in 2022 aan de raad gepresenteerd worden. Onder parkeerbeleid wordt overigens niet verstaan de gehanteerde (digitale) uitvoeringsinstrumenten, zoals het gebruikte systeem. Voor de uitwerking van het parkeerbeleidsplan wordt in een uitvoeringsprogramma inzichtelijk gemaakt welke concrete acties de komende jaren moeten worden uitgevoerd en welke financiële consequenties daarmee gemoeid zijn. Bij de behandeling van de toekomstige kadernota's en begrotingen kunnen dan integrale afwegingen worden gemaakt.

Adaptief wegbeheer / ophogen van de reguliere onderhoudsbudgetten wegen naar het gevraagde niveau

De in de lopende begroting geraamde budgetten voor onderhoud van deklagen, direct noodzakelijk klein onderhoud en elementverhardingen waren lange tijd ontoereikend. Met het verhogen van de structurele budgetten bestaat er goede hoop dat we het onderhoudsniveau omhoog kunnen tillen.

Verstevigingsmaatregelen / herinrichting Plenkertgroeve en Monstergrot

Bij de Plenkertgroeve, achter de voormalige motorenparkeerplaats in de Plenkertstraat, moet bij de ingangen en de mergelsteilwand in het kader van de veiligheid een aantal verstevigingsmaatregelen worden getroffen. De groeve is onbruikbaar voor exploitatiedoeleinden, maar is wel bijzonder geschikt als overwinteringsgebied voor vleermuizen. Daarmee is deze groeve een van de compensatiegebieden voor de kerstmarkt in de Gemeentegrot. De rotswand, de ingangspartijen en het voorplein zijn bovendien kenmerkende landschapselementen van de groene zone, die grenst aan de rand van de bebouwde kom van Valkenburg en deels daarin doorloopt. Voorwaarde is natuurlijk wel dat deze elementen goed worden onderhouden. In het investeringsprogramma bij de begroting 2019-2023 is een krediet van € 146.500 opgenomen voor de Plenkertgroeve. De uitvoering is gepland voor 2022.

Maatregelen wateroverlast Terblijt

In 2019 hebben wij u geïnformeerd over de maatregelen ter voorkoming van wateroverlast in Terblijt (raadsinformatiebulletin 20.19). Bij deze hevige regenval in juli 2021 hebben wij geconstateerd dat de reeds genomen maatregelen effect hebben gehad. In 2022 geven wij verdere uitvoering aan de maatregelen in het gebied.

Thema 2: Afval en duurzaamheid

Afval

Dit thema concentreert zich op het onderdeel huishoudelijk afval en omvat alle stromen van afval, die door huishoudens worden aangeleverd via de huis aan huis inzameling, brengvoorzieningen, zoals ondergrondse containers, de milieuparken en andere door de gemeente gecontroleerde inzamelingen, zoals voor papier en karton. Vanuit de wet milieubeheer heeft de gemeente op dit gebied een wettelijke taak.

Onze gemeente maakt samen met gemeente Meerssen en Maastricht deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Geul en Maas. Tot 2021 bestond de samenwerking uit de exploitatie en beheer van de milieuparken. Vanaf januari 2021 is de samenwerking verder uitgebreid. Het dienstenpakket bestaat, naast de milieuparken, uit de inzameling van restafval (hra), groente, fruit en tuinafval (gft), verpakkingen van plastic en verpakking van metaal en drankenkartons (pmd). Ook de ondergrondse brengvoorzieningen (glas en textiel), inzamelen medicijnafval bij apothekers, distributie van de afvalzakken en het beheer van de gft- containers en - emmers hoort tot het takenpakket van de GR Geul en Maas.

Op dit moment is er alleen nog voor de inzameling van oud papier en karton een ‘eigen’ contract met een derde partij. De inzameling van het oud papier en karton is gezamenlijk met de gemeente Meerssen en Maastricht aanbesteedt. Echter heeft de inzameling van het oud papier en karton in iedere gemeente een lokaal karakter. Dit heeft onder andere te maken met de inzet van vrijwilligers en de verrekenmethode van de vergoedingen voor de betrokken verenigingen. De toekomstige aanbestedingen zullen via GR Geul en Maas verlopen, uiteraard met het in stand houden van de huidige “couleur lokale” per gemeente.

De verwerking van het huis aan huis opgehaalde hra, gft en pmd is geregeld via een aantal op Limburg brede schaal aanbestede contracten. De vereniging AfvalSamenwerking Limburg (ASL) is hierin de leidende kracht geweest. Deze contracten lopen tot en met 2023 en de eerste stappen naar vernieuwing zijn genomen door onder andere het onderwerp circulair verwerken en hergebruiken bij het verwerken van afval te introduceren.

De inzameling van oud papier en karton is met ingang van 2020 ondergebracht bij SITA Recycling Services Zuid B.V., een werkmaatschappij van SUEZ, waarbij diverse verenigingen binnen hun toegewezen gebieden als beladers optreden. Eind 2019 zijn de verenigingsleden gecertificeerd en voorzien van veiligheidskleding om hun veiligheid tijdens het werk te borgen.

Onze gemeente is een zogenaamde Diftar gemeente. Wij werken met gedifferentieerde tarieven voor de diverse afvalstromen. Dit gebeurt vanuit het principe: De vervuiler betaalt. Het aanbieden van hra, dat nog grotendeels wordt verbrand, gebeurt via betaalde restafvalzakken. Het aanbieden van recyclebare stromen, zoals pmd, glas en papier is daarentegen gratis voor de inwoners.

Wat willen bereiken?

Vanuit de wettelijke taak dient de gemeente haar inwoners zo optimaal mogelijk in staat te stellen het huishoudelijk afval te scheiden. Wij onderschrijven de VANG-gedachte: Van Afval naar Grondstof, met als eerste doel de hoeveelheid huishoudelijk restafval in 2020 terug te brengen tot onder de 100 kg/inwoner, met een scheidingsgedrag van minstens 75%. Deze doelstellingen zijn in 2018 gehaald met 88,9 kg per inwoner en is in 2019 verder gedaald naar 86,1 kg per inwoner. Het jaar 2020 heeft zich gekenmerkt door een veranderde afvalstroom. Het thuiswerken heeft gezorgd voor een hogere restafvalstroom die via gemeentelijke afvalzakken en pmd-zakken wordt aangeboden. Daardoor is de hoeveelheid aangeboden afval gestegen tot 96,2 kg per inwoner. Daarmee is de doelstelling in het jaar 2020 maar nét gehaald. De gegevens over het jaar 2021 worden bekend in Q1 van 2022. Bij deze gegevens is rekening gehouden met het nascheiden van zowel het fijne als het grove restafval. Bij deze gegevens is rekening gehouden met het nascheiden van zowel het fijne als het grove restafval.

De volgende doelstelling komt snel dichterbij. In 2025 dient de hoeveelheid restafval verder terug gebracht te worden tot 30 kg/inwoner. Er zullen dus nog flink wat kilo's uit de witte zak, aangeboden moeten worden op de plek waar ze wel thuishoren. Daarnaast zal de kwaliteit van de aangeboden afvalstromen omhoog moeten. Vervuiling in bijvoorbeeld PMD kan leiden tot hoge afkeuringskosten en verminderde recyclingopbrengsten. Het is dus belangrijk om de komende jaren de aandacht te vestigen op het goed aanbieden van afval en vervuiling in bepaalde afvalstromen tegen te gaan.

Daarnaast dient Nederland in 2050 volledig circulair te zijn. Dat betekent een verdere reductie van de restafvalstroom tot 0 kg. Deze reductie zal een gedegen inspanning vragen van zowel de gemeente als de inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het jaar 2021 was het eerste jaar van de verbrede GR Geul en Maas. Het dienstenpakket is vastgelegd en de eerste projecten zijn opgestart. Deze projecten worden in het jaar 2022 verder uitgewerkt. Hierbij moet gedacht worden aan gezamenlijke beleidsontwikkeling en uitvoeringsprogramma's, waarbij de circulaire doelstellingen leidend zullen zijn. Daarnaast is communicatie een belangrijk middel om ervoor te zorgen dat afval op de goede plek wordt aangeboden en de kwaliteit omhoog gaat. Doel is om bewustwording onder inwoners te vergroten en

gedragsverandering teweeg te brengen. Het komende jaar zal de communicatie rondom het thema afval verder geïntensiveerd worden en zal voor zoveel als mogelijk aangesloten worden bij landelijke en regionale thema's.

Waar nodig wordt de samenwerking verder binnen de regio verbreed met Rd4 en Reinigingsdienst Westelijke Mijnstreek (RWM). Op provinciaal niveau zal het samenwerkingsverband Afval Samenwerking Limburg (ASL) worden gebruikt voor verdere afstemming van beleid.

Zwerfafval

Naast het milieu- en afvalbeleid zelf blijven wij ook vol inzetten op bestrijding van zwerfafval. Iedereen is ondertussen wel bekend met de zogenaamde plastic soep, een internationaal probleem dat op het land begint, dus ook in onze gemeente. Verder bederft zwerfafval het woongenot van onze inwoners, is het een aanslag op de beleving van ons vijfsterrenlandschap voor toeristen, en levert het gevaar op voor flora en fauna. Het uitbannen van zwerfafval heeft dan ook hoge prioriteit.

Wat willen we bereiken?

Actieve bestrijding van Zwerfafval, Valkenburg aan de Geul tot schoonste gemeente van Nederland kunnen bestempelen. In 2019 is onze gemeente uitgekozen tot een van de focusgemeenten van Nederland Schoon. Dit heeft geleid tot extra middelen en ondersteuning op het gebied van bestrijding van Zwerfafval. Er is een plan van aanpak voor de komende jaren opgesteld en uitvoering aan gegeven, meest zichtbaar in de vorm van het project snoeproute voor de middelbare school en in het benoemen, promoten en ondersteunen van zogenaamde sprokkelaars, individuele burgers die zich belangeloos tot doel hebben gesteld om een deel van hun leefomgeving structureel schoon te houden van zwerfafval. Door het actief meedoen aan (inter-)nationale activiteiten als Nederland Schoondag en World Cleanup Day blijven inwoners betrokken bij en steeds meer bewust van de noodzaak tot bestrijding van zwerfafval.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2022 blijven we deze inspanningen continueren en uitbreiden. Bewustwording via acties en gerichte communicatie naar inwoners en bezoekers vormen daarbij steeds de belangrijkste leidraad.

Duurzaamheid en Energietransitie

Door het sluiten van het Klimaatakkoord van Parijs heeft Nederland zich internationaal gecommitteerd aan het tegengaan van de opwarming van de aarde en klimaatverandering. Het Nationaal Klimaatakkoord (2019) is de Nederlandse uitwerking van internationale klimaatafspraken. Op 3 juni 2019 is de gemeentelijke Energievisie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma als (uitvoerings-)kader voor dit programma vastgesteld. Eind 2020 is het jaarprogramma duurzaamheid 2021 vastgesteld. Hierin wordt vormgegeven aan de verdere concretisering van het Nationale Klimaatakkoord en de energievisie. Dit programma was richtinggevend in de aanpak in het begrotingsjaar 2021, maar wordt ook (gezien de looptijd van diverse onderwerpen) meegenomen naar 2022.

De Zuid-Limburgse gemeenten vormen samen met de Provincie Limburg, Netbeheerder Enexis en Waterschap Limburg de energieregio Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg (RES Zuid-Limburg). Dit samenwerkingsverband is aanjager van de energietransitie in Zuid-Limburg, heeft de opgave om aan de slag te gaan met de doelstellingen van Klimaattafel "Energie" (zie Nationaal Klimaatakkoord) en heeft via een zorgvuldig proces van 2019 t/m medio 2021 gewerkt aan de totstandkoming van het eerste regionale visiedocument: de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg 1.0 (RES 1.0).

Dit document vormt de ambitie voor de regio Zuid-Limburg voor de komende paar jaar. Na het zomerreces 2021 start het samenwerkingsverband met het opstellen van uitvoeringsplannen m.b.t. de RES 1.0, wordt er een Zuid-Limburg brede landschappelijke verdiepingstudie voor zon- en windenergie uitgevoerd en werkt de RES Zuid-Limburg toe naar een herziene versie: RES 2.0 (vaststelling gepland medio 2023).

De Gemeente Valkenburg aan de Geul werkte in 2021 ook aan het opstellen van de gemeentelijke Transitie Visie Warmte (TVW), waarmee de gemeente aan de slag gaat met de opgaven binnen klimaattafel “Gebouwde Omgeving” (zie Nationaal Klimaatakkoord), namelijk: in 2030 dienen een groot gedeelte van de woningen en gebouwen aardgasvrij-ready (aardgasvrij óf gereed voor een aardgasvrije warmteoplossing) te zijn en in 2050 dient vrijwel elke woning en gebouw aardgasvrij te zijn. Om naar deze doelen toe te werken, beschrijft de gemeente in de TVW hoe dit de komende jaren strategisch aangepakt gaat worden. De TVW wordt naar verwachting eind 2021 aangeboden voor besluitvorming door de Gemeenteraad. Vanaf 2022 gaat de Gemeente Valkenburg aan de Geul aan de slag met de uitvoering van de TVW. In 2025 wordt een herziene versie van de TVW opgesteld.

Wat willen we bereiken?

Met betrekking tot de RES

- Het tot uitvoering brengen van de ambities in de RES 1.0 (2021) via het opstellen en uitvoeren van uitvoeringsplannen al dan niet in samenwerking met de subregio Maastricht-Heuvelland of met de regio Zuid-Limburg;
- Het toewerken naar een herziene versie van het ambitiedocument in 2023: de RES 2.0. De resultaten van de Zuid-Limburg brede Landschappelijke Verdiepingsstudie voor zon- en windenergie én het continueren en verder ontwikkelen van een permanent participatietraject met de samenleving spelen hierin een belangrijke rol;
- Een goede samenwerking met de subregio Maastricht-Heuvelland en de regio Zuid-Limburg rondom (grootschalige) opwek van duurzame energie, energiebesparing en de energietransitie in brede zin stand houden.

Met betrekking tot de Transitie Visie Warmte (TVW)

- Het tot uitvoering brengen van de ambities in de TVW (besluitvorming eind 2021) via het opstellen en uitvoeren van uitvoeringsplannen;
- Inwoners en gebouw eigenaren informeren over de mogelijkheden en kansen om de woning/het pand te verduurzamen;
- Het tot uitvoering brengen van het pilotproject Isoleer je Huis, waarbij diverse woningen in Valkenburg aan de Geul voorzien worden van goede isolatie en ventilatiemaatregelen. Dit gebeurt in samenwerking met SVn en de nog in 2021 aan te besteden Service Provider.

Daarnaast streeft de gemeente na wat is neergelegd in de Energievisie, het bijbehorende uitvoeringsprogramma en het jaarprogramma duurzaamheid. Bovendien zal onze gemeente de wettelijke en van rijkswege opgelegde opgaven en taken uitvoeren en volbrengen. Dit omvat onder meer het toewerken naar een CO₂-neutrale gemeente in 2050 en het halveren van de CO₂-uitstoot in 2030, ten opzichte van de CO₂-uitstoot in 1990. Daarnaast dient heel Nederland 35 TW hernieuwbare energie op land op te wekken (o.a. opgenomen in de RES 1.0), een doelstelling waaraan wij moeten bijdragen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om dit te verwezenlijken zal in 2022 verder gewerkt worden aan de sinds 2019 ingezette weg, die in 2021 verder is aangescherpt door het vaststellen van de RES 1.0 en de TVW. Zo zal de RES 1.0 en de eerste gemeentelijke TVW tot uitvoering worden gebracht middels diverse uitvoeringsplannen. Beide processen (zowel de RES als de TVW hebben een looptijd tot minimaal 2030) worden geïntegreerd in de Omgevingsvisie van de Gemeente Valkenburg aan de Geul. Ook wordt er in 2022 gewerkt aan het verder vormgeven van de herziene RES 2.0, die in 2023 opgesteld dient te worden. Het Isoleer je Huis projectplan wordt tot uitvoering gebracht.

Daarnaast zal ook voor het jaar 2022 een jaarprogramma Duurzaamheid worden opgesteld. In 2022 zal aan dit jaarprogramma uitvoering gegeven worden. Hierin worden zaken die in 2020 en 2021 zijn opgestart verder opgepakt, zoals het intern implementeren van de Global Goals, stimuleren van klimaat adaptieve maatregelen en het verduurzamen van de koopwoningvoorraad in onze gemeente.

Thema 3: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

3.1 Ruimtelijke ordening

Het thema Ruimtelijke Ordening richt zich op het ordenen van de aanwezige ruimte in de gemeente. Hiermee wordt zowel de bebouwde als de onbebouwde ruimte bedoeld.

Wij moeten kunnen beschikken over een actueel ruimtelijk beleid voor het totale grondgebied van de gemeente, waarin is vastgelegd hoe gebouwen en (onbebouwde) gronden gebruikt mogen worden (welke functies zijn toegestaan) en hoe gronden bebouwd mogen worden (wat, waar en hoe groot/hog). Verder dient het ruimtelijk beleid duidelijkheid te verschaffen over de beleidsvrijheid van de gemeente binnen de vigerende wet- en regelgeving. Met andere woorden, uit het ruimtelijk beleid moet duidelijk zijn op welke onderdelen maatwerk mogelijk is, uitgaande van de lokale problematiek en behoeften.

Wat willen we bereiken?

Wij willen blijven beschikken over een dekkend juridisch kader in de vorm van actuele bestemmingsplannen, dat naast het beschermen van aanwezige waarden ook voldoende ruimte voor ontwikkeling biedt. Daarnaast willen we dat de bestemmingsplannen een goed kader bieden voor ruimtelijke afwegingen en gemakkelijk hanteerbaar (begrijpelijk en leesbaar) zijn voor zowel de eigen organisatie als voor de burgers. Ook willen we al zo veel mogelijk anticiperen op de komst van de Omgevingswet en de daaruit voortvloeiende Omgevingsvisie en Omgevingsplan (opvolger van de huidige bestemmingsplannen en verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving).

Wat gaan we daarvoor doen?

Implementatie / voorbereidingen Omgevingswet

De datum waarop de Omgevingswet in werking treedt is een half jaar opgeschoven naar 1 juli 2022. De hoofdzakelijke reden hiervan is dat het landelijke digitaal stelsel nog niet voldoende gereed is. De Omgevingswet vervangt 15 bestaande wetten, waaronder de Waterwet, de Crisis- en herstelwet en de Wet Ruimtelijke Ordening. Van ongeveer 25 andere wetten gaan de onderdelen over omgevingsrecht naar de nieuwe wet. Dit is een zeer ingrijpende vernieuwing, die een inspanning zal vragen van onze ambtelijke organisatie.

De komende jaren zullen nog in het teken staan van het voorbereiden op de gevolgen van deze nieuwe wet, die organisatiebreed ingrijpende gevolgen zal hebben voor de manier van werken. Aan de hand van het eind 2019 geactualiseerde projectplan implementatie Omgevingswet en het door de raad in februari 2020 vastgestelde ambitiedocument implementatie Omgevingswet, zal dit verder worden uitgerold.

In 2020 zijn de eerste stappen gezet richting omgevingsvisie. In 2021 heeft de vaststelling van de bouwstenen- uitgangspunten notitie plaatsgevonden. Vanaf de tweede helft van 2021 is inhoudelijk gestart met het inhoudelijk vorm geven van deze visie. Voor de afrondende besluitvorming wordt gekoerst op de tweede helft van 2022.

In 2020 zijn de bestemmingsplannen samengevoegd tot één Initieel Omgevingsplan. Dit initieel Omgevingsplan willen we in 2022 nogmaals actualiseren alvorens inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarnaast zullen de nieuwe programma's en software verder uitgerold worden binnen de organisatie, zodat eenieder bij inwerkingtreding van de Omgevingswet met de voor zijn of haar taak benodigde software kan werken.

Parallel daaraan zullen we de regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving vanuit de verschillende verordeningen zoveel mogelijk samenvoegen.

Het integraal benaderen van ruimtelijke vraagstukken wordt zoveel mogelijk bevorderd aan de hand van de interne Omgevingstafel. Daarnaast willen we graag de raad een keuze laten maken over de gevallen van verplichte participatie bij het buitenplans afwijken van het omgevingsplan en de

gevallen waarbij zij verplicht advies willen geven aan het college wanneer afgeweken wordt van het omgevingsplan (soortgelijk aan de huidige algemene vvgb, maar dan andersom). Een eerste sessie hierover heeft reeds in 2021 plaatsgevonden.

Daarnaast zullen we alvorens datum inwerkingtreding nog de volgende zaken moeten hebben georganiseerd: instellen kwaliteitscommissie, legesverordening actualiseren, participatiebeleid opstellen, participatieverordening opstellen, verordening nadeelcompensatie opstellen, raamwerk opstellen voor ons Omgevingsplan en een handboek maken voor ons Omgevingsplan. In 2022 zullen tevens onze afspraken met de RUD bekeken moeten worden en indien nodig geactualiseerd. We zullen voor de 5 meest aangevraagde activiteiten ook toepasbare regels opstellen en in de betreffende applicatie verwerken. Sjablonen van brieven en besluiten worden ook geactualiseerd conform de Omgevingswet.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen

Eind 2021 is een integraal afwegingskader voor gebiedsontwikkelingen vastgesteld. Indien vanuit de nog op te stellen omgevingsvisie en ruimtelijke ontwikkelingen in een kern daartoe behoefte is, zal langs de lijn van dit afwegingskader gewerkt worden aan een integrale visie op de toekomst voor de afzonderlijke kernen en het bijbehorende voorzieningenniveau.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen/projecten worden onder andere mogelijk gemaakt door het maken van nieuwe bestemmingsplannen, het opstarten van gebiedsvisies en het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken.

Voor 2022 betreft dit de volgende ontwikkelingen:

1. Croix de Bourgogne

In 2018 zijn de plannen voor de (her)bouw van Hotel Croix de Bourgogne onherroepelijk geworden en de voorbereidingen voor de start van de bouw afgerond. De bouwvoorbereiding van de ontwikkelaar heeft meer tijd gekost dan verwacht, waardoor de start van de bouw is doorgeschoven. Ook zijn er i.v.m. tegenvallende offertes voor de bouw een aantal wijzigingen in gang gezet. In september 2020 heeft de ontwikkelaar aanvullend aangegeven dat i.v.m. de gevolgen van Covid-19 nog onzekerheid is over het definitief rondkrijgen van de financiering. Begin 2022 verwachten wij duidelijkheid van de ontwikkelaar over de startdatum, dan wel of er overgegaan wordt tot ontbinding van de overeenkomst.

2. Pradoegebouw

In 2018 is een overeenkomst gesloten met een projectontwikkelaar voor de verkoop en de herontwikkeling van het Pradoegebouw, met de bedoeling er een designhotel met het thema wielrennen in te vestigen. Het vergunningetraject is halverwege 2021 in gang gezet, dit betekent dat afhankelijk van bezwaar en beroep de uitvoering eind 2021 gaat starten en in 2022 kan worden afgerond.

3. Polfermolen

De besluitvorming over de toekomst van de Polfermolen is gekoppeld aan het visietraject Valkenburg-West. Eind 2021 worden richtinggevende keuzes hiervoor aan de Raad voorgelegd welke vervolgens zullen leiden tot vervolgstappen voor het complex Polfermolen. 2022 zal dan ook een overgangsjaar vormen van de tijdelijke situatie, na de sluiting van o.a. zwembad en fitness naar de nieuwe situatie.

4. Villa Via Nova

Eind 2021 dan wel begin 2022 verwachten wij een alternatief voorstel van de ontwikkelaar om de herontwikkeling van dit gebied vlot te kunnen trekken. Voor het eerdere plan was onvoldoende interesse vanuit de markt waardoor afronding nog niet heeft kunnen plaatsvinden.

5. Gebiedsvisie Valkenburg-Oost (Walramplein/Berkelplein en omgeving)

In 2021 is gewerkt aan het opstellen van de gebiedsvisie. Deze visie is gebaseerd op de drie onderzoeken uit 2020 (o.a. Dear Hunter) en het woonbehoefte-onderzoek en het gebiedsexploitatie onderzoek van 2021. Parallel hieraan is een aanvraag ingediend voor een bijdrage vanuit de landelijke Woningbouwimpuls middelen. Vanaf oktober 2021 wordt de conceptvisie gedeeld met de

omgeving om feedback op te halen. Dit wordt verwerkt tot de definitieve visie, die eind 2021 ter vaststelling zal worden voorgelegd aan college en raad. Deze visie zal naast de ambities een voorstel bevatten voor een nadere uitwerking van de visie in een uitvoeringsprogramma vanaf 2022 en een bijbehorende businesscase. De besluitvorming eind 2021 zal dus bepalend zijn voor de vervolgaanpak vanaf 2022.

6. Gebiedsvisie Valkenburg Centrum-West (Plenkertstraat en omgeving)

In 2021 is in samenwerking tussen TDAC BV en Dear Hunter veldwerk verricht onder de noemer Valkenburg Werkt aan West. Dit zal uiteindelijk leiden tot een visie op hoofdlijnen met een voorstel voor vervolgitwerking. Net als voor het plangebied Valkenburg-Oost zal eind 2021 de besluitvorming voorbereid worden die bepalend is voor het vervolgtraject in 2022.

7. Ignatiusvallei

Voor de mogelijke aanpassing van het bestemmingsplan ten behoeve van de herontwikkeling van het voormalige klooster Boslust zijn wij afhankelijk van de voortgang van de plannen van de ontwikkelaar/eigenaar. Een en ander is on-hold geplaatst totdat er duidelijkheid komt vanuit de zijde van de ontwikkelaar. Vanaf eind 2020 hebben zich meerdere kandidaat kopers bij de gemeente gemeld met alternatieve plannen, ook in 2021 zijn er diverse gesprekken met potentiële gevoerd. Dit proces kan zomaar weer versneld op de agenda geplaatst worden, waardoor in 2022 hiervoor capaciteit dient te worden vrijgemaakt.

8. Stella Maris en omgeving

Het LVO heeft in 2020 definitief laten weten dat Stella Maris vanaf augustus 2021 Valkenburg zal verlaten. Overdracht heeft in 2021 plaatsgevonden. Net rond dat moment was er ook sprake van de watersnoodramp, waarmee er acuut behoefte ontstond bij Adelante aan tijdelijke alternatieve huisvesting voor de zwaar beschadigde locatie in Houthem. Daartoe is de Stella Maris locatie tijdelijk ter beschikking gesteld. De verwachting is dat het complex in de loop van 2022 weer terug zal komen naar de gemeente, waarna ruimte ontstaat voor keuzes voor de nieuwe invulling hiervan.

9. Gebiedsvisie Berg

Eind 2020 is besloten om versneld te starten met het uitwerken van een visie op de toekomstige ontwikkeling van de kern Berg. Doel is om te komen tot een totaaloverzicht aan opgaven voor de korte en middellange termijn voor de kern Berg en vervolgens vanuit een integrale blik te komen tot een gebiedsvisie voor de ontwikkeling van de kern Berg. Medio 2021 heeft er besluitvorming plaatsgevonden over de locatie voor de basisschool. Besloten is deze te ontwikkelen op of nabij de huidige locatie (binnen het bestemmingsvlak). In de tweede helft van 2021 zullen de overgebleven ontwikkelscenario's, na het doorlopen van een extra omgevingsronde, nader worden uitgewerkt waarna eind 2021 de besluitvorming over het definitieve ontwikkelscenario kan plaatsvinden. Voor de bouw van de school is reeds een apart traject richting uitvoering opgestart.

10. Natuurontwikkeling Ingendael

Met de vaststelling van de Intergemeentelijk Structuurvisie is de basis ontstaan voor het gemeentelijke kwaliteitsfonds. Het kwaliteitsfonds is een doelfonds dat de gemeente de mogelijkheid geeft om compenserende maatregelen uit te voeren, gericht op de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Het fonds wordt gevuld met bijdragen vanuit plannen van initiatiefnemers in het buitengebied die binnen het eigen plan geen ruimte of mogelijkheden hadden om te voorzien in compenserende maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Bij het fonds hoort een projectenlijst met hierin een prioriteitsvolgorde en/of een uitvoeringsprogramma.

De herinrichting van de voormalige terreinen Valkenburgse Boys is als volgende project geprioriteerd. Deze terreinen zijn gelegen tussen Ingendael en de momenteel in ontwikkeling zijnde gebieden rond Par'Course. In lijn met de natuurontwikkelingen aan weerszijde van de voormalige voetbalvelden en met een doorkijk naar doelmatig beheer wordt eind 2021, begin 2022 een totaalplan uitgewerkt. Daarbij is het wenselijk om direct ook een padenstructuur mee aan te leggen die de verbinding legt met de bestaande paden in de omgeving en waarmee een aantal knelpunten kunnen worden opgelost.

11. Actualisatie en vernieuwing landschaps- en bomenbeleid

Uit de inventarisatiefase van de Omgevingsvisie is gebleken dat er behoefte is aan eenduidig landschapsbeleid. Op dit moment zijn er verschillende (beleids-)plannen en regels (zowel nationaal als provinciaal en regionaal). Dit beleid is erg versnipperd en daarnaast ook deels verouderd. Zowel voor de gemeente als voor onze inwoners en initiatiefnemers is hierdoor vaak niet meer duidelijk wat de kaders zijn. In het coalitieakkoord 'focus 2021-2022' is het opstellen van een bomenbeleidsplan reeds als aanvullend punt opgenomen. Een belangrijke component hierbij is de klimaatadaptatie. Nadat uitvoering is gegeven aan het bomenbeleidsplan kunnen wij ook een goede inschatting maken van de structurele uitvoeringskosten. Besloten is om de actualisatie van het landschapsbeleid gekoppeld aan de uitwerking van het bomenbeleid op te pakken, waarmee beide plannen kunnen dienen als input wat betreft de thema's natuur en landschap voor de nieuw op te stellen Omgevingsvisie. Dit traject is eind 2021 opgestart en krijgt een vervolg in 2022.

12. Samenwerking met Limburg Bloeit Op

Met de stichting Limburg Bloeit Op willen we een samenwerking gaan starten om flora & faunastroken te gaan aanplanten langs akkerranden en op grote particuliere percelen. Het doel van de aanplant van deze kruidenrijke grasstroken is 1) het bevorderen van de biodiversiteit, 2) het creëren en versterken van ecologische verbindingen tussen natuurgebieden en 3) educatie en bewustwording van agrariërs (door samenwerkingen), bezoekers en inwoners (o.a. door het realiseren van educatieve stroken en het plaatsen van informatieborden).

13. Platform Groen

Binnen Valkenburg aan de Geul zijn er verschillende initiatieven en ideeën om de gemeente te vergroenen en het landschap te versterken. Hieruit is het idee ontstaan voor de oprichting van het Platform Groen begin 2021, waar verschillende inwoners met een hart voor natuur & landschap binnen onze gemeente samenkomen om ideeën en uitdagingen rondom natuur & landschap te delen, deze te vertalen naar korte- en lange termijn plannen en deze samen met ons als gemeente maar ook andere partijen zoals terrein beherende organisaties te realiseren. Dit met als doel om onze unieke natuur en landschap te behouden en te versterken. We zijn gestart met een selecte groep van inwoners die de verschillende kernen vertegenwoordigen en ook een eigen achterban gaan creëren per kern voor het realiseren van plannen. Naast het maken en realiseren van plannen, vindt er ook kennisdeling plaats tussen de deelnemers van het platform en natuurorganisaties zoals terrein beherende organisaties. Dit Platform krijgt in 2022 verder vorm.

14. Samenwerking Middengebied voor de aanplant van bomen

Samen met het Middengebied willen we gaan werken aan het kapitaal klaar maken van ons groen voor de toekomst en willen we meer groen duurzaam terugbrengen in onze leefomgeving. De nadruk ligt bij het gemeente-overstijgend verstevigen van de groenstructuur in het buitengebied. Gelijktijdig zet het Middengebied in op meer groen in de lokale kernen en het verbeteren van de onderlinge samenwerking. Hierbij wordt gekeken naar het verbeteren van ecologische verbindingzones, meer groen in de kernen en de uitloopgebieden en het versterken van de onderlinge samenwerking binnen het Middengebied om zo samen op te trekken en een lerend netwerk te creëren.

3.2 Volkshuisvesting

Het thema Volkshuisvesting richt zich op een kwalitatief en kwantitatief evenwicht op de regionale en dus ook op de lokale woningmarkt. Zonder regionale afstemming kan een optimale woonsituatie voor de inwoners van nu en de toekomst niet bereikt worden. Het volkshuisvestingsbeleid is gebaseerd op de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL), die een uitwerking is van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg en is vastgesteld door de gemeenteraad in 2016. De demografische ontwikkelingen (afname bevolking en vergrijzing) vragen om maatregelen, die het toevoegen van nieuwe woningen beteugelt en alleen in bijzondere gevallen toestaat (als daarvoor een aantoonbare behoefte aanwezig is).

De gemeenteraad heeft op 9 december 2019 de 'Woonvisie 2020 - 2025. Wonen op maat door maatwerk (Een visie op wonen in Valkenburg aan de Geul voor nu en in de toekomst)' vastgesteld. In deze woonvisie staat het gemeentelijk beleid centraal voor huisvesting van verschillende doelgroepen. Hierbij wordt rekening gehouden met de prognoses van de demografische

ontwikkelingen en relevante ontwikkelingen op de woningmarkt. De grootste uitdaging is om samen met alle betrokken partijen oplossingen te vinden die de huidige woningmarkt weer op gang trekken. De interactie tussen ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en maatschappelijke aspecten wordt daarmee steeds sterker.

Wat willen we bereiken?

Door de activiteiten op het gebied van de volkshuisvesting willen we een passende regionale woningvoorraad, die aansluit bij de wensen van de huidige bevolking en in staat is toekomstige ontwikkelingen op te vangen. Voor de regio Maastricht en Heuvelland betekent dit het transformeren van de bestaande woningvoorraad naar de toekomstige gewenste kwaliteit en samenstelling. Voor onze gemeente betekent dit het kritisch omgaan met nieuwe initiatieven en het goed monitoren van de lopende projecten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tegen de achtergrond van de demografische ontwikkelingen zullen wij ons moeten inspannen om op creatieve wijze de gewenste diversiteit in het woningaanbod te bereiken. Onze woonvisie is een transformatievisie (door de demografische ontwikkelingen). De focus ligt op het verbeteren van de bestaande woningvoorraad op het vlak van verduurzaming en de levensloopbestendigheid. Ook sloop en nieuwbouw of de juiste nieuwbouw op de juiste plek past in onze transformatievisie. Indien nodig zoeken we oplossingen in tijdelijke huisvesting (flexwonen) voor verschillende doelgroepen.

Uit de vastgestelde woonvisie blijkt dat de woonoplossingen kernspecifiek moeten zijn en tegemoet moeten komen aan de kerngebondenheid van onze inwoners. Daarom dient een traject te worden opgezet om de verschillende kernen binnen onze gemeente nauw te betrekken bij mogelijke ontwikkelingen en kansen. De bedoeling is om een overlegstructuur of klankbord te vormen met de verschillende kernen waarin de focus ligt op transformatie en hergebruik van bestaand vastgoed. Een belangrijke rol om dit in gang te zetten en verder uit te voeren is weggelegd voor de gemeentelijke Transitie-manager Wonen en Vastgoed (gestart per 1 april 2021). Deze treedt op als aanspreekpunt voor de kernen en andere partijen en daarnaast als adviseur (in nauwe samenwerking met collega's van de afdelingen FEO en Vergunningen) om de haalbaarheid van woningbouw initiatieven te beoordelen en wenselijke initiatieven in gang te kunnen zetten of versnellen. De beschreven speerpunten van beleid uit de woonvisie en de aanpak daarvan zijn vastgelegd in een actieplan op hoofdlijnen met een doorlooptijd tot 2025 (looptijd lokale woonvisie). Dit actieplan is een dynamisch document dat steeds verder wordt geconcretiseerd en dat jaarlijks wordt vertaald in het teamplan van de betrokken teams binnen onze organisatie.

In het kader van informatie-uitwisseling met de raad is een Klankbordgroep Woonvisie geformeerd (Conform afstemming in presidium van 3 februari 2020). Afgesproken is dat uit iedere fractie een raads- of SOB burgerlid zitting zal nemen in de Klankbordgroep. Het uitvoeringsprogramma van de woonvisie, dat regelmatig geüpdatet wordt, is onderwerp van gesprek in de klankbordgroep.

Een ander bijzonder punt van aandacht is de taakstelling voor de corporaties met betrekking tot de huisvesting van statushouders en de toenemende behoefte in Zuid-Limburg voor de huisvesting van buitenlandse werknemers. De gemeente is verantwoordelijk voor het goed kunnen wonen van haar inwoners. Dat betekent dat er voldoende goede en betaalbare woningen moeten zijn, die passen bij de wensen van inwoners en nieuwe bewoners. Een van de onderdelen betreft het inzichtelijk maken van mogelijkheden voor transformatie van bestaand vastgoed (gemeentelijke gebouwen, oude schoolgebouwen, verouderde hotels) naar gewenste nieuwe woningtypes. Hierbij zal met name ook een koppeling gelegd worden met het in 2019 vastgestelde hotelbeleid.

Woonbehoefteonderzoeken en monitoring

In 2020 en 2021 worden voor elke kern van onze gemeente woonbehoefteonderzoeken uitgevoerd. Dat betekent dat we begin oktober 2021 beschikken over actuele onderzoeken voor elke kern die een belangrijke basis vormen voor het maken van een afweging over medewerking aan woningbouwinitiatieven. Deze woonbehoefteonderzoeken moeten op basis van de provinciale omgevingsverordening 1 maal in de 4 jaar worden geactualiseerd en vormen de basis voor onze toekomstige (adaptieve) woningbouwprogrammering. Bij het vaststellen van de kadernota is structureel budget gereserveerd voor de uitvoering van de woonvisie. Een van de actiepunten is het

opzetten van een monitoringsysteem en een adaptieve woningbouwprogrammering. Op dit moment wordt bekeken of dit in samenwerking met de gemeenten in onze sub regio kan worden opgepakt. Mocht tijdens dit proces blijken dat het structurele budget van de woonvisie niet toereikend is, dan zal een separaat raadsvoorstel worden gemaakt voor het vragen van extra middelen.

Wonen en zorg

De gemeente heeft op dit moment nog geen (integrale) visie waaruit blijkt hoe we omgaan met initiatieven voor huisvesting van mensen die zorg nodig hebben (we hebben enkel een analyse op het gebied van wonen en zorg die onderdeel is van de woonvisie). Het uitwerken van deze visie specifiek voor wonen en zorg is één van de actiepunten die volgen uit de lokale woonvisie en die nog moet worden uitgevoerd door de gemeentelijke organisatie. Dit zal gebeuren in een samenwerking tussen de afdelingen FEO en Sociaal Domein. In 2021 gaan we starten met het maken van een plan van aanpak en een offerte-uitvraag (in samenwerking met de woningcorporaties) voor deze visie. Bij het vaststellen van de kadernota is structureel budget gereserveerd voor de uitvoering van de woonvisie. Als na uitwerking van het plan van aanpak (en de offerte-uitvraag) blijkt dat er bijkomende kosten zijn, dan zal een separaat raadsvoorstel worden gemaakt voor het vragen van extra middelen. Zodat in 2022 de opdracht kan worden verleend voor het schrijven van de visie.

Herontwikkeling vrijgekomen schoollocaties

De trajecten om te komen tot een nieuwe invulling van de vrijgekomen schoollocaties zijn in 2020 in gang gezet met het vaststellen van het Vastgoedbeleid. Hiermee kan de gemeente actief vrijkomend vastgoed of gronden in ontwikkeling laten) brengen. De planuitwerking voor de diverse locaties (Vilt, Houthem, Broekhem) is opgestart. De plannen voor Vilt en Houthem zijn gepresenteerd aan de raadscommissie Stedelijke Ontwikkeling en Beheer (SOB) in september 2021. Deze nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn van belang voor de ontwikkeling van deze kernen. Richtinggevende besluiten worden eind 2021 of in de loop van 2022 verwacht.

Cultureel Erfgoed

Bij het vaststellen van de kadernota is een bedrag gereserveerd voor uitvoering van een aantal maatregelen bij de Vuursteenmijnen. Zodra de plannen voor de Vuursteenmijnen verder zijn uitgewerkt en de exacte kosten voor uitvoering inzichtelijk zijn zal er een separaat raadsvoorstel gemaakt worden waarin de Raad voorgesteld wordt om over te gaan tot vrijgave van de gereserveerde middelen en waarna uitvoering in 2021 kan plaatsvinden.

Planologisch Erfgoedbeleid

In de december 2021 willen wij een raadsvoorstel inbrengen over het gemeentelijk planologisch erfgoed beleid en de implementatie daarvan in een facetbestemmingsplan. Het doel hiervan is het beschermen van het Valkenburgs cultureel erfgoed, waaronder gebouwen, bouwwerken, wegkruisen en kapellen, landschapsstructuren, landschapselementen, oude boskernen enz.. In het bestemmingsplan kan er bij ruimtelijke planvorming (bouwen en aanleggen) in een vroeg stadium van de aanvraag om omgevingsvergunning rekening gehouden worden met de cultuurhistorische waarden die voorkomen in het planobject en het plangebied. In de raadsnota wordt een verdere toelichting gegeven van de uitwerking die in 2022 zal plaatsvinden.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
4.1	Omvang huishoudelijk restafval	aantal kg per inwoner	2019	72	161	CBS
4.2	Hernieuwbare elektriciteit	% totale elektriciteit	2019	7,3	20,1	RWS Klimaat-monitor
4.2	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	duizend euro	2020	231	270	CBS
4.4	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2020	3,4	8,9	BAG-ABF Research
4.5	Demografische druk	% van personen 20-65 jaar	2021	82,7	70,1	CBS
4.6	Gemeentelijke woonlasten éénpersoons-huishouden	Euro	2021	648	733	COELO Groningen
4.7	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	Euro	2021	897	810	COELO Groningen

Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat mag het kosten?

Programma Ruimtelijk Domein

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	3.181	84	-3.097
5.2 Sportaccommodaties	1.036	135	-901
5.5 Cultureel erfgoed	356	74	-282
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.102	841	-1.261
7.2 Riolering	2.146	2.848	702
7.3 Afval	1.698	1.990	292
7.4 Milieubeheer	428	10	-418
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	300	153	-147
8.1 Ruimtelijke ordening	535	25	-510
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	166	0	-166
8.3 Wonen en bouwen	1.743	1.030	-713
Subtotaal programma	13.692	7.190	-6.502
* Taakstelling ruimtelijk domein	-246	0	246
Totaal programma	13.445	7.190	-6.255

Nb. De taakstelling ruimtelijk domein valt begrotingstechnisch onder het programma Algemene Taakvelden. De subtotaaltelling van het programma sluit daarom aan op het totaaloverzicht in hoofdstuk 4.

2.5 Programma Algemene Taakvelden

Omschrijving programma

In het programma Algemene Taakvelden zijn de financiële consequenties van de taakvelden verwerkt, die niet direct aan de voorgaande programma's zijn toegerekend (of niet mogen worden toegerekend op basis van onze verslaggevingsvoorschriften).

Het programma Algemene Taakvelden bestaat uit de volgende onderdelen:

- Taakveld 0.1 Bestuur
- Taakveld 0.2 Burgerzaken
- Taakveld 0.5 Treasury
- Taakveld 0.61 OZB woningen
- Taakveld 0.62 OZB niet-woningen
- Taakveld 0.64 Belastingen overig
- Taakveld 0.7 Algemene uitkering gemeentefonds en overige uitkeringen
- Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (inclusief taakstellende bezuinigingen en stelposten)

Voor de inhoudelijke toelichting op deze onderdelen verwijzen wij u naar de paragraaf lokale heffingen, de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (met name voor het onderdeel treasury) en de paragraaf bedrijfsvoering.

De onderdelen overhead (taakveld 0.4), onvoorzien (gedeelte van taakveld 0.8), vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) zijn als apart onderdeel naast het programma Algemene Taakvelden opgenomen in het volgende hoofdstuk.

In hoofdstuk 1 is een toelichting opgenomen over relevante ontwikkelingen met betrekking tot het gemeentefonds (dat bestaat uit de algemene uitkering en de overige uitkeringen). De financiële consequenties daarvan zijn in de onderstaande tabel verwerkt.

Onder taakveld 0.8 overige baten en lasten zijn de taakstellende bezuinigingen en de stelposten opgenomen. De belangrijkste taakstellende bezuiniging heeft betrekking op het sociaal domein. Deze staat toegelicht in hoofdstuk 1.

Beleidsindicatoren

Nummer	Indicator	Eenheid	Periode	Valkenburg aan de Geul	Nederland	Bron
5.1	Formatie	aantal fte per 1.000 inwoners	2022	6,62	-	Eigen gegevens
5.2	Bezetting	aantal fte per 1.000 inwoners	2022	6,51	-	Eigen gegevens
5.3	Apparaatskosten	kosten per inwoner	2022	752,91	-	Eigen begroting
5.4	Externe inhuur	% kosten van totale loonsom en inhuur externen	2022	2,04	-	Eigen begroting
5.5	Overhead	% van totale lasten	2022	12,7	-	Eigen begroting

Wat mag het kosten?

Programma Algemene Taakvelden

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	804	0	-804
0.2 Burgerzaken	618	175	-443
0.5 Treasury	-18	260	278
0.61 OZB woningen	81	3.327	3.246
0.62 OZB niet-woningen	52	2.188	2.136
0.64 Belastingen overig	51	103	52
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	2.220	27.704	25.484
0.8 Overige baten en lasten	-2.541	0	2.541
Totaal programma	1.268	33.758	32.490

2.6 Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting

Toelichting op Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (het BBV) maken de overhead, de vennootschapsbelasting en onvoorzien geen onderdeel uit van de programma's. Deze onderdelen worden naast de programma's in de programmabegroting en in het overzicht van baten en lasten opgenomen.

Deze indeling is gebaseerd op de vernieuwing van het BBV op grond van de voorstellen van de commissie Depla (uit 2014) en zijn geformaliseerd in het Staatsblad 2016 nummer 101.

Vanwege deze gewijzigde indeling worden de onderdelen Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien niet langer gepresenteerd onder het programma Algemene Taakvelden, maar als apart onderdeel naast de programma's.

Taakveld 0.4 Overhead

Onder dit taakveld zijn kosten opgenomen die verband houden met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Concreet gaat het dan om:

- financiën, toezicht en controle, gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- de secretaris/algemeen directeur;
- inkoop, inclusief aanbesteding en contractmanagement;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening;
- managementondersteuning primair proces.

In de paragraaf bedrijfsvoering is een inhoudelijke toelichting opgenomen op de verwachte ontwikkelingen in 2022.

Onvoorzien (onderdeel van taakveld 0.8)

In de begroting is, zoals gebruikelijk in de afgelopen jaren, structureel een bedrag van € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het beleidskader voor dit budget is vastgelegd in de raadsvergadering van juli 2015 (behandeling kadernota 2016). De post onvoorzien mag worden ingezet indien is vastgesteld dat de extra, niet in de primaire begroting voorziene, onuitstelbare en onvermijdbare kosten, niet door middel van herschikking van middelen binnen het desbetreffende programma kunnen worden opgevangen. Dit uitgangspunt is daarnaast formeel vastgelegd in de Financiële verordening.

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)

In dit taakveld wordt het eventueel te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting verantwoord. Hiervoor is een bedrag van € 1.000 gereserveerd in de begroting.

Beleidsindicatoren

Op dit onderdeel zijn geen beleidsindicatoren van toepassing.

Wat mag het kosten?

Overhead, Onvoorzien en Vennootschapsbelasting

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	7.043	89	-6.954
0.8 Onvoorzien (overige baten en lasten)	100	0	-100
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	1	0	-1
Totaal programma	7.144	89	-7.055

Hoofdstuk 3: Paragrafen

In dit hoofdstuk zijn de paragrafen opgenomen die een verplicht onderdeel vormen op basis van de verslaggevingsvoorschriften. Dit betreft de volgende paragrafen:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
- Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Bedrijfsvoering
- Paragraaf Verbonden Partijen
- Paragraaf Grondbeleid

3.1 Paragraaf Lokale Heffingen

Bij de lokale heffingen wordt een onderscheid gemaakt tussen heffingen die onder de algemene dekkingsmiddelen vallen, heffingen die aan bepaalde producten zijn gekoppeld en overige heffingen. Onder de eerste categorie vallen de Onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting, de parkeerbelasting, de toeristenbelasting, de precariobelasting, de gemakkelikhedenretributie en de reclamebelasting. Tot de tweede categorie worden de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges gerekend. Onder de derde categorie zijn de begrafenisrechten en de marktgelden gerangschikt.

In deze paragraaf treft U achtereenvolgens aan:

- Belasting- en heffingenbeleid;
- Kwijtscheldingsbeleid;
- Lokale heffingen zonder gebonden besteding;
- Lokale heffingen met gebonden besteding;
- Overige lokale heffingen;
- Lokale lastendruk;
- Samenvattend overzicht lokale heffingen.

Belasting- en heffingenbeleid

Kort samengevat kan het belasting- en heffingenbeleid als volgt worden geformuleerd:

- In de voorliggende begroting wordt voor het jaar 2022 t/m 2025 gerekend met een stijging van de OZB-opbrengsten van 3% per jaar (exclusief areaaluitbreiding).
- Bij de milieuheffingen wordt het principe van 100%-kostendekking toegepast. Het tarief van de rioolheffing wordt in deze begroting jaarlijks geïndexeerd met 1,5%, het tarief van de afvalstoffenheffing is in deze begroting gehandhaafd op € 120 per perceel per jaar. De Afvalstoffenbegroting sluit in het begrotingsjaar 2022 met een tekort van afgerond € 779.000, de Rioleringsbegroting sluit met een overschot van afgerond € 316.000. Deze bedragen zijn ten laste/ten gunste gebracht van de gelijknamige voorzieningen, zodat het saldo van de begroting van de algemene dienst niet met deze resultaten is beïnvloed. Voor de toekomstige ontwikkelingen in het tarief wordt verderop in deze paragraaf toegelicht.

- De tarieven van de andere lokale heffingen blijven gelijk, met dien verstande dat de tarieven van bepaalde heffingen wel geïndexeerd worden. Concreet gaat het dan om de hondenbelasting, de precariobelasting en de leges. Het tarief van de naheffingsaanslag parkeerbelasting wordt jaarlijks verhoogd tot het wettelijk toegestane maximum. In totaliteit wordt voor deze heffingen in de begroting een extra opbrengst gecalculeerd van € 8.000 in 2022, oplopend tot € 32.000 in de raming voor 2025.

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding wordt verleend ingeval een belastingschuldige niet in staat is om de opgelegde belastingaanslag te voldoen. Er moet dan wel sprake zijn van belastingen, die niet ontweken kunnen worden. Het lokaal ontwikkelde beleid moet voldoen aan de door de minister gestelde criteria. Bij de beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken wordt de 100%-norm toegepast. Dat betekent, dat bij de berekening van het bedrag van de kwijtschelding de zogeheten kosten van bestaan zijn vastgesteld op 100% van de genormeerde bijstandsuitgaven. Bij de vaststelling en uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is de gemeente op één punt vrij om af te wijken van de landelijke regelgeving, namelijk bij de vaststelling van de berekeningscomponent "kosten van bestaan". Het is namelijk toegestaan om deze component ruimer vast te stellen dan de landelijk geldende 90% van de bijstandsnorm.

Per 1 juli 2011 zijn wetswijzigingen in werking getreden, die de bevoegdheid tot het verlenen van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verruimen. Deze verruiming heeft betrekking op de mogelijkheid om in bepaalde gevallen kwijtschelding voor ondernemers mogelijk te maken, met dien verstande dat het daarbij alleen mag gaan om belastingen die geen relatie hebben met de onderneming, zoals de afvalstoffenheffing. Indien er echter sprake is van een woon- winkelpand (gemengd gebruik), prevaleert het zakelijke karakter en is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding alleen mogelijk in het kader van een crediteurenakkoord.

In het algemeen kan worden gesteld dat er slechts in beperkte gevallen sprake kan zijn van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Lokale heffingen zonder gebonden besteding

Onroerende-zaakbelastingen

Wanneer het een woning betreft, worden alleen zakelijk gerechtigden in de heffing van de Onroerende-zaakbelastingen betrokken. Indien het niet om een woning gaat, blijven zowel de zakelijk gerechtigde als de gebruiker belastingplichtig. De heffing geschiedt op basis van de verordening "Onroerende-zaakbelastingen", vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020.

Voor het belastingjaar 2022 geldt als heffingsmaatstaf de getaxeerde waarde in het economische verkeer. De peildatum van de waarde is 1 januari 2021. Bij de bepaling van de hoogte van de nieuwe tarieven, die wij middels een separaat voorstel aan de gemeenteraad voorleggen, wordt rekening gehouden met het uitgangspunt van 3% stijging van de opbrengsten (na correctie van de gevolgen van de waardeontwikkeling en exclusief de areaaluitbreiding).

De tarieven, die worden uitgedrukt in een percentage van de economische verkeerswaarde, zijn in 2021 als volgt:

Onroerende zaakbelasting	Tarief 2021
Eigenaar woning	0,1552%
Eigenaar niet-woning	0,4584%
Gebruiker niet-woning	0,3669%

De geraamde OZB-opbrengsten zijn als volgt:

(bedragen in duizenden euro's)

Lokale heffingen	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
OZB-opbrengsten	5.515	5.681	5.851	6.027

Hondenbelasting

De onderhavige belasting wordt geheven op grond van de verordening "Hondenbelasting", vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. De tarieven voor 2021 zijn als volgt:

(bedragen in hele euro's)

Hondenbelasting	Tarief 2021
Voor de 1 ^e hond	55,20
Voor de 2 ^e hond	90,00
Voor elke volgende hond	180,00

De nieuwe tarieven voor het begrotingsjaar 2022 worden middels een separaat voorstel aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd. De opbrengsten worden geraamd op een bedrag van ruim € 88.000 per jaar.

Parkeerbelasting

De heffing van parkeerbelastingen geschiedt op basis van artikel 225 van de Gemeentewet. De verordening is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. Het tarief bedraagt in 2022 € 1,90 per uur (behalve Koningswinkelstraat € 1,40). De parkeerinkomsten worden vanaf het begrotingsjaar 2022 structureel geraamd op (afgerond) € 2.292.000 (exclusief parkeergarage).

Gefiscaliseerde parkeerboetes

Onze gemeente heeft gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheid tot invoering van het gefiscaliseerd parkeren. De heffing geschiedt op basis van de "Parkeerbelastingverordening", die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. De boete bedraagt in 2021 € 65,30, te verhogen met een bedrag van één uur parkeertijd. De baten worden vanaf het begrotingsjaar 2022 geraamd op ruim € 67.000 per jaar.

Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een belasting geheven van degene die gelegenheid biedt tot verblijf aan personen, die tegen betaling overnachten en die niet in het bevolkingsregister staan ingeschreven. De onderhavige belasting wordt geheven op basis van de verordening Toeristenbelasting, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020.

De tarieven per persoon per overnachting zijn in 2021 als volgt:

(bedragen in hele euro's)

Toeristenbelasting	Tarief 2021
Hotels en pensions	2,00
Campings	1,50

De baten uit deze belasting worden vanaf het begrotingsjaar 2022 geraamd op € 2,2 miljoen per jaar. Het voorstel tot een eventuele verhoging van de toeristenbelasting is nog niet in die raming verwerkt.

Precariobelasting

De precariobelasting wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020, en belast het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De opbrengst wordt geraamd op een bedrag van (afgerond) € 386.000 per jaar.

Vermakelijkhedenretributie

De vermakelijkhedenretributie wordt geheven op basis van de gelijknamige verordening, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. Het tarief voor 2021 bedraagt € 0,20 per persoon, met dien verstande dat in de kerstperiode een tarief van € 0,55 per persoon in rekening wordt gebracht als het aantal bezoekers van de vermakelijkheid in die periode de 50.000 te boven gaat. De opbrengst wordt geraamd op een structureel bedrag van € 245.000.

Reclamebelasting

In het kader van de realisatie van het centrumplan en ten behoeve van de renovatie van het historisch centrum wordt vanaf het planjaar 2012 reclamebelasting geheven. De heffing geschiedt op basis van de gelijknamige verordening, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020.

Voor het hebben van een reclameobject in het gebied “deel Plenkertstraat en deel Neerhem” bedragen de tarieven:

0,1 m ² of minder	€ 0,-
> dan 0,1 m ² maar < dan 20,0 m ²	€ 126,-
20,0 m ² of meer	€ 252,-

De tarieven bedragen per vestiging in het “winkelgebied” per jaar voor objecten met een oppervlakte van:

0,1 m ² of minder	€ 0,-
> dan 0,1 m ² maar < dan 20,0 m ²	€ 525,-
20,0 m ² of meer	€ 1.050,-

Voor het hebben van een reclameobject in het gebied “historisch centrum inclusief Th. Dorrenplein en Jan Deckersstraat 1 “ bedragen de tarieven:

0,1 m ² of minder	€ 0,-
> dan 0,1 m ² maar < dan 20,0 m ²	€ 651,-
20,0 m ² of meer	€ 1.302,-

De jaarlijkse opbrengst van deze belasting is ingeschat op € 120.000.

Lokale heffingen met gebonden besteding

Voor de zogeheten besteding gebonden heffingen dienen wij aan te tonen dat de baten, die met deze heffingen gegenereerd worden, de lasten niet overschrijden. Er mag dus maximaal sprake zijn van 100%-kostendekking. In de tarieven mogen ook overheadkosten verdisconteerd worden. Voorwaarde is wel dat de gehanteerde systematiek bij de bepaling van de hoogte van deze overhead degelijk wordt onderbouwd.

Bij de bepaling van de hoogte van de kosten wordt ook de overhead meegenomen. Zoals uit de hierna volgende berekening blijkt, hebben wij die opslag bepaald op € 35.631 per fte. Conform de Handleiding Overheidstarieven 2021 hanteert het rijk bij het in rekening brengen van kosten voor uitgevoerde werkzaamheden een bedrag van € 23.300 per fte. Hierbij is echter geen rekening gehouden met de kosten van communicatie en van de financiële administratie.

Berekening overhead.

Taakveld overhead:		6.929.809
Niet-doorbelaste personeelskosten:		
Voormalig personeel	107.390	
Eigen risico WAO/WW	159.351	
Tijdelijk personeel	190.768	
Concernstaf, griffie, begroting en jaarrekening	1.241.939	
Lijndiensten	1.071.805	
Overige kosten	97.860	
		-2.869.113
Niet-doorbelaste indirecte kosten:		
Rentekosten	-24.625	
Voorlichting en communicatie	130.093	
Financiële ondersteuning	145.297	
Buitendienst	404.350	
Verzekeringen	110.981	
Overige kosten	49.452	
		-815.548
Doorbelasting		3.245.148
Aantal fte's bedrijfsvoering		91,08
Per fté, afgerond		€ 35.631
Aantal productieve uren		1.375
Tarief per uur		€ 25,91

Afvalstoffenheffing

De onderhavige belasting wordt geheven op basis van de verordening Afvalstoffenheffing, vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. Alle kosten die verband houden met het inzamelen, afvoeren en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen worden integraal doorberekend.

Gelet op de sterke kostenstijgingen in de afgelopen jaren en het uitgangspunt van volledige kostendekkendheid, is een verdubbeling van het tarief van de afvalstoffenheffing (via de weg der geleidelijkheid) noodzakelijk om de baten en lasten van deze heffing in evenwicht te brengen. Daarnaast hebben wij bekeken in welke mate deze stijging gedeeltelijk gecompenseerd kan worden door een verlaging van het tarief van de rioolheffing. Uw raad wordt hiertoe een voorstel gedaan in de raadsnota "Tarievenbesluiten voor het jaar 2022", welke eveneens geagendeerd staat voor de begrotingsvergadering van november 2021.

Rioolheffing

Deze heffing is geregeld in de verordening Rioolheffing, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. Bij deze heffing wordt het principe 'de vervuiler betaalt' toegepast. Mede als gevolg van een verlaging van de rentekosten, de vertraging in het uitvoeringstempo van rioleringsinvesteringen en de hoogte van de voorziening is een verlaging van het tarief van de rioolheffing mogelijk binnen het uitgangspunt van volledige kostendekkendheid. Zoals hiervoor vermeld, wordt Uw raad hiertoe een voorstel gedaan in de raadsnota "Tarievenbesluiten voor het jaar 2022", welke eveneens geagendeerd staat voor de begrotingsvergadering.

Hierna presenteren wij U een overzicht van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing 2022 en de rioolheffing 2022.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing begroting 2022.

Lasten:	
Directe lasten taakveld	1.697.848
Overhead: 1,61 fte * € 35.631,-	57.366
Kwijtschelding	45.000
Inschatting b.t.w.	190.000
Lasten per saldo	<u>1.990.214</u>
Baten:	
Directe baten taakveld	1.080.214
Afvalstoffenheffing	910.000
Baten per saldo	<u>1.990.214</u>
Dekkingspercentage	100,0%

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing begroting 2022.

Lasten:	
Directe lasten taakveld	2.146.052
Overhead: 1,16 fte * € 35.631,-	41.332
Administratieve rente (aanvullend 1,5%)	230.747
Kwijtschelding	78.017
Inschatting b.t.w.	351.695
Lasten per saldo	<u>2.847.843</u>
Baten:	
Directe baten taakveld	0
Rioolheffing	2.847.843
Baten per saldo	<u>2.847.843</u>
Dekkingspercentage	100,0%

Voor de volledigheid merken wij hierbij op dat deze dekkingsgraden zijn bereikt door aan de voorziening afval een bedrag te onttrekken van afgerond € 779.000 en aan de voorziening riolen een bedrag toe te voegen van afgerond € 316.000.

Leges

Leges zijn vergoedingen voor door of vanwege de gemeente verstrekte diensten. Bij de bepaling van de tarieven wordt gestreefd naar maximale kostendekking. Leges worden geheven op basis van de Legesverordening, vastgesteld bij raadsbesluit van 14 december 2020.

Hierna presenteren wij U een overzicht van de mate van kostendekkendheid van de leges voor het begrotingsjaar 2022.

Overzicht kostendekkendheid leges 2022.

Titel 1: Algemene dienstverlening

Toerekenbare lasten taakveld burgerzaken:	
Aanschaf reisdocumenten en rijbewijzen	49.000
Verklaringen omtrent gedrag	26.267
Kadaster	40.715
Overige lasten	51.730
Directe salariskosten	138.507
Overhead: 2,1672 fte * € 35.631,-	77.219
	<u>383.438</u>

Toerekenbare baten taakveld burgerzaken:	
Leges bevolking	40.874
Leges paspoorten	55.000
Leges rijbewijzen	56.000
Leges huwelijken	23.178
Overige baten	13.278
	<u>188.330</u>

Dekkingspercentage 49,1%

Titel 2: Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Toerekenbare lasten taakveld wonen en bouwen:	
Kosten welstands- en monumentencommissie	66.537
Inschakeling externe deskundigen	21.674
Uitvoeringskosten Wabo	0
Directe salariskosten	438.552
Overhead: 5,2261 fte * € 35.631,-	186.211
	<u>712.974</u>

Toerekenbare baten taakveld wonen en bouwen:	
Leges omgevingsvergunning	256.000
Terugontvangst lasten welstandstoezicht	45.000
Overige leges	45.950
	<u>346.950</u>

Dekkingspercentage 48,7%

Titel 3: Europese dienstenrichtlijn

Toerekenbare lasten taakveld openbare orde en veiligheid:	
Directe salariskosten	135.973
Overhead: 1,8735 fte * € 35.631,-	66.753
	<u>202.726</u>

Toerekenbare baten taakveld openbare orde en veiligheid:	
Precariovergunningen	14.000
Leges algemene zaken	28.609
Leges drank en horecawet	13.959
Overige leges	20.091
	<u>76.659</u>

Dekkingspercentage 37,8%

Overige lokale heffingen

Begrafenisrechten

Deze heffing is geregeld in de verordening Lijkbezorgingsrechten, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. Vanaf het begrotingsjaar 2022 worden de rechten gecalculeerd op een structureel bedrag van ruim € 152.000.

Marktgelden

Deze gelden worden geheven op basis van de verordening Marktgelden, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 10 november 2020. De marktgelden worden vanaf het begrotingsjaar 2022 geraamd op een structureel bedrag van € 3.000.

Lokale lastendruk

Elk jaar publiceert de provincie het belastingoverzicht, waarmee de gemeentelijke heffingen (Onroerend-zaakbelastingen, riool- en afvalstoffenheffing) van alle Limburgse gemeenten met elkaar worden vergeleken. Uit het overzicht van 2021 blijkt onder meer dat de belastingdruk voor onze inwoners (zowel eigenaar als gebruiker van een object) onder het provinciaal gemiddelde ligt en dat de belastingdruk voor onze inwoners (gebruiker van een object) boven het provinciaal gemiddelde ligt.

Samenvattend overzicht lokale heffingen

(bedragen in duizenden euro's)

Lokale heffingen	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Heffingen zonder gebonden besteding:</i>						
Onroerende-zaakbelastingen	5.321	5.355	5.515	5.681	5.851	6.027
Hondenbelasting	90	88	88	88	88	88
Parkeerbelasting	1.769	2.292	2.292	2.292	2.292	2.292
Gefiscaliseerde parkeerboetes	43	67	67	67	67	67
Toeristenbelasting	1.901	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
Precariobelasting	13	11	386	386	386	386
Vermakelijkhedenretributie	86	260	245	245	245	245
Reclamebelasting	0	0	120	120	120	120
Subtotaal	9.224	10.273	10.914	11.079	11.250	11.425
<i>Heffingen met gebonden besteding:</i>						
Afvalstoffenheffing	919	910	910	910	910	910
Rioolheffing	2.773	2.816	2.848	2.891	2.933	2.976
Leges taakveld burgerzaken	187	215	188	169	357	350
Leges taakveld wonen en bouwen	934	347	347	347	347	347
Leges taakveld openbare orde/veiligheid	54	77	77	77	77	77
Subtotaal	4.867	4.365	4.370	4.393	4.624	4.660
<i>Overige heffingen:</i>						
Begravenisrechten	150	152	152	152	152	152
Marktgeden	3	3	3	3	3	3
Subtotaal	153	155	155	155	155	155
Totaal	14.244	14.793	15.439	15.628	16.029	16.240

3.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

In deze paragraaf wordt een verband gelegd tussen de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt vervolgens uitgedrukt in het weerstandsvermogen. Gezamenlijk met de in deze paragraaf opgenomen financiële kengetallen, het meerjarig EMU-saldo en de geprognosticeerde balans kan een goed oordeel worden gevormd over de financiële positie.

Reserves en voorzieningen

De begrote stand van de reserves en voorzieningen is voor de komende planperiode als volgt:

	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Algemene reserves	3.110.234	3.110.234	3.110.234	3.110.234	3.110.234
Bestemmingsreserves	31.716.263	31.573.958	31.565.798	31.615.901	31.683.430
Voorzieningen	8.743.611	8.649.205	8.694.782	8.892.691	9.092.777
	43.570.108	43.333.397	43.370.814	43.618.826	43.886.441

Het reserve- en voorzieningenbeleid wordt jaarlijks bij de presentatie van de begroting geactualiseerd. Per reserve/voorziening wordt dan nader ingegaan op het doel en de besteding van die gelden in de komende planperiode. Wij verwijzen U daarvoor naar de bijlagen bij deze begroting.

Het risicoprofiel

In het kader van risicomanagement wordt het risicoprofiel tweemaal per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, geactualiseerd. Hierbij wordt de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de gekwantificeerde risico's. Deze ratio is het weerstandsvermogen. De inschatting van deze risico's is weergegeven in de tabel op de volgende pagina.

De inventarisatie leidt tot een structureel risico-bedrag van € 2.810.355 en een incidenteel risico-bedrag van € 668.750, in totaliteit een bedrag van € 3.479.105.

Gelet op de recente gebeurtenissen in onze gemeente valt het onderdeel extreme weersomstandigheden hier op. In het algemeen geldt dat de financiële gevolgen van de watersnood cijfermatig (nog) niet in de begroting zijn verwerkt. Dat geldt eveneens voor de bovenstaande risico-inschatting. Dit kan wel aanleiding zijn om deze inschatting in de toekomst te herzien.

Bij het waterrad van Par'Course speelt een risico dat nog niet cijfermatig in de onderstaande tabel is opgenomen, maar dat we wel willen melden. Naast de reeds bekende problematiek van het mogelijk stuwen van het water om het rad te kunnen laten draaien ten opzichte van de mogelijke gevolgen van de visstanden is deze problematiek nog complexer geworden door de gevolgen van de watersnood (kademuren en benodigde doorstroming).

Risico	Veroorzakende gebeurtenis	Maximale schadebedrag	I/S (financieel)	Risico-score (kans x impact)	Weerstandscapaciteitsbedrag	Programma / paragraaf
Extreme weersomstandigheden	Extreem weer in de vorm van regen, sneeuw en/of storm	€ 50.000	I	9	€ 6.250	Ruimtelijk domein
Bomenkap en bomenonderhoud	Klimaatveranderingen	€ 350.000	I	15	€ 175.000	Ruimtelijk domein
(Plan)schadeclaims	Aansprakelijkheidsstellingen	€ 500.000	I	15	€ 250.000	Ruimtelijk domein
Croix de Bourgogne	Geen haalbare businesscase	€ 475.000	I	15	€ 237.500	Ruimtelijk domein
Parkeereexploitatie	Minder bezoekers dan verwacht	€ 293.175	S	25	€ 263.858	Toerisme en economie
Toeristische functie	Teruglopend aantal bezoekers door economische crisis, minder evenementen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 244.500	S	25	€ 220.050	Toerisme en economie
Exploitatie kerstmarkt gemeentegrot	Teruglopend aantal bezoekers, aanvullende veiligheidseisen, concurrentie andere toeristische gebieden	€ 136.747	S	15	€ 123.072	Toerisme en economie
Sociaal domein	Toename gebruik voorzieningen	€ 3.020.744	S	15	€ 1.510.373	Sociaal domein
Algemene uitkering	Verloop access	€ 1.349.754	S	15	€ 674.878	Algemene taakvelden
Vennootschapsbelasting	Voordelig fiscaal resultaat exploitatie parkeergarage en afvalstromen	€ 25.000	S	5	€ 5.625	Algemene taakvelden
Wachtgeldverplichtingen / ontslagprocedures	Politieke crisis	€ 100.000	S	9	€ 12.500	Algemene taakvelden
Totalen		€ 6.544.920			€ 3.479.105	

(I=Incidenteel; S=Structureel)

De beschikbare weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. Die capaciteit is net als de risico's onder te verdelen in:

- Incidentele weerstandscapaciteit: de vrij beschikbare en aanwendbare reserves, vermeerderd met het resultaat na bestemming;
- Structurele weerstandscapaciteit: de onbenutte belastingcapaciteit/budgettaire capaciteit.

Op basis van de voorschriften van het BBV wordt alleen de algemene reserve gerekend tot de vrij beschikbare en aanwendbare reserves. Binnen onze gemeente is het gebruikelijk om vooral bestemmingsreserves te hanteren. Dit leidt voor de onderstaande kengetallen tot een vertekend beeld. Op het moment dat wij het reserve en voorzieningenbeleid zouden herzien, is dit een van de aandachtspunten.

Wanneer wij deze uitgangspunten in cijfers vertalen, ziet de weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves	€ 3.110.234
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 740.746
Onbenutte budgettaire capaciteit	€ 117.063
Totaal	€ 3.968.043

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is met betrekking tot de eigen gemeentelijke inkomsten: de Onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges.

De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt:

Onroerende zaakbelastingen (1% onder macronorm)	€	53.548
Afvalstoffenheffing (100% kostendekkend)	€	0
Rioolheffing (100% kostendekkend)	€	0
Leges (niet 100% kostendekkend)	€	687.198
Totaal	€	740.746

Bij de bepaling van de onbenutte budgettaire capaciteit wordt gekeken naar het beschikbaar budget voor onvoorzien uitgaven (€ 100.000) en het structurele begrotingsresultaat op termijn (€ 17.063).

Het weerstandsvermogen

Indien de ratio weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit) groter is dan 1, dan kunnen de financiële gevolgen van de risico's worden opgevangen. Is de uitkomst kleiner dan 1, dan is sprake van onvoldoende dekking voor de beschikbare weerstandscapaciteit.

Een confrontatie van de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit geeft het volgende beeld te zien:

<i>Weerstandscapaciteit</i>	<i>beschikbaar</i>		<i>benodigd</i>	
Structureel	A	€ 857.809	B	€ 2.810.355
Incidenteel	C	€ 3.110.234	D	€ 668.750
Totaal	E	€ 3.968.043	F	€ 3.479.105
Weerstandsvormogen				
Structureel (A/B)				0,31
Incidenteel (C/D)				4,65
Totaal (E/F)				1,14

De incidentele weerstandscapaciteit is ruim voldoende, zo blijkt uit de cijfers. De beschikbare structurele weerstandscapaciteit biedt op dit moment onvoldoende dekking voor het opvangen van structurele risico's. Mocht zich echter een structureel risico voordoen, dan kan dit een flink aantal jaren met de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit worden opgevangen.

Kengetallen financiële positie

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat in de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing zes financiële kengetallen dienen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. De kengetallen geven alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld van deze positie.

Concreet gaat het om de volgende kengetallen:

De netto schuldquote

Deze quote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de quote, des te lager de schulden.

De solvabiliteitsratio

Hieronder wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger de ratio, des te groter de weerbaarheid.

Grondexploitatie

Hierin wordt informatie gegeven over de totale waarde van de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond. Dat bedrag wordt gedeeld door de totale baten uit de begroting of de jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Hoe lager het percentage, hoe minder risicovol.

Structurele exploitatieruimte

De structurele ruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage. Hoe hoger het percentage, des te groter de ruimte.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

De belastingcapaciteit geeft de potentiële ruimte aan, die een gemeente heeft om haar structurele baten te verhogen om stijgende structurele lasten op te vangen. De Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de zogeheten Atlas voor de lokale lasten. Hoe lager het percentage, des te groter de ruimte.

Financiële kengetallen en de signaleringswaarde

De gezamenlijke provinciale toezichhouders hebben geconstateerd dat het financiële beeld dat uit de kengetallen naar voren komt ook voor de toezichthouder belangrijk is voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Er is door de toezichhouders daarom besloten voor het verkrijgen van een goed beeld, aan te sluiten bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de hiernavolgende tabel is een categoriale indeling opgenomen, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

Signaleringswaarden financiële kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
kengetal grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Financiële kengetallen gemeente

In de hiernavolgende tabel zijn de kengetallen voor onze gemeente opgenomen voor de jaren 2020 tot en met 2025.

Verloop financiële kengetallen	Realisatie 2020	Planjaar 2021	Planjaar 2022	Planjaar 2023	Planjaar 2024	Planjaar 2025
netto schuldquote	-12,15%	19,65%	17,21%	13,71%	5,95%	-1,25%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-13,94%	19,65%	17,21%	13,71%	5,95%	-1,25%
solvabiliteitsratio	62,62%	64,86%	57,62%	59,95%	64,06%	66,43%
kengetal grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
structurele exploitatieruimte	3,77%	0,92%	0,21%	0,21%	0,03%	0,05%
belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde 2021)	100,26%	102,20%	101,36%	103,33%	105,43%	107,53%

Hieruit kunnen wij concluderen dat de eerste 5 financiële kengetallen in categorie A vallen, het minst risicovol. Op termijn valt het laatste financiële kengetal in categorie C, het meest risicovol. Met betrekking tot laatstgenoemde willen wij nadrukkelijk de nuancering plaatsen dat de landelijk gemiddelde belastingcapaciteit niet wordt geïndexeerd en dat onze gemeentelijke belastingen in de

lijnen lopen met het landelijk gemiddelde. Bij de kwalificatie “meest risicovol” plaatsen wij dan ook de nodige vraagtekens.

Meerjarig EMU-saldo en geprognosticeerde balans

In de onderstaande tabellen treft u het geraamde EMU-saldo en de geprognosticeerde balans aan. Deze tabellen, die in de begroting worden opgenomen op grond van de verslaggevingsvoorschriften, zijn bedoeld om een beeld te geven van het verwachte verloop van onze financiële positie over de komende jaren.

EMU-saldo	Planjaar 2021 x € 1.000,-	Planjaar 2022 x € 1.000,-	Planjaar 2023 x € 1.000,-	Planjaar 2024 x € 1.000,-	Planjaar 2025 x € 1.000,-
1 Exploitatiesaldo voor mutaties reserves	-2.645	-25	46	57	85
2 Afschrijvingen t.l.v. exploitatie	4.125	4.086	3.962	3.785	3.682
3 Bruto dotaties voorzieningen minus vrijval	775	665	666	668	668
4 Investerings in (im)materiële vaste activa	3.194	3.264	1.699	74	23
5 Baten bijdragen overheden	30	30	15	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	384	384	192	0	0
7 Aankoop grond en kosten bouwrijp maken	235	0	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie	274	0	0	0	0
9 Lasten voorzieningen derden	2.019	599	692	644	569
10 Lasten transacties derden	0	0	0	0	0
11 Verkoop effecten	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-2.505	1.277	2.490	3.792	3.843

De geprognosticeerde balans op basis van de realisatie van de jaarrekening 2020, de begrote mutaties in 2021 en de mutaties vanaf 2022 zoals opgenomen in deze begroting is als volgt:

Balans	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Activa						
Immateriële activa	909.526	732.346	611.837	492.753	374.446	275.802
Materiële vaste activa	52.031.751	50.819.440	49.704.056	47.353.625	43.760.424	40.200.183
Financiële vaste activa	1.270.332	1.270.332	1.270.332	1.270.332	1.270.332	1.270.332
Totaal vaste activa	54.211.609	52.822.118	51.586.225	49.116.710	45.405.202	41.746.317
Voorraden	424.161	15.174	15.174	15.174	15.174	15.174
Uitzettingen looptijd < 1 jaar	20.090.184	7.259.900	7.259.900	7.259.900	7.259.900	9.096.819
Liquide middelen	85.001	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Overlopende activa	1.515.930	1.515.930	1.515.930	1.515.930	1.515.930	1.515.930
Totaal vlottende activa	22.115.276	8.816.004	8.816.004	8.816.004	8.816.004	10.652.923
Totaal activa	76.326.885	61.638.122	60.402.229	57.932.714	54.221.206	52.399.240
Passiva						
Eigen vermogen	47.796.803	34.974.194	34.801.428	34.729.808	34.733.116	34.810.727
Voorzieningen	13.675.214	7.280.546	7.418.184	7.020.530	7.432.410	7.647.253
Vaste schulden looptijd > 1 jaar	7.640.666	6.559.189	5.481.812	4.404.435	3.454.117	2.727.058
Totaal vaste passiva	69.112.683	48.813.929	47.701.424	46.154.773	45.619.643	45.185.038
Netto vlottende schulden looptijd < 1 jaar	2.911.733	8.521.724	8.398.336	7.475.472	4.299.094	2.911.733
Overlopende passiva	4.302.469	4.302.469	4.302.469	4.302.469	4.302.469	4.302.469
Totaal vlottende passiva	7.214.202	12.824.193	12.700.805	11.777.941	8.601.563	7.214.202
Totaal passiva	76.326.885	61.638.122	60.402.229	57.932.714	54.221.206	52.399.240

Beoordeling financiële positie

Gezien het weerstandsvermogen, de vergelijking van de afzonderlijke financiële kengetallen met de streefwaarden en de beoordeling in hun onderlinge verhouding, de ontwikkeling van het EMU-saldo en de vermogenspositie in meerjarig perspectief, kunnen wij stellen dat er sprake is van een structureel gezonde financiële positie van onze gemeente.

3.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de kapitaalgoederen worden beheerd. Concreet gaat het daarbij om wegen, rioleringen, gebouwen, groen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken. In de door Uw raad vastgestelde financiële verordening is onder meer bepaald dat tenminste één keer in de vier jaar wordt aangeboden:

- Een nota voor het onderhoud van de openbare ruimte;
- Een geactualiseerd Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP);
- Een nota onderhoud gebouwen, bevattende voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten van de gemeentelijke gebouwen, de normkostensystematiek en het meerjarig budgettaire middelenbeslag.

De kwaliteit van de financiële huishouding en het onderhoudsniveau van kapitaalgoederen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft dan ook dwingend voor dat aan het onderhoud van de kapitaalgoederen een afzonderlijke paragraaf moet worden gewijd. Het onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheersplannen. De periode, die een beheersplan bestrijkt, is onder meer afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de betreffende kapitaalgoederen. Een beheersplan wordt periodiek herzien.

Watersnoodramp

In juli 2021 werd onze gemeente getroffen door een enorme watersnoodramp. Een ramp die ook verstrekkende gevolgen heeft voor onze kapitaalgoederen en bijbehorende onderhoudsplanningen. Omdat de schade (nog) niet volledig in kaart is, zijn de hiernavolgende onderdelen gebaseerd op de situatie van vóór de watersnoodramp.

Wegen

In het voorjaar van 2020 is een inspectie uitgevoerd van het gehele wegennet binnen onze gemeente. Daaruit bleek dat de structurele middelen ver ontoereikend waren om het gewenste onderhoudsniveau te krijgen. Om het gewenste onderhoudsplan te kunnen uitvoeren, heeft uw raad bij de behandeling van de begroting 2021 besloten om het bedrag voor structureel wegenonderhoud op te hogen van afgerond € 400.000 tot ruim € 876.000.

De totale netto-lasten van de taak Wegennet en wegbermen, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedragen in 2022 € 2.106.717 oplopend tot € 2.138.008 in het laatste jaar van deze planperiode. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten en onderhoud.

Rioleringen

In het geactualiseerde VGRP, dat de raad op 2 oktober 2017 heeft vastgesteld, ligt de nadruk met name op de gevolgen van de klimaatverandering en op het verder verankeren van het Samenwerkingsverband Maas en Mergelland. De afgelopen jaren is veel tijd en energie gestoken in het op orde brengen van het rioleringsmodel voor het gehele gebied van Maas en Mergelland. Voor rioleringsbegrippen is dit qua schaalgrootte en karakter van het landschap uniek te noemen, enerzijds vanwege de schaalgrootte (6 gemeenten, Waterschap en WML) en anderzijds doordat het Zuid-Limburgse landschap met haar reliëf andere waterproblematieken kent dan de rest van Nederland. De provincie heeft invulling gegeven aan haar wettelijke toetsingstaak met betrekking tot het gemeentelijk rioleringsplan en de eerder genoemde overlegpartners hebben inmiddels een instemmende verklaring verstrekt.

In het gemeentelijk rioleringsplan zijn de investeringen per jaar aangegeven, met daarbij de opmerking dat de procedures rondom het verkrijgen van vergunningen, grondaankopen, ernstig vervuilde grond en andere onvoorziene zaken de nodige vertragingen kunnen veroorzaken. Het GRP

kent voor de komende vijf jaar (2021-2025) een investeringsomvang van ruim € 8,9 miljoen. De daarmee gemoede kapitaallasten lopen geleidelijk op tot ruim € 443.000 in 2025.

De totale lasten van de rioleringsbegroting bedragen in 2022 € 2.847.843 geleidelijk oplopend tot € 2.975.836 in het laatste jaar van dit begrotingstijdvak. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijvingen, rente, kwijtschelding, directe loonkosten, omzetbelasting, onderhoud, inspectie en onderzoek en elektriciteitsverbruik.

Gebouwen

Voor alle gemeentelijke gebouwen dient een onderhoudsplan beschikbaar te zijn. Doelstelling van dat plan is om de onderhoudstoestand van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en meerjarig inzicht te krijgen in de staat van onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen.

Het Polfermolencomplex

De verwachte stand van de voorziening onderhoud voor de Polfermolen bedraagt per 1 januari 2021 € 746.443. Afhankelijk van de verdere besluitvorming in dit dossier kunnen wij bepalen in hoeverre deze gereserveerde middelen nog nodig zijn voor het uitvoeren van groot onderhoud in de nieuwe situatie. Ons voorstel is om deze middelen te reserveren tot wij hier concrete invulling aan kunnen geven.

De ondergrondse parkeergarage

Voor de ondergrondse parkeergarage is een meerjarige onderhoudsplanning opgesteld. Daaruit blijkt dat wij jaarlijks een bedrag van ruim € 150.000 moeten reserveren om de garage in een goede onderhoudsstaat te houden en de technische apparatuur te kunnen vervangen wanneer dat aan de orde is. Bij de behandeling van de Kadernota 2019 heeft de raad besloten om de structurele dotatie aan de onderhoudsvoorziening vast te stellen.

De overige gemeentelijke gebouwen

Bij de behandeling van de Kadernota 2018 heeft de raad besloten om de jaarlijkse dotatie aan deze onderhoudsvoorziening te verhogen met € 30.000 tot structureel € 344.000 afgerond. Inclusief de bijstelling van de onderhoudsplanning van de woonwagens en de toevoeging van de plannings voor het onderhoud van het openluchttheater en de gemeentegrot vanaf 2021 is dit bedrag opgelopen tot ruim € 450.000 structureel. Het verloop van deze voorziening is als volgt in deze planperiode:

<i>Onderhoudsvoorziening gebouwen</i>	<i>Planjaar 2022</i>	<i>Planjaar 2023</i>	<i>Planjaar 2024</i>	<i>Planjaar 2025</i>
Stand onderhoudsvoorziening 1/1	218.803	201.515	55.451	56.453
Onderhoud ten laste van voorziening	-467.882	-596.658	-449.592	-500.840
Dotatie aan voorziening	450.594	450.594	450.594	450.594
Stand onderhoudsvoorziening 31/12	201.515	55.451	56.453	6.207

Groen

Het groenonderhoud en reiniging zijn op basis van een ontzorgingscontract uitbesteed aan een marktpartij. Het (ontzorgings-)contract met de huidige marktpartij is in 2021 opgezegd omwille van de kwaliteit van zowel dienstverlening als samenwerking. In de tweede helft van 2021 doorlopen we een aanbesteding waarna een nieuw ontzorgingscontract wordt gegund, zoals toegelicht in de raadscommissie SOB van 21 september 2021, met ingangsdatum 1 januari 2022.

Op basis van de huidige begroting bedragen de totale netto-lasten van de taak Groenvoorziening, onderdeel van het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie, in 2022 € 997.002 oplopend tot € 1.048.432 in het laatste jaar van deze planperiode. Deze kosten hebben betrekking op directe loonkosten, onderhoud en wijkteams. De uitwerking van de nieuwe overeenkomst leidt mogelijk tot een wijziging in de opbouw van deze kosten.

Beheerssysteem openbare ruimte

Om beheer en onderhoud in de openbare ruimte goed te kunnen managen is het van groot belang om te kunnen beschikken over een actueel beheerssysteem met gegevens van de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld te beheren oppervlakten en eigendommen. Daarin wordt in 2021 een grote inhaalslag gemaakt, zodat we per 2022 beschikken over een bijgewerkte en actuele beheersdatabase.

Openbare verlichting

In 2016 heeft de raad besloten om de openbare verlichting om te bouwen naar LED. De ombouw naar Ledverlichting is inmiddels volledig gerealiseerd en het nieuwe ontzorgingscontract is gegund.

Op 3 juni 2019 is het beleidsplan openbare verlichting voor de jaren 2020-2024 vastgesteld. Dat plan liet een financieel structureel voordeel zien van afgerond € 24.000, waarmee in de voorliggende begroting rekening gehouden.

De totale netto-lasten van de taak Openbare verlichting, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedragen in 2022 € 324.717, oplopend tot € 344.551 in het laatste jaar van deze planperiode. Deze kosten hebben onder meer betrekking op afschrijving, rente, directe loonkosten, elektriciteitsverbruik en onderhoud.

Civieltechnische kunstwerken

De meerjarige onderhoudskosten van civieltechnische kunstwerken (bruggen, viaducten en tunnels) zijn in beeld gebracht. De komende 10 jaar is hiervoor een budget nodig van in totaal bijna € 600.000. Bij de behandeling van de kadernota 2019 heeft de raad een onderhoudsvoorziening ingesteld, waaraan jaarlijks een bedrag van € 60.000 wordt gedoteerd.

De totale netto-lasten van de taak Bruggen, onderdeel van het taakveld Verkeer en vervoer, bedragen in 2022 € 106.118 aflopend tot € 101.605 in het laatste jaar van deze planperiode. Deze kosten hebben betrekking op afschrijvingen, rente, directe loonkosten en onderhoud. Overigens zijn de onderhoudskosten van de nieuwe bruggen bij Par'Course hier nog niet in opgenomen.

3.4 Paragraaf Financiering

Het treasurystatuut bevat de doelstellingen van het treasurybeleid en geeft de kaders aan, waarbinnen de treasuryfunctie zich mag bewegen. De wet Financiering Decentrale Overheden bepaalt dat in de begroting een financieringsparagraaf moet worden opgenomen. De bedoeling daarvan is om de transparantie te vergroten, zodat meer inzicht in de risico's van het geldverkeer ontstaat.

De rentevisie

In het hierna volgende renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening 2022.

Externe rentelasten langlopende financiering	261.079	
Externe rentelasten kortlopende financiering	0	
Externe rentebaten	0	
Totaal door te rekenen externe rente		261.079
Rente toe te rekenen aan grondexploitatie	0	
Rente toe te rekenen aan projectfinanciering	0	
Totaal direct toegerekende externe rente		0
Saldo door te rekenen externe rente		261.079
Rente over eigen vermogen	0	
Rente over voorzieningen (contante waarde)	0	
Totaal rente over eigen vermogen en voorzieningen		0
Totaal rente toe te rekenen aan taakvelden		261.079
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-285.704
Renteresultaat taakveld treasury		-24.625

Het renteresultaat op het taakveld Treasury bedraagt derhalve -€ 24.625. Dat bedrag is gelijk aan het verschil tussen de externe rentelasten en de aan de taakvelden toegerekende rente gebaseerd op een renteomslag-percentage van 0,5%. Bij een gehanteerd omslagpercentage van 0,5% en een boekwaarde van ruim € 57 miljoen leidt dit tot een toegerekende rentelast van € 285.704.

De liquiditeitsprognose

Voor grote projecten wordt het verloop van de liquiditeiten zo nauwkeurig als mogelijk in beeld gebracht.

Beleidsvoornemens Treasury

Binnen het risicobeheer onderscheiden wij een aantal risico's, te weten het renterisico, het kredietrisico en het interne liquiditeitsrisico. Koers- en valutarisico's blijven buiten beschouwing.

Het renterisico

Het renterisicobeheer is het beheersen van risico's, die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de rentelasten van vreemd vermogen hoger zullen uitvallen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden c.q. dat de feitelijke rentebaten achterblijven bij de gecalculerde bedragen. Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor de vaste schuld.

De kasgeldlimiet

De gemiddelde netto vlottende schuld, over drie maanden gezien, mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Onder de gemiddelde netto vlottende schuld wordt verstaan het saldo van de opgenomen leningen met een looptijd korter dan één jaar, de schulden en tegoeden in rekening-courant en contante gelden. Per kwartaal wordt de liquiditeitspositie opgemaakt om te beoordelen of aan de kasgeldlimiet is voldaan. De kasgeldlimiet wordt verkregen door het bij ministeriële beschikking vastgestelde percentage van 8,5% te vermenigvuldigen met het totaalbedrag van de begrote uitgaven, exclusief de stortingen in de reserves. In cijfers:

Totaal van de begrote uitgaven	€	54.545.121
Kasgeldlimiet voor 2022 afgerond	€	4.636.000

Ter vergelijking:

Kasgeldlimiet 2021	€	4.536.000
Kasgeldlimiet 2020	€	4.336.000
Kasgeldlimiet 2019	€	4.132.000

Het beleid is erop gericht om binnen de kasgeldlimiet een schuldpositie aan te houden, omdat de rente op de kortlopende middelen normaliter lager is dan de rente op langlopende leningen. Bij een dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet wordt overgegaan tot consolidatie van de vlottende schuld door middel van het aantrekken van een langlopende geldlening. Bij het aantrekken van een dergelijke lening wordt uiteraard rekening gehouden met de financieringsbehoefte voor de korte termijn. Wij baseren ons daarbij op een jaarlijks terugkerend patroon van de financieringsbehoefte, aangevuld met specifieke informatie over grote investeringswerken en/of geldstromen.

De renterisiconorm

Met de renterisiconorm wordt een kader gesteld voor de spreiding van de looptijden van langlopende geldleningen. Doel hiervan is om te komen tot een spreiding van de (mogelijke) fluctuaties in de renterisico's over langlopende geldleningen c.q. de vaste schuld. De renterisiconorm wordt bepaald door het totaal van de begrote uitgaven te vermenigvuldigen met het vastgestelde percentage van 20%. Uit de hierna volgende opstelling voor de jaren 2022 tot en met 2025 blijkt dat de gemeente volledig binnen de wettelijke norm blijft. Uit oogpunt van risicomijdend beheer streven wij naar een verlenging van de gemiddelde looptijd van onze portefeuille door het aantrekken van rentevaste geldleningen met een looptijd van 25 jaar.

De berekening van de renterisiconorm is als volgt:

Planjaar	2022	2023	2024	2025
1 Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
2 Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
3 Renteherziening op vaste schuld (1-2)	0	0	0	0
4 Nieuw aan te trekken vaste schuld	0	0	0	0
5 Nieuw uitgezette langlopende leningen	0	0	0	0
6 Netto aan te trekken vaste schuld (4-5)	0	0	0	0
7 Te betalen aflossingen	1.077.377	1.077.377	950.318	727.058
8 Herfinanciering (laagste van 6 en 7)	0	0	0	0
9 Renterisico op de vaste schuld (3+8)	0	0	0	0
10 Stand begrote uitgaven per 1 januari	54.545.121	53.792.378	54.660.618	55.465.234
11 Het vastgestelde percentage	20	20	20	20
12 Rente-risiconorm	10.909.024	10.758.476	10.932.124	11.093.047

Toets rente-risiconorm

13 Rente-risiconorm	10.909.024	10.758.476	10.932.124	11.093.047
14 Renterisico op de vaste schuld	0	0	0	0
15 Ruimte onder rente-risiconorm (13-14)	10.909.024	10.758.476	10.932.124	11.093.047

Het kredietrisico

Met kredietrisico wordt de waardedaling van een vordering bedoeld als gevolg van het niet of niet-tijdig nakomen van de verplichtingen. Het gaat dus om risico's op verstrekte gelden. In het verleden zijn geldleningen verstrekt aan de lokale woningbouwcorporaties, die inmiddels volledig zijn afgelost. Er is een Waarborgfonds Sociale Woningbouw opgericht, waarbij de gemeenten een tertiaire achtervangpositie innemen.

Onder de financiële vaste activa zijn naast de verstrekte kredieten ook de langlopende geldleningen en deelnemingen gerubriceerd, die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten.

Het interne liquiditeitsrisico

Het interne liquiditeitsrisicobeheer is het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsprognoses en meerjarige investeringsplannen, als gevolg waarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen. Het beheersen van die risico's geschiedt langs twee invalshoeken:

- De ontwikkeling van de financieringsbehoefte wordt trendmatig bepaald aan de hand van ervaringsgegevens, onder toevoeging van specifieke informatie over substantiële mutaties. Zodoende ontstaat een globaal beeld;
- In de financieringsbehoefte moet flexibel voorzien worden. Daartoe wordt zo nodig optimaal gebruik gemaakt van kortlopende financieringen.

De gemeentefinanciering

De gemeentefinanciering valt uiteen in financiering, verstrekte geldleningen, uitzettingen en relatiebeheer.

Financiering

Stand per 1 januari 2022	€	6.559.189
Reguliere aflossingen	-€	1.077.377
Stand per 31 december 2022	€	<u>5.481.812</u>

De huidige leningenportefeuille omvat 8 onderhandse geldleningen voor de financiering van de gemeentelijke activiteiten. Alle langlopende geldleningen zijn rentevast en niet-vervroegd aflosbaar. De gemiddelde looptijd is ruim 6 jaar.

Verstreckte geldleningen

In 2020 is aan Enexis een converteerbare hybride aandeelhouderslening verstrekt van € 1.041.707.

Uitzetting van gelden

In het kader van de treasuryfunctie heeft onze gemeente geen uitzettingen, dat wil zeggen geen beleggingen.

Relatiebeheer

Voor het beheer van de financiële middelen houdt onze gemeente rekeningen aan bij de lokale Rabobank en de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG fungeert als huisbankier voor onze gemeente.

Het saldo- en liquiditeitenbeheer

Het gaat hier om het minimaliseren van rentelasten in verband met de financiering van lopende uitgaven, de voorfinanciering van investeringen en het maximaliseren van de rente over beleggingen van liquiditeitsoverschotten. In dit kader merken wij overigens nog op dat het uitzetten van overtollige middelen inmiddels is gereguleerd via de verplichting tot schatkistbankieren.

Vanaf 14 december 2013 zijn de decentrale overheden verplicht om de overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Hiertoe is een rekening-courantovereenkomst gesloten tussen de rijksoverheid en de gemeente. Het is toegestaan om een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Per kwartaal wordt getoetst of de buiten de schatkist aangehouden middelen binnen het drempelbedrag blijven. Wij hebben in 2019 ruimschoots aan deze wettelijke verplichting voldaan.

Met behulp van schatkistbankieren beoogt de wetgever een bijdrage te leveren aan de vereiste daling van het EMU-saldo voor de Nederlandse overheid door de overtollige liquiditeiten van decentrale overheden voortaan zoveel mogelijk te bundelen binnen de overheidsfeer.

Overzicht netto-vlottende schuld

Ingevolge de wet Fido dient in de financieringsparagraaf een overzicht te worden opgenomen van het verloop van de vlottende schuld. Dat overzicht treft U hierna aan:

Derde kwartaal 2020	-€	14.347.000
Vierde kwartaal 2020	-€	14.678.000
Eerste kwartaal 2021	-€	11.007.000
Tweede kwartaal 2021	-€	14.680.000

-teken = Overschot liquide middelen.

3.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Onze bedrijfsvoering en daarmee de wijze waarop onze ambtelijke organisatie is ingericht is volop in ontwikkeling. Als gevolg van personele wijzigingen op een aantal sleutelposities heeft dat een nieuwe impuls gegeven aan de manier waarop er in onze organisatie tegen het thema bedrijfsvoering wordt aangekeken. Het jaar 2020 kan daarbij worden gezien als een overgangsjaar. In 2021 en 2022 willen wij hier verder op voortbouwen.

Personeel en organisatie

Uitgangspunt voor de aansturing van onze organisatie is het versterken van het integraal management. De afdelingshoofden zijn verantwoordelijk voor afdeling overstijgende vraagstukken en de bedrijfsvoering van hun eigen afdeling. Dit geldt niet alleen voor de inhoudelijke werkzaamheden die door hun afdeling worden uitgevoerd, maar ook voor de personele en financiële middelen die daarvoor beschikbaar zijn. Voor de financiële aansturing betekent dat voor onze organisatie een kentering van een meer klassiek centraal aangestuurde financiële beheersing naar een decentraal model. Het versterken van het budgethouderschap van de afdelingshoofden en andere medewerkers die budgetverantwoordelijkheid dragen is daarin een centraal thema, waar in 2020 een nieuwe start mee is gemaakt. Voor de personele aansturing wordt in 2021 en 2022 ingezet op de doorontwikkeling van het goede gesprek tussen het afdelingshoofd en de medewerker, gericht op resultaatafspraken en de ontwikkeling van vaardigheden. Als werkgever willen we een plek zijn waar medewerkers met intrinsieke motivatie aan de slag gaan, vertrouwen als beginsel mogen hanteren en flexibiliteit met resultaten kunnen verwachten. Werken aan de ontwikkeling van onze medewerkers en de organisatie is een vanzelfsprekend streven.

De resultaten van de organisatiescan, die op verzoek van de gemeenteraad rondom de besluitvorming over de dienstverlening van het KCC op de agenda is gezet, geven ons in 2021 een beter beeld van de mate waarin onze ambtelijke organisatie is toegerust op de uitdagingen waar wij voor staan. Met de aanbevelingen uit de scan wordt een projectplan opgesteld waarbij geduid wordt welke aanbevelingen wanneer en in welke vorm kunnen worden geïmplementeerd.

Als relatief kleine gemeente met grote uitdagingen is het vinden van een juiste balans tussen ambitie en mogelijkheden. Anders gezegd, onze doelstellingen moeten ook te realiseren zijn met de middelen die daarvoor beschikbaar zijn, zowel in personele als in financiële zin. In 2021 zal dit traject op initiatief van ons management in samenspraak met de gemeenteraad worden ingezet.

Ook voor onze medewerkers geldt dat er in maart 2020 een nieuwe werkelijkheid is ontstaan als het gaat om het thema thuiswerken. De ontwikkelingen op dit gebied zijn als gevolg van COVID-19 in een stroomversnelling gekomen. Onze organisatie heeft hier in 2020 op ingespeeld, vaak op basis van pragmatische oplossingen voor de korte termijn. In 2021 zal de uitwerking hiervan op lange termijn, bijvoorbeeld in de vorm van de benodigde faciliteiten en toepassingen op ICT gebied, Arbo en afspraken over kantoorbezetting, verder worden uitgewerkt. Voor wat betreft de doorontwikkeling van E-HRM is de keuze al gemaakt dat deze versneld wordt doorgevoerd, met onderwerpen zoals; digitale declaraties, verzuimopvolging, een in-dienst module en de digitale handtekening bij wijzigingen van arbeidsvoorwaarden. Het uiteindelijke doel is om de personeels- en salarisadministratie binnen de mogelijkheden volledig te digitaliseren.

Dienstverlening

Met betrekking tot de dienstverlening aan onze burgers wordt 2022 een jaar waarin we verder werken aan de ingezette kwaliteitsverbetering. De gemeenteraad heeft hiertoe op 8 juni 2020 een besluit genomen over de kwaliteit van de dienstverlening en de bijbehorende personele bezetting van het Klant Contactcentrum (KCC). Dit besluit is genomen voor de tijdelijkheid van een jaar, waarna een evaluatie volgt en een besluit genomen moet worden over de structurele invulling. Andere ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening betreft de nieuwe externe website van onze gemeente (www.valkenburg.nl). Deze website vormt het digitale visitekaartje van onze gemeente en zal in 2022 worden doorontwikkeld.

ICT, I&A en Informatiebeveiliging

De kwetsbaarheid van onze ambtelijke organisatie is ook duidelijk zichtbaar op het gebied van ICT, Informatisering & Automatisering (I&A) en Informatiebeveiliging. Hoewel wij in 2020 wel een stap hebben kunnen zetten door het aanstellen van een nieuw afdelingshoofd die zich primair op dit thema kan richten, is de uitvoerende ambtelijke capaciteit op dit gebied beperkt. De nadruk ligt op het voldoen aan de wettelijke eisen en aan het borgen van de minimaal benodigde ICT-faciliteiten. De doorontwikkeling op ICT gebied biedt daarentegen wel kansen voor de toekomst. In 2022 zijn wij voornemens om een nieuw ICT plan op te stellen om hier concrete keuzes in te maken.

Inkoop, aanbesteding en contractmanagement

De thema's inkoop en aanbesteding en contractmanagement zijn onvoldoende ingebed in onze ambtelijke organisatie. Tot voor kort kon één medewerker een deel van zijn tijd hieraan besteden. Het gevolg hiervan is dat wij voor veel aanbestedingstrajecten aangewezen zijn op externe inhuur. Daarnaast schuiven we daar waar mogelijk aan bij aanbestedingstrajecten van andere organisaties, veelal andere gemeenten in onze regio. Een ander gevolg is dat wij risico's lopen op het gebied van rechtmatigheid.

Op dit moment zitten we in een overgangsfase waarin werkzaamheden ten aanzien van inkoop en aanbesteding worden overgeheveld van de afdeling Openbare Ruimte naar de afdeling Concern. Gebleken is dat er momenteel veel aanbestedingsrechtelijke kwesties spelen en hier derhalve veel tijd mee is gemoeid. De door Berenschot uitgevoerde organisatiescan zal hier naar verwachting op procesniveau nog bevindingen over tonen.

Overige bedrijfsvoeringsaspecten

Op het gebied van facilitaire zaken, documentaire informatievoorziening (DIV) en communicatie verwachten wij geen grote nieuwe ontwikkelingen in 2022. Met betrekking tot onze gemeentelijke huisvesting staat wel nog het opknappen van de raadszaal op het programma, maar het is op dit moment nog onduidelijk wanneer dit wordt uitgevoerd.

Bij communicatie streven wij naar verbetering van de ambtelijke communicatie van onze medewerkers. Wij bekijken de mogelijkheden om aan te sluiten bij het landelijke initiatief 'Direct Duidelijk', met het doel om heldere overheidscommunicatie in de hand te werken.

3.6 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) privaot- of publiekrechtelijke organisaties, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Binnen de verbonden partijen kan een onderscheid gemaakt worden tussen deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies).

Hieronder is een opsomming van de diverse verbonden partijen opgenomen, gerangschikt naar het programma waar deze verbonden partijen (primair) onder vallen.

Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving:

- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)
- Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUDZL)

Programma Sociaal Domein:

- Regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland
- Regionale samenwerking leerlingenvervoer
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- Omnibuzz
- Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)
- Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg
- Geneeskundige Gezondheids Dienst (GGD) Zuid-Limburg
- AntiDiscriminatieVoorziening (ADV) Limburg
- Podium24
- Annex

Programma Ruimtelijk Domein:

- Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.
- Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
- Milieuparken Geul en Maas
- Bodemzorg Limburg B.V.

Programma Algemene Taakvelden:

- Enexis Holding N.V.; met daaraan gerelateerd:
 - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
 - CSV Amsterdam B.V.
- BNG Bank N.V.
- Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

In het vervolg van deze paragraaf wordt per verbonden partij nader ingegaan op de activiteiten, de ontwikkelingen en vooruitzichten, de kengetallen, de vorm van participatie en de belangen (openbaar, bestuurlijk en financieel).

Verbonden partijen programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

Veiligheidsregio Zuid-Limburg te Maastricht

Activiteiten

Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's hebben de regiogemeenten per 1 januari 2012 de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg ingesteld. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het integraal behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de veiligheid. Brandweezorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, GHOR en Burgernet maken onderdeel uit van de Veiligheidsregio.

Kengetallen Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Nettoresultaat VRZL	-€ 87.000 in 2020 -€ 363.000 in 2019
Eigen vermogen VRZL	€ 8,4 miljoen per 31 december 2020 € 8,8 miljoen per 31 december 2019
Vreemd vermogen VRZL	€ 34,4 miljoen per 31 december 2020 € 19,0 miljoen per 31 december 2019
Nettoresultaat MCC	€ 82.913 in 2020 € 20.254 in 2019
Eigen vermogen MCC	€ 1.258.049 per 31 december 2020 € 1.195.252 per 31 december 2019
Vreemd vermogen MCC	€ 442.717 per 31 december 2020 € 392.717 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
Brandweer	€ 1.323.601	€ 1.373.427	€ 1.393.696	€ 1.417.106
GHOR*	€ 29.728	€ 30.472	€ 31.234	€ 32.015
MCC	€ 3.625	€ 3.715	€ 3.808	€ 3.904
Burgernet	€ 2.342	€ 2.401	€ 2.461	€ 2.523

*de bijdrage aan de GHOR staat zowel bij de Veiligheidsregio als bij de GGD vermeld.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de burgemeester als portefeuillehouder Veiligheid lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van veiligheidszaken.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Omdat de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is bepaald bij de toetreding tot deze gemeenschappelijke regeling. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 3% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten. Overigens is dit slechts een theoretisch risico, er is immers sprake van een verplichte deelname aan deze GR op grond van de wet veiligheidsregio's.

Regionale UitvoeringsDienst (RUD) Zuid-Limburg te Maastricht

Activiteiten

Voor de uitvoering van omgevingstaken in Zuid-Limburg hebben de gemeenten de krachten gebundeld in de gemeenschappelijke regeling RUD Zuid-Limburg. Het betreft de taken die op grond van de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (Wet VTH) zijn ondergebracht, naast de specialistische milieutaken. De uitvoering van deze taken is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met elke deelnemer afzonderlijk.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

De doorontwikkeling van de organisatie wordt concreet ingevuld aan de hand van vijf strategische doelen: het versterken van integraal werken, het actief invulling geven aan procesuitvoering en procesverantwoording, het vinden van een goede balans tussen maatwerk en uniformiteit, het zorgdragen voor een solide bedrijfsvoering met een duurzame, transparante financiering van de organisatie en de doorontwikkeling van de organisatie van opdrachtnemer naar dienstverlener.

Kengetallen RUD Zuid-Limburg

Nettoresultaat	€ 367.103 in 2020 € 129.876 in 2019
Eigen vermogen	€ 1.132.130 per 31 december 2020 € 1.023.252 per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2020 € 0 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
RUD Zuid-Limburg	€ 55.675	€ 57.058	€ 58.490	€ 59.953

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening zowel lid van het Algemeen Bestuur als van het Dagelijks Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De uitvoering van omgevingstaken op grond van de Wet VTH.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Verbonden partijen programma Sociaal Domein

Regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland te Maastricht

Activiteiten

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) en het melden en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in het kader van de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (Wet RMC).

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
Leerplicht en RMC	€ 96.464	€ 109.976	€ 112.726	€ 115.544

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Regionale samenwerking leerlingenvervoer te Maastricht

Activiteiten

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenschappelijke regeling is belast met het uitvoeren van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer.

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
Leerlingenvervoer	€ 297.685	€ 310.553	€ 318.317	€ 326.275

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het waarborgen van de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van het onderwijs.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente Maastricht treedt op als centrumgemeente.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) te Heerlen

Activiteiten

De GR WOZL voert haar werkzaamheden uit voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. De structurele verbinding met de gemeenschappelijke regeling Werkgeversservicepunt Parkstad (GR WSP Parkstad) speelt hierbij een belangrijke rol. In het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening het verschaffen van werk aan lichamelijk, verstandelijk of psychisch gehandicapte inwoners, die vanwege hun handicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.

Kengetallen Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg

Nettoresultaat	€ 1.108.000 in 2020 € 102.000 in 2019
Eigen vermogen	€ 91.000 per 31 december 2020 € 114.000 per 31 december 2019
Langlopend vreemd vermogen	€ 121.000 per 31 december 2020 € 138.000 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
WSW	€ 1.470.092	€ 1.418.432	€ 1.399.588	€ 1.342.550
WOZL/WSP	€ 179.891	€ 161.323	€ 145.484	€ 122.963

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van gemeenschappelijke taken in het kader van de WSW.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen het Schap. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 2% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Omnibuzz te Geleen

Activiteiten

Het voor de burger nastreven van een collectief vervoersysteem met uniforme kenmerken, gebaseerd op landelijke harmonisatieregels, echter rekening houdend met individuele wensen ten aanzien van vervoer voor de burgers.

Kengetallen Omnibuzz

Nettoresultaat	€ 3.348.245 in 2020 € 186.990 in 2019
Eigen vermogen	€ 723.714 per 31 december 2020 € 770.755 per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2020 € 0 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
Omnibuzz	€ 459.665	€ 468.113	€ 474.001	€ 479.129

Vorm participatie

In deze Gemeenschappelijke Regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten voorzien in een Collectief Vraagafhankelijk Vervoersysteem (C.V.V.).
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen Omnibuzz. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 2% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) te Maastricht.

Activiteiten

Tot de centrumregeling SZMH behoren de gemeenten Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. De gemeente Eijsden-Margraten is per 1 juli 2021 uitgetreden uit de SZMH. De SZMH is belast met het uitvoeren van de Participatiewet en aanverwante regelingen. De deelnemende gemeenten hebben zelf directe regie en controle op de dienstverlening van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie.

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
SZMH	€ 1.025.779	€ 1.051.423	€ 1.077.709	€ 1.104.652

Vorm participatie

In deze centrumregeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitvoeren van de werkzaamheden van de sociale diensten.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehouders-overleg (PHO) Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. De gemeente Eijsden-Margraten is per 1 juli 2021 uitgetreden uit het samenwerkingsverband. De gemeente Eijsden-Margraten betaalt een uittredingsvergoeding van € 875.000. Dit bedrag wordt toereikend geacht om gedurende de afbouwperiode van 3 jaar in de (afnemende) achterblijvende kosten te voorzien en dus een kostenstijging voor de overige gemeenten te voorkomen. Een potentieel financieel restrisico voor de vijf in SZMH resterende gemeenten is gelegen in de mogelijkheid dat er onvoldoende afbouw plaatsvindt gedurende genoemde termijn van 3 jaar. Het risico wordt beperkt geacht, omdat er genoeg mogelijkheden zijn en ook tijd is om af te bouwen. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg te Maastricht

Activiteiten

Tot de centrumregeling Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg behoren de Zuid-Limburgse gemeenten. Deze centrumregeling is belast met het uitvoeren van de taken op het gebied van jeugdzorg, te weten de onderdelen inkoop en backoffice.

Kengetallen gemeente

<i>Geraamde bijdragen</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>
Inkoop Jeugdzorg	€ 88.941	€ 70.502	€ 72.264	€ 74.071

Vorm participatie

In deze centrumregeling treedt de gemeente Maastricht op als centrumgemeente.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitvoeren van de regionale jeugdzorgtaken in het kader van de Jeugdwet.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Jeugd van alle deelnemende gemeenten.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Geneeskundige Gezondheids Dienst (GGD) Zuid-Limburg te Geleen

Activiteiten

De GGD Zuid-Limburg is de geneeskundige gezondheidsdienst, die werkzaam is ten behoeve van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. De dienst is uitvoerder van collectieve preventie, uitvoerder van acute zorg en is de gemeentelijke adviesdienst en het expertisecentrum in het kader van de openbare gezondheidszorg. Met betrekking tot voorgenoemde taken zijn strategische doelen opgesteld die duidelijkheid verschaffen in hetgeen de GGD Zuid-Limburg wil bereiken.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

De vragen welke ambities centraal moeten staan en wat de consequenties zijn voor het werk van de GGD worden steeds belangrijker. Deze inhoudelijke discussie kan echter niet los gezien worden van de economische omstandigheden. Gemeenten worden geconfronteerd met bezuinigingen welke uiteraard ook hun weerslag hebben op de GGD. Daarnaast zijn er forse verschuivingen in demografie waarneembaar. Zuid-Limburg heeft de komende jaren te maken met een afname van het aantal inwoners, een terugloop van het aantal jongeren (ontgroening) en een toename van de oudere bevolking (vergroening). De GGD staat nu samen met de gemeenten voor de uitdaging om een toekomstgericht gezondheidsbeleid te ontwikkelen onder sterk afnemende (financiële) middelen.

Kengetallen GGD Zuid-Limburg

Nettoresultaat	€ 865.768 in 2020 -€ 744.009 in 2019
Eigen vermogen	€ 1,46 miljoen per 31 december 2020 € 2,56 miljoen per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 19,99 miljoen per 31 december 2020 € 21,79 miljoen per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
Algemene gezondheidszorg	€ 197.000	€ 200.448	€ 203.957	€ 207.338
Jeugdgezondheidszorg	€ 437.237	€ 453.789	€ 470.783	€ 488.236
Veilig Thuis	€ 190.998	€ 194.340	€ 197.741	€ 201.202
Vangnet OGGZ	€ 10.495	€ 10.679	€ 10.866	€ 11.057
GHOR*	€ 29.728	€ 30.472	€ 31.234	€ 32.015
Rijksvaccinatieprogramma	€ 25.430	€ 25.430	€ 25.430	€ 25.430

*de bijdrage aan de GHOR staat zowel bij de Veiligheidsregio als bij de GGD vermeld.

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De gezondheidszorg in het geheel.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GGD. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is gebaseerd op het inwonersaantal. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 3% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

AntiDiscriminatieVoorziening (ADV) Limburg te Maastricht

Activiteiten

Tot de gemeenschappelijke regeling behoren 27 Limburgse gemeenten. Namens deze gemeenten worden sinds 2009 de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (Wga) uitgevoerd. ADV-Limburg draagt bij aan het voorkomen van discriminatie en ongelijke behandeling middels onder meer voorlichtings- en preventieactiviteiten. Dit wordt gedaan voor en vooral met gemeenten, politie, scholen, bedrijven en instanties in Limburg. Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan een veilige, leefbare en aangename Limburgse samenleving, in al haar diversiteit.

Kengetallen ADV-Limburg

Nettoresultaat	€ 28.195 in 2020 € 6.530 in 2019
Eigen vermogen	€ 243.186 per 31 december 2020 € 214.991 per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 45.417 per 31 december 2020 € 46.729 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
ADV-Limburg	€ 7.458	€ 7.645	€ 7.836	€ 8.032

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling treden de centrumgemeenten, Maastricht en Roermond, op als de bestuurlijke partners voor de ADV-Limburg.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De uitvoering van de taken op grond van de Wga.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en de gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV Limburg.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Podium24

Activiteiten

Podium24 is een dienstverlener in arbeidsmarktprojecten, re-integratie, detacheren en uitzenden voor de regio Maastricht-Heuvelland. Podium24 adviseert, verbindt en verzorgt de werving en selectie voor ondernemers, met bijzondere aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kengetallen Podium24 (o.b.v. geconsolideerde cijfers)

Nettoresultaat	-/- € 113.364 in 2020 € 211.031 in 2019
Eigen vermogen	€ 1.546.039 per 31 december 2020 € 1.659.403 per 31 december 2019
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2020 € 0 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

De financiële bijdrage aan Podium24 is sterk afhankelijk van het aantal ingezette trajecten. De gemiddelde jaarlijkse kosten (over de periode 2017 t/m 2020) bedragen € 288.000.

Vorm participatie en belangen

De aandelen van Podium24 B.V. zijn in handen van de stichting Podium24. De zes deelnemende gemeenten hebben een bestuurszetel in deze stichting. De gemeente Valkenburg aan de Geul wordt in het bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Participatie.

Annex

Activiteiten

Annex BV is het re-integratiebedrijf van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Annex levert haar diensten voornamelijk in opdracht van Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland.

Annex werkt met deelnemers aan het vergroten van hun mogelijkheden op werk door het ontdekken van hun talenten, het schetsen van een reëel arbeidsmarktperspectief, de ontwikkeling van relevante competenties en de realisatie van persoonlijke doelen.

Kengetallen (Annex BV)

Nettoresultaat	€ 397.265 in 2020 € 374.496 in 2019
Eigen vermogen (incl. resultaat boekjaar)	€ 616.725 per 31 december 2020 € 795.061 per 31 december 2019
Langlopend vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2020 € 0 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

De financiële bijdrage aan Annex BV is sterk afhankelijk van het aantal ingezette trajecten. De gemiddelde jaarlijkse kosten (over de periode 2017 t/m 2020) bedragen € 65.500.

Vorm participatie en belangen

De aandelen van Annex BV zijn in handen van de stichting Re-integratie inbesteding Maastricht en Mergelland (SRMM). De zes deelnemende gemeenten hebben een bestuurszetel in deze stichting. De gemeente Valkenburg aan de Geul wordt in het bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Participatie.

Verbonden partijen programma Ruimtelijk domein

Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V. te Valkenburg aan de Geul

Activiteiten

Het exploiteren van sport-, recreatie-, cultuur- en welzijnsaccommodaties.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Binnen de Polfermolen B.V. zijn de activiteiten van de Polfermolen, de Bosdries en de gemeentegrot ondergebracht. Momenteel wordt onderzocht in hoeverre gewijzigde activiteiten binnen de Polfermolen van invloed zijn op de juridische entiteit Polfermolen B.V.

Kengetallen Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.

Nettoresultaat	€ 0 in 2020 € 0 in 2019
Eigen vermogen	€ 45.000 per 31 december 2020 € 45.000 per 31 december 2019
Langlopend vreemd vermogen:	€ 0 per 31 december 2020 € 0 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

De beoogde gemeentelijke bijdrage aan de beide sporthallen, zoals opgenomen in de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota "Valkenburg aan de Geul beweegt", bedraagt:

- De Bosdries € 203.900
- De Polfermolen € 312.850

Zoals aangegeven in de nota is dit wel afhankelijk van de definitieve ruimtelijke invulling en het opnieuw inrichten van de exploitatie.

Vorm participatie.

De gemeente is voor 100 % aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het bieden van de mogelijkheid aan inwoners, sportinstellingen, culturele instellingen en toeristen tot het gebruik maken van de faciliteiten in het sport- en recreatiecentrum De Polfermolen en de sporthal de Bosdries.
- Bestuurlijk belang gemeente. De gemeente is voor 100% aandeelhouder en heeft dus het volledige zeggenschapsrecht om invloed uit te oefenen op de gang van zaken binnen de Exploitatiemaatschappij Polfermolen B.V.
- Financieel belang c.q. risico. De gemeente staat 100% garant voor het exploitatietekort.

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) te Maastricht

Activiteiten

WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in de provincie Limburg en aangrenzende gebieden. WML bereikt dit door het winnen, zuiveren, opslaan, inkopen, transporteren, distribueren en het leveren van drinkwater.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Het streven van WML is en blijft om voor de komende jaren en daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Kengetallen Waterleiding Maatschappij Limburg

Maatschappelijk kapitaal	€ 2,269 miljoen (500 aandelen à € 4.538,-)
Volgestort kapitaal	€ 2,269 miljoen
Dividenduitkering per aandeel	geen dividenduitkering
Nettoresultaat	€ 6,0 miljoen in 2020 € 5,9 miljoen in 2019
Eigen vermogen	€ 221,3 miljoen per 31 december 2020 € 215,3 miljoen per 31 december 2019
Langlopend vreemd vermogen:	€ 319,0 miljoen per 31 december 2020 € 264,7 miljoen per 31 december 2019
Kortlopend vreemd vermogen:	€ 78,0 miljoen per 31 december 2020 € 130,6 miljoen per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Aantal aansluitingen 2020	7.953
Aantal aandelen gemeente	6 à € 4.538,-

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Invloed uitoefenen op het beleid met betrekking tot de watervoorziening.
- Bestuurlijk belang gemeente. Via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de gemeente invloed op het beleid binnen de WML.
- Financieel belang c.q. risico. Op dit moment wordt er geen dividend uitgekeerd. De gemeente heeft als aandeelhouder een financieel belang van 1,2%.

Milieuparken Geul en Maas te Maastricht

Activiteiten

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Gezamenlijk worden vier milieuparken geëxploiteerd.

Kengetallen Milieuparken Geul en Maas

Nettoresultaat	-€ 430.807 in 2020 -€ 66.355 in 2019
Eigen vermogen	€ 251 per 31 december 2020 € 30.239 per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2020 € 0 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

<i>Geraamde bijdragen</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>
Milieuparken Geul en Maas	€ 306.080	€ 313.732	€ 321.576	€ 329.616

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het inzamelen van huishoudelijke afvalcomponenten.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. De verschuldigde bijdrage is gebaseerd op het inwonersaantal. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 10% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten.

Bodemzorg Limburg B.V. te Maastricht Airport

Activiteiten

Bodemzorg Limburg B.V. is een zelfstandige vennootschap waarbij 50% van de aandelen verdeeld is over alle Limburgse gemeenten en de andere 50% van de aandelen is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg B.V. De kerntaak van deze B.V. is het beheeren van grotere complexe voormalige stortplaatsen. Deze B.V. draagt zorg voor het in stand houden van de voorzieningen die zijn aangebracht ter voorkoming van verspreiding van aanwezige verontreinigingen naar de omgeving.

Kengetallen Bodemzorg Limburg B.V.

Nettoresultaat	€ 147.618 in 2020 € 3.602.947 in 2019
Eigen vermogen	€ 5,6 miljoen per 31 december 2020 € 5,5 miljoen per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 32,3 miljoen per 31 december 2020 € 28,9 miljoen per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
Bodemzorg Limburg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties die passen binnen het landelijke duurzaamheidsbeleid.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap.

Verbonden partijen programma Algemene Taakvelden

Enexis Holding N.V. te 's-Hertogenbosch

Activiteiten

Enexis Holding N.V. beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Elke drie jaar stelt de ACM de maximale tarieven vast. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen en excellent netbeheer uit te voeren.

Kengetallen Enexis Holding N.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 149,7 miljoen
Dividenduitkering per aandeel	€ 0,50 in 2019 (uitkering in 2021) € 0,70 in 2019 (uitkering in 2020)
Uitkeringspercentage dividend	50% van het genormaliseerde resultaat na belastingen
Financieel resultaat	€ 109 miljoen in 2020 € 210 miljoen in 2019
Eigen vermogen	€ 4.116 miljoen per 31 december 2020 € 4.112 miljoen per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 4.199 miljoen per 31 december 2020 € 3.047 miljoen per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	311.850 à € 1,00

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het uitoefenen van invloed op het beleid met betrekking tot de infrastructuur voor energie, hetgeen een vitaal onderdeel is voor de economie en de samenleving.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. De aandeelhouders van Essent N.V. hebben deze deelneming op 27 mei 2009 middels een AvA als dividend in natura uitgekeerd gekregen. Het risico voor de aandeelhouders beperkt zich tot het nominale aandelenkapitaal en het achterblijven van de geraamde dividendopbrengst. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. te 's-Hertogenbosch

Activiteiten

De rechter heeft bepaald dat Essent haar 50% belang (in economische zin) in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), welke vennootschap onder meer eigenaar is van de kerncentrale te Borssele, niet mocht mee verkopen aan RWE. Dit houdt in dat de verkopende aandeelhouders zowel het juridische als het economische eigendom van het 50%-belang in EPZ hebben verkregen en daarmee de rechten om de publieke belangen te borgen. De uitkomsten van de juridische trajecten zijn tot nu toe negatief geweest voor de voormalige aandeelhouders van Essent. Om uit deze impasse te geraken, is een schikking getroffen tussen betrokken partijen waarvan de transactiedocumenten op 1 juli 2011 zijn ondertekend.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Conform de verkoopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds. RWE had op 30 september 2015 geen claims ingediend met betrekking tot de verkoop van het 50%-belang in EPZ. Binnen PBE B.V. is nog een bedrag van € 1,6 miljoen achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen. Naar verwachting zal de vennootschap in 2022 opgeheven kunnen worden. De resterende liquide middelen zullen dan worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Kengetallen Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 1.496.822
Verwacht financieel resultaat	€ 0 in 2022 -€ 70.000 in 2021
Verwacht eigen vermogen	€ 0 per 31 december 2022 € 1,5 miljoen per 31 december 2021
Verwacht vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2022 € 5.000 per 31 december 2021

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	311.850 à € 0,01

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

CSV Amsterdam B.V. te 's-Hertogenbosch

Activiteiten

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.v. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

- namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
- namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim-procedures voeren tegen Recycleco B.V. (waterland);
- het geven van instructies aan de escrow-agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

In februari 2008 zijn Essent N.V. en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de splitsingswetgeving onverbindend zijn. De Hoge Raad heeft op 26 juni 2015 uitspraak gedaan en besloten dat de splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen en is de procedure daarmee geëindigd. Conform de verkoopovereenkomst zal de escrow-rekening tot vijf jaar na de verkooptransactie blijven staan (mei 2019).

Op 21 mei 2020 heeft CSV het resterend vermogen op de escrow-rekening van € 7.951.352 ontvangen, welk bedrag vervolgens onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Kengetallen Claim Staat Vennootschap B.V.

Nominaal aandelenkapitaal	€ 20.000
Verwacht financieel resultaat	-€ 100.000 in 2022 -€ 100.000 in 2021
Verwacht eigen vermogen	€ 0 per 31 december 2022 € 292.593 per 31 december 2021
Verwacht vreemd vermogen	€ 0 per 31 december 2022 € 25.000 per 31 december 2021

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	4.167 à € 0,01

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders fungeert als hoogste besluitvormingsorgaan. Deze vergadering keurt de jaarrekening goed, inclusief de bestemming van het resultaat, en verleent al dan niet décharge van het beleid en het toezicht daarop. Besluiten van de Algemene Vergadering worden, behoudens in de statuten genoemde besluiten, genomen met een gewone meerderheid van stemmen, waarbij één aandeel recht geeft op één stem.
- Financieel belang c.q. risico. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap. De gemeente heeft 0,21% van de aandelen in bezit.

BNG Bank N.V. te Den Haag

Activiteiten

De BNG biedt financiële diensten aan, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering, elektronisch bankieren en beleggen. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

De strategische doelstellingen van de BNG zijn het behouden van substantiële marktaandelen in de financiering van zowel de Nederlandse publieke sector als het semipublieke domein en een redelijk rendement behalen voor de aandeelhouders.

Kengetallen BNG Bank N.V.

Maatschappelijk kapitaal	€ 250 miljoen (100 miljoen aandelen à € 2,50)
Volgestort kapitaal	€ 139 miljoen afgerond
Dividenduitkering per aandeel	€ 1,81 in 2020 € 1,27 in 2019
Uitkeringspercentage dividend	50% van de nettowinst in boekjaar 2020
Nettoresultaat	€ 221 miljoen in 2020 € 163 miljoen in 2019
Eigen vermogen	€ 5.097 miljoen per 31 december 2020 € 4.887 miljoen per 31 december 2019
Vreemd vermogen	€ 155.262 miljoen per 31 december 2020 € 144.802 miljoen per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Aantal aandelen gemeente	21.060 à € 2,50
Geraamde dividenduitkering 2022-2025	€ 38.118

Vorm participatie

De gemeente is aandeelhouder.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. De kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger tot een minimum beperken met behulp van de gespecialiseerde financiële dienstverlening van de BNG.
- Bestuurlijk belang gemeente. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) is het forum waarin de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen verslag doen van en verantwoording afleggen over de wijze waarop zij hun taken hebben vervuld. Bij de BNG is sprake van evenredigheid tussen kapitaalbreng en zeggenschap in de AvA. In de AvA wordt aandacht besteed aan het strategisch beleid van de bank, het risicoprofiel en de financiële gang van zaken. Ook statutenwijzigingen en dividendbeleid dienen ter besluitvorming aan de AvA te worden voorgelegd.
- Financieel belang c.q. risico. De gemeente heeft als aandeelhouder een financieel belang van 0,04%.

GR Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te Roermond

Activiteiten

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en het waterschap Limburg de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie-verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.

Ontwikkelingen en vooruitzichten

Tot de Gemeenschappelijke Regeling behoren het waterschap Limburg en 29 (van de 31) Limburgse gemeenten.

Kengetallen Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

Nettoresultaat	-€ 2.092.000 in 2020 € 13.000 in 2019
Eigen vermogen	€ 1.203.000 per 31 december 2020 € 593.000 per 31 december 2019
Langlopend vreemd vermogen	€ 2.754.000 per 31 december 2020 € 369.000 per 31 december 2019
Kortlopend vreemd vermogen	€ 6.347.000 per 31 december 2020 € 6.382.000 per 31 december 2019

Kengetallen gemeente

Geraamde bijdragen	2022	2023	2024	2025
BsGW	€ 264.111	€ 268.000	€ 275.000	€ 281.000

Vorm participatie

In deze gemeenschappelijke regeling is de gemeente lid van het Algemeen Bestuur.

Belangen

- Openbaar belang gemeente. Het gezamenlijk met andere gemeenten op bestuurlijk niveau doelmatig uitvoeren van taken in het kader van de heffing en inning van gemeentelijke belastingen.
- Bestuurlijk belang gemeente. Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan binnen de GR. Daar de gemeente lid is van het Algemeen Bestuur, is de invloed hier het grootst.
- Financieel belang c.q. risico. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend. Het gemeentelijk aandeel is afgerond 1% van de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten en het waterschap.

3.7 Paragraaf Grondbeleid

Op grond van artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording dient een paragraaf aan het grondbeleid te worden gewijd. Ingevolge dat artikel moet aandacht worden geschonken aan de visie ten aanzien van het grondbeleid, een actuele prognose van de te verwachten resultaten, een onderbouwing van de geraamde winstneming en de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de gevormde reserves binnen het grondbedrijf in relatie tot de risico's. Transparantie van grondbeleid is voor de raad om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen, zoals deze in de diverse programma's zijn neergelegd.

Onze gemeente voert op dit moment een passieve grondpolitiek. Dit betekent dat in beginsel geen actieve grondverwerving plaatsvindt en dus ook geen gronden bouwrijp gemaakt en verkocht worden. Wij verlenen wel medewerking aan verzoeken van particulieren en projectontwikkelaars om gronden bouwrijp te maken en in die staat te verkopen. Deze aanpak is min of meer het gevolg van het compacte karakter van het grondgebied en heeft als voordeel dat wij in beginsel niet hoeven te investeren in gronden en infrastructuur en dus ook geen (rente)risico's dragen.

Voor wat het centrumplan en de ontwikkeling van het De Leeuw-terrein betreft, merken wij tenslotte nog op dat op basis van de huidige inzichten en binnen de door Uw raad vastgestelde financiële kaders voldoende voorzieningen/reserveringen zijn getroffen om eventueel optredende verliezen op te vangen.

Op 8 juni 2020 is de 'Nota Vastgoedbeleid 2020 gemeente Valkenburg aan de Geul' vastgesteld door de raad. Hiermee zijn de spelregels op hoofdlijnen vastgelegd voor het beheer van de gemeentelijke vastgoedportefeuille, inclusief de werkwijze over de te maken keuzes ten aanzien van vrijkomend of te verwerven vastgoed en daarnaast de spelregels ten aanzien van het beheer, onderhoud en duurzaamheid/verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed.

Vanuit de verschillende gebiedsvisies in voorbereiding (Valkenburg-Oost, Valkenburg-West en Berg) kan een heroverweging voor de huidige passieve grondpolitiek aan de orde zijn. De mogelijkheden en varianten daarin zullen worden uitgewerkt. Mocht een heroverweging van het huidige passieve grondbeleid wenselijk zijn dan zal uw Raad een apart voorstel worden voorgelegd. Een eerste voorbeeld hiervan is de aankoop van een aantal percelen in Berg, langs de Langen Akker.

Hoofdstuk 4: Overzicht van baten en lasten

Hierna treft u een overzicht aan van de lasten en baten per programma voor het begrotingsjaar 2022.

Baten en lasten per programma

(bedragen in duizenden euro's)

Begroting 2022	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	2.815	167	-2.648
Programma Toerisme en Economie	4.570	7.995	3.425
Programma Sociaal Domein	25.057	5.321	-19.735
Programma Ruimtelijk Domein	13.692	7.190	-6.502
Programma Algemene Taakvelden	1.268	33.758	32.490
Subtotaal programma's	47.401	54.431	7.030
Overhead	7.043	89	-6.954
Onvoorzien	100	0	-100
Vennootschapsbelasting	1	0	-1
Subtotaal overig	7.144	89	-7.055
Saldo van baten en lasten	54.545	54.520	-25
Toevoegingen aan reserves	440		-440
Onttrekkingen uit reserves		582	582
Resultaat	54.985	55.102	117

Deze tabel is een samenvatting van de onderdelen die in de algemene inleiding, de programmabegroting en de paragrafen reeds zijn toegelicht.

Op de volgende pagina is het overzicht van baten en lasten weergegeven voor de realisatie van het voorgaande begrotingsjaar (2020), de begroting van het huidige begrotingsjaar (2021, inclusief de meest recente begrotingswijzigingen), de ontwerp-begroting voor het volgende jaar (2022) en de meerjarenraming voor de drie daaropvolgende jaren (2023, 2024 en 2025).

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)
(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Lasten per programma (excl. toevoegingen aan reserves)						
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	2.170	2.843	2.815	2.889	2.878	2.928
Programma Toerisme en Economie	3.545	5.465	4.570	4.599	4.658	4.737
Programma Sociaal Domein	26.333	25.383	25.057	25.489	26.225	26.723
Programma Ruimtelijk Domein	15.975	15.205	13.692	13.736	13.918	14.013
Programma Algemene Taakvelden	1.451	1.791	1.268	15	175	255
Subtotaal lasten programma's	49.476	50.687	47.401	46.729	47.853	48.656
Overhead	7.210	7.172	7.043	6.963	6.707	6.708
Onvoorzien	0	1	1	1	1	1
Vennootschapsbelasting	1.056	100	100	100	100	100
Subtotaal overige lasten	8.267	7.273	7.144	7.064	6.808	6.809
Totaal lasten	57.743	57.960	54.545	53.792	54.661	55.465
Baten per programma (excl. onttrekkingen uit reserves)						
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	136	166	167	168	169	170
Programma Toerisme en Economie	4.690	7.491	7.995	8.015	8.075	8.089
Programma Sociaal Domein	9.407	6.054	5.321	5.260	5.377	5.506
Programma Ruimtelijk Domein	8.589	8.034	7.190	7.421	7.454	7.502
Programma Algemene Taakvelden	34.619	33.460	33.758	32.884	33.554	34.194
Subtotaal baten programma's	57.440	55.205	54.431	53.749	54.629	55.461
Overhead	364	89	89	89	89	89
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	332	21	0	0	0	0
Subtotaal overige baten	696	110	89	89	89	89
Totaal baten	58.136	55.315	54.520	53.838	54.718	55.550
Saldo (excl. mutatie reserves)						
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving	-2.035	-2.677	-2.648	-2.721	-2.709	-2.758
Programma Toerisme en Economie	1.144	2.026	3.425	3.416	3.418	3.352
Programma Sociaal Domein	-16.926	-19.329	-19.735	-20.228	-20.848	-21.217
Programma Ruimtelijk Domein	-7.387	-7.171	-6.502	-6.316	-6.464	-6.510
Programma Algemene Taakvelden	33.168	31.669	32.490	32.869	33.379	33.939
Saldo baten en lasten programma's	7.965	4.518	7.030	7.020	6.776	6.805
Overhead	-6.846	-7.083	-6.954	-6.874	-6.618	-6.619
Onvoorzien	0	-1	-1	-1	-1	-1
Vennootschapsbelasting	-725	-79	-100	-100	-100	-100
Saldo overige baten en lasten	-7.571	-7.163	-7.055	-6.975	-6.719	-6.720
Totaal saldo van baten en lasten	394 V	-2.645 N	-25 N	46 V	57 V	85 V
Toevoegingen aan reserves (lasten)	8.356	1.749	440	290	290	290
Onttrekkingen uit reserves (baten)	9.012	4.541	582	298	240	223
Saldo mutatie reserves	657	2.792	142	8	-50	-68
Resultaat	1.051 V	148 V	117 V	54 V	7 V	17 V

De analyse van het structureel begrotingsevenwicht geeft het volgende beeld:

Analyse structureel begrotingsevenwicht

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Resultaat	117 V	54 V	7 V	17 V
<i>Incidentele baten en lasten programma's</i>				
Incidentele lasten	504	122	22	23
Incidentele baten	168	10	0	0
Totaal saldo incidentele baten en lasten programma's	336	112	22	23
<i>Incidentele reservemutaties</i>				
Incidentele lasten	0	0	0	0
Incidentele baten	336	55	15	11
Totaal saldo incidentele reservemutaties	-336	-55	-15	-11
Structureel begrotingssaldo	117 V	111 V	14 V	29 V

Hoofdstuk 5: Financiële positie

In de begroting van voorgaande jaren werd in het hoofdstuk financiële positie een samenvatting weergegeven van relevante ontwikkelingen. In het programmabegroting 2022 sluiten we voor het hoofdstuk aan op de voorschriften van artikel 20 van het besluit begroting en verantwoording (BBV). De onderdelen die daar niet onder vallen (zoals de toelichting op de septembercirculaire) zijn opgenomen in de algemene inleiding.

De besluitvorming over de financiële gevolgen van het bestaande en nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen heeft voor het begrotingsjaar 2022 plaats gevonden in de raadsvergadering van 12 juli 2021, waarin de kadernota 2021 is vastgesteld. De financiële gevolgen hiervan zijn cijfermatig verwerkt in de begroting 2022.

Voor de geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar, die ten grondslag ligt aan de berekening van het EMU-saldo, verwijzen wij u naar de paragraaf weerstandsvormen en risicobeheersing.

Voor de toelichting op de financiering verwijzen wij u naar de paragraaf treasury.

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves en de voorzieningen is opgenomen in bijlage 3.

Analyse van de verschillen

Het overzicht van de belangrijkste verschillen tussen de ontwerpbegroting 2022 en de programmabegroting 2021 geeft het volgende beeld:

	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
Uitkomsten begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025	117.236	53.776	6.981	17.063
Uitkomsten begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024	20.174	20.072	8.622	8.622
Te analyseren verschillen	97.062	33.704	-1.641	8.441
<i>Kadernota 2021:</i>				
Verhoging budget preventieve maatregelen VTH	-10.250	-10.507	-10.770	-11.040
Verhoging budget inhuur derden VTH	-6.048	-6.200	-6.355	-6.514
Vervallen budget stedenband Jiangyou	25.000	25.000	25.000	25.000
Verhoging budget integraal veiligheidsplan VTH	-25.625	-26.266	-26.923	-27.597
Verhogen budget dierenambulance	-5.125	-5.254	-5.386	-5.521
Realisatie openbaar toilet centrum	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Onderhoudsplanning gemeentegrot	-26.507	-26.507	-26.507	-26.507
<i>Overige bijstellingen:</i>				
Gemeentefonds	173.760	104.689	9.795	-10.169
Gemeenschappelijke regelingen	-51.771	-38.188	-23.720	-55.402
Rente- en afschrijvingskosten	-58.652	-47.318	-31.795	70.607
Riolerings- en afvalstoffenbegroting	17.254	17.207	17.158	11.616
Indexering begroting	-979	-1.988	-1.215	-216.608
Opbrengst onroerende zaakbelastingen	0	0	0	175.539
Rijbewijzen en reisdocumenten	-4.000	-1.000	29.000	27.000
Vrijval middelen beleidsprogramma	116.380	76.381	76.381	76.381
Opbrengst gemakkelikhedenretributie	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Overige mutaties, per saldo	-21.375	-1.345	-1.304	6.656
Geanalyseerde verschillen	97.062	33.704	-1.641	8.441

Hieronder is een toelichting opgenomen op deze posten.

Kadernota 2021

Bij de behandeling van de kadernota 2021 op 12 juli 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de verhoging van het budget preventieve maatregelen VTH met € 10.000, het uitvoeringsbudget voor het integraal veiligheidsplan met € 25.000, het budget inhuur derden VTH met € 5.900 en de bijdrage voor de dierenambulance met € 5.000. Daarnaast is het exploitatiebudget voor het openbaar toilet in het centrum opgenomen voor € 10.000, is het meerjarenonderhoudsplan voor de gemeentegrot toegevoegd voor een bedrag van € 26.507 (excl. investering toiletgroep buiten gemeentegrot) en is het structurele budget voor de stedenband met Jiangyou € 25.000 afgevoerd. Inclusief indexering hebben deze aanpassingen geleid tot een nadeel van € 58.555 in 2022 oplopend tot een bedrag van € 62.179 in 2025.

Gemeentefonds

Op 12 juli 2021 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de financiële gevolgen van de meicirculaire 2021. Daarnaast is het budget voor de GIDS-gelden binnen het sociaal domein vanaf het jaar 2023 vervallen, waardoor dit ten gunste kon worden gebracht van de algemene middelen. Met deze consequenties is rekening gehouden in de nu voorliggende begroting, per saldo een voordeel van € 173.760 in 2022 aflopend tot een nadeel van € 10.169 in 2025.

Gemeenschappelijke Regelingen

In de raadsvergadering van 21 juni 2021 zijn een aantal zienswijzen behandeld betreffende de begroting 2022 van verschillende gemeenschappelijke regelingen. Een aantal hiervan (GR BsGW, GR RUD ZL en GR VRZL) hebben geleid tot een negatieve bijstelling van de begroting. Concreet gaat het hierbij voor de jaren 2022 t/m 2025 om een nadeel van respectievelijk € 51.771, € 38.188, € 23.720 en € 55.402.

Rente- en afschrijvingskosten

Actualisatie van de gewijzigde rente-systematiek en van de activastaat, heeft geleid tot een negatieve bijstelling van de rente- en afschrijvingskosten van per saldo € 58.652 in 2022 oplopend tot een positieve bijstelling van € 70.607 in 2025.

Riolerings- en afvalstoffenbegroting

Een aantal componenten van de riolerings- en afvalstoffenbegroting heeft een effect op de reguliere begrotingsresultaten. Actualisatie van deze componenten resulteert in een positief begrotingseffect van € 17.254 in het planjaar 2022 aflopend tot een positieve bijstelling van € 11.616 in het planjaar 2025.

Indexering

Jaarlijks wordt in de begroting rekening gehouden met een indexering van de budgetten voor het laatste jaar van de planperiode. Concreet gaat het hierbij om een bedrag van € 216.608 voor het jaar 2025. De indexering van de budgetten van het sociaal domein voor de jaren 2022 t/m 2025 zijn opgevangen binnen de daarvoor gereserveerde middelen en de taakstelling sociaal domein.

Opbrengst onroerende zaakbelastingen

Jaarlijks wordt in de begroting rekening gehouden met een stijging van de OZB-opbrengsten van 3% (exclusief areaaluitbreiding). Met deze stijging dient ook in het laatste jaar van deze planperiode rekening te worden gehouden, concreet een bedrag van € 175.539.

Rijbewijzen en reisdocumenten

Actualisatie van zowel de baten als de lasten van de rijbewijzen en reisdocumenten leiden in 2022 tot een netto-minderopbrengst van € 4.000 oplopend tot een netto-meeropbrengst van € 27.000 in 2025.

Vrijval middelen beleidsprogramma

Ook dit jaar is kritisch gekeken naar de gereserveerde middelen binnen het beleidsprogramma. In het planjaar 2022 kan een bedrag vrijvallen van € 116.380, vanaf het planjaar 2023 kan een bedrag van € 76.381 vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. Deze bedragen hebben o.a. betrekking op de gereserveerde middelen voor de huurkoop van de Mauritiussingel 15 (jaar 2022) en de gereserveerde middelen in het kader van de BTW consequenties van het sportbesluit (jaar 2022 t/m 2025).

Opbrengst gemaklijkhedenretributie

Actualisatie van deze begrotingspost heeft geleid tot een structurele negatieve bijstelling van € 15.000.

Overige mutaties

De overige mutaties bedragen per saldo voor de planjaren 2022 t/m 2025 respectievelijk -€ 21.375, -€ 1.345, -€ 1.304 en € 6.656.

Nog te verwerken projecten met financiële gevolgen

Voor een aantal projecten in het ruimtelijk domein hebben wij nog niet in beeld hoe groot de financiële gevolgen in 2022 gaan zijn. Cijfermatig zijn deze projecten nog niet in de begroting verwerkt. Voor de volledigheid willen wij deze onderdelen wel als PM post (pro memorie) opnemen in het financieel overzicht. Dit betreft de volgende projecten:

	Begroting 2022
Gebiedsvisie Valkenburg-Oost	PM
Gebiedsvisie Valkenburg Centrum - West	PM
Gebiedsvisie Berg	PM
Mobiliteitsplan	PM
Maatregelen wateroverlast Terblijt	PM
Reconstructie Koningswinkelstraat en omgeving	PM

Op basis van de inhoudelijke en financiële uitwerking in de raadsvoorstellen zullen de bedragen als begrotingswijziging worden verwerkt in de begroting 2022 en verder.

Bijlage 1: Overzicht van baten en lasten per taakveld

In deze bijlage in het overzicht van baten en lasten per taakveld opgenomen cf. de vereisten in artikel 66 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

0. Bestuur en ondersteuning

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
0.1 Bestuur	729	768	804	775	778	782
0.2 Burgerzaken	666	751	618	644	715	713
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	7.210	7.172	7.043	6.963	6.707	6.708
0.5 Treasury	-129	98	-18	-49	-75	-88
0.61 OZB woningen	80	79	81	84	86	88
0.62 OZB niet-woningen	52	51	52	54	56	57
0.63 Parkeerbelasting	13	9	10	10	10	10
0.64 Belastingen overig	54	61	68	66	66	66
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	0	1.695	2.220	1.405	1.632	1.922
0.8 Overige baten en lasten	1.056	-1.590	-2.441	-2.844	-2.964	-3.167
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	1	1	1	1	1
0.10 Mutaties reserves	8.356	1.749	440	290	290	290
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.051	148	117	54	7	17
Totaal lasten	19.138	10.992	8.997	7.450	7.308	7.400
<i>Baten per taakveld</i>						
0.1 Bestuur	1	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	177	202	175	156	344	337
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	364	89	89	89	89	89
0.5 Treasury	1.851	260	260	260	260	260
0.61 OZB woningen	3.189	3.230	3.327	3.427	3.530	3.636
0.62 OZB niet-woningen	2.133	2.124	2.188	2.254	2.321	2.391
0.63 Parkeerbelasting	2.266	2.932	2.932	2.932	2.932	2.932
0.64 Belastingen overig	110	114	609	609	609	609
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	27.172	27.540	27.704	26.684	26.995	27.466
0.8 Overige baten en lasten	332	21	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	9.012	4.541	582	298	240	223
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	46.607	41.054	37.867	36.709	37.320	37.942
<i>Saldo per taakveld</i>						
0.1 Bestuur	728	768	804	775	778	782
0.2 Burgerzaken	488	549	443	488	371	376
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	6.846	7.083	6.954	6.874	6.618	6.619
0.5 Treasury	-1.980	-163	-278	-310	-336	-349
0.61 OZB woningen	-3.109	-3.152	-3.246	-3.343	-3.444	-3.547
0.62 OZB niet-woningen	-2.081	-2.074	-2.136	-2.200	-2.266	-2.334
0.63 Parkeerbelasting	-2.253	-2.922	-2.922	-2.922	-2.922	-2.921
0.64 Belastingen overig	-56	-53	-540	-543	-543	-542
0.7 Algemene (en overige) uitkeringen gemeentefonds	-27.172	-25.845	-25.484	-25.279	-25.364	-25.544
0.8 Overige baten en lasten	725	-1.611	-2.441	-2.844	-2.964	-3.167
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	1	1	1	1	1
0.10 Mutaties reserves	-657	-2.792	-142	-8	50	68
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.051	148	117	54	7	17
Saldo van baten en lasten	-27.469	-30.062	-28.870	-29.258	-30.012	-30.542

Vervolg van bijlage 1

1. Veiligheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.180	1.396	1.425	1.492	1.480	1.537
1.2 Openbare orde en veiligheid	990	1.446	1.390	1.398	1.398	1.391
Totaal lasten	2.170	2.843	2.815	2.889	2.878	2.928
<i>Baten per taakveld</i>						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	73	73	74	75	76	77
1.2 Openbare orde en veiligheid	62	93	93	93	93	93
Totaal baten	136	166	167	168	169	170
<i>Saldo per taakveld</i>						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.106	1.323	1.351	1.417	1.404	1.460
1.2 Openbare orde en veiligheid	928	1.353	1.297	1.305	1.305	1.299
Saldo van baten en lasten	2.035	2.677	2.648	2.721	2.709	2.758

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
2.1 Verkeer en vervoer	2.916	3.257	3.181	3.178	3.255	3.162
2.2 Parkeren	1.235	1.254	1.201	1.191	1.216	1.214
Totaal lasten	4.150	4.511	4.382	4.369	4.471	4.376
<i>Baten per taakveld</i>						
2.1 Verkeer en vervoer	396	114	84	62	134	22
2.2 Parkeren	0	96	56	42	69	55
Totaal baten	396	211	140	104	203	78
<i>Saldo per taakveld</i>						
2.1 Verkeer en vervoer	2.520	3.143	3.097	3.116	3.121	3.139
2.2 Parkeren	1.235	1.158	1.145	1.149	1.146	1.159
Saldo van baten en lasten	3.754	4.300	4.242	4.265	4.267	4.298

3. Economie

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	82	217	218	218	218	219
3.4 Economische promotie	1.571	3.181	2.470	2.529	2.581	2.628
Totaal lasten	1.653	3.399	2.687	2.747	2.799	2.847
<i>Baten per taakveld</i>						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3	203	203	203	203	203
3.4 Economische promotie	2.009	3.690	3.719	3.753	3.785	3.812
Totaal baten	2.012	3.893	3.922	3.956	3.988	4.015
<i>Saldo per taakveld</i>						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	78	14	15	15	15	16
3.4 Economische promotie	-438	-509	-1.249	-1.225	-1.205	-1.184
Saldo van baten en lasten	-360	-495	-1.235	-1.210	-1.189	-1.169

Vervolg van bijlage 1

4. Onderwijs

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
4.1 Openbaar basisonderwijs	56	53	60	62	63	64
4.2 Onderwijshuisvesting	858	845	851	832	819	805
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	526	812	842	653	675	671
Totaal lasten	1.440	1.710	1.753	1.547	1.557	1.540
<i>Baten per taakveld</i>						
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1	0	3	3	3	3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	181	215	200	43	44	45
Totaal baten	182	215	203	46	47	48
<i>Saldo per taakveld</i>						
4.1 Openbaar basisonderwijs	56	53	60	62	63	64
4.2 Onderwijshuisvesting	857	845	848	829	816	802
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	345	598	642	610	631	626
Saldo van baten en lasten	1.258	1.495	1.550	1.501	1.509	1.492

5. Sport, cultuur en recreatie

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
5.1 Sportbeleid en activering	77	76	76	76	76	76
5.2 Sportaccommodaties	3.343	1.361	1.036	970	948	959
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	178	338	256	258	262	258
5.4 Musea	73	167	77	96	94	106
5.5 Cultureel erfgoed	348	727	356	377	385	383
5.6 Media	290	328	312	332	327	358
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.508	2.902	2.689	2.685	2.710	2.773
Totaal lasten	6.817	5.900	4.803	4.794	4.802	4.914
<i>Baten per taakveld</i>						
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	544	291	135	135	136	136
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	0	8	8	8	8	8
5.4 Musea	20	36	45	46	46	46
5.5 Cultureel erfgoed	60	74	74	74	74	74
5.6 Media	0	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.220	1.439	1.375	1.396	1.418	1.440
Totaal baten	1.844	1.847	1.636	1.658	1.681	1.704
<i>Saldo per taakveld</i>						
5.1 Sportbeleid en activering	77	76	76	76	76	76
5.2 Sportaccommodaties	2.799	1.070	901	835	813	823
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie	178	331	249	251	254	250
5.4 Musea	52	131	32	50	48	60
5.5 Cultureel erfgoed	289	653	282	303	311	309
5.6 Media	290	328	312	332	327	358
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.288	1.464	1.314	1.289	1.292	1.333
Saldo van baten en lasten	4.973	4.053	3.166	3.135	3.121	3.209

Vervolg van bijlage 1

6. Sociaal domein

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.458	1.723	1.371	1.366	1.413	1.391
6.2 Wijkteams	2.500	2.867	2.969	2.998	3.111	3.175
6.3 Inkomensregelingen	9.410	6.447	5.765	5.904	6.046	6.187
6.4 Begeleide participatie	1.880	1.799	1.721	1.652	1.619	1.542
6.5 Arbeidsparticipatie	302	435	464	474	485	497
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	534	478	493	519	542	560
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.878	4.277	4.583	4.808	5.001	5.160
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.310	3.741	4.051	4.272	4.463	4.618
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	5	4	14	14	14	14
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	443	490	513	534	552	568
Totaal lasten	23.721	22.261	21.943	22.540	23.246	23.712
<i>Baten per taakveld</i>						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	122	91	72	73	63	63
6.2 Wijkteams	49	95	26	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	8.884	5.490	4.850	4.971	5.095	5.223
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	170	155	162	163	164	164
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	9.224	5.832	5.111	5.207	5.322	5.450
<i>Saldo per taakveld</i>						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.336	1.632	1.298	1.293	1.350	1.328
6.2 Wijkteams	2.451	2.772	2.942	2.998	3.111	3.175
6.3 Inkomensregelingen	527	957	915	933	950	965
6.4 Begeleide participatie	1.880	1.799	1.721	1.652	1.619	1.542
6.5 Arbeidsparticipatie	302	435	464	474	485	497
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	534	478	493	519	542	560
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.708	4.121	4.421	4.645	4.838	4.996
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.310	3.741	4.051	4.272	4.463	4.618
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	5	4	14	14	14	14
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	443	490	513	534	552	568
Saldo van baten en lasten	14.496	16.430	16.832	17.333	17.924	18.262

Vervolg van bijlage 1

7. Volksgezondheid en milieu

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
7.1 Volksgezondheid	619	659	706	727	748	769
7.2 Riolering	2.698	2.133	2.146	2.189	2.215	2.254
7.3 Afval	1.746	1.678	1.698	1.757	1.799	1.842
7.4 Milieubeheer	392	565	428	430	433	433
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	239	297	300	302	295	293
Totaal lasten	5.694	5.333	5.279	5.405	5.489	5.591
<i>Baten per taakveld</i>						
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	3.051	2.816	2.848	2.891	2.933	2.976
7.3 Afval	2.017	1.970	1.990	2.049	2.091	2.134
7.4 Milieubeheer	41	10	10	10	10	10
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	151	153	153	153	153	153
Totaal baten	5.261	4.949	5.001	5.103	5.188	5.273
<i>Saldo per taakveld</i>						
7.1 Volksgezondheid	619	659	706	727	748	769
7.2 Riolering	-353	-682	-702	-702	-718	-722
7.3 Afval	-272	-292	-292	-292	-292	-292
7.4 Milieubeheer	351	555	418	420	423	423
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	88	143	147	149	142	140
Saldo van baten en lasten	433	383	277	302	302	317

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2020	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025
<i>Lasten per taakveld</i>						
8.1 Ruimtelijke ordening	514	754	535	461	465	468
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	370	181	166	165	164	164
8.3 Wonen en bouwen	1.481	1.974	1.743	1.769	1.779	1.832
Totaal lasten	2.365	2.909	2.444	2.396	2.408	2.464
<i>Baten per taakveld</i>						
8.1 Ruimtelijke ordening	78	25	25	25	25	25
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.408	1.665	1.030	1.160	1.014	1.066
Totaal baten	1.486	1.690	1.055	1.185	1.039	1.091
<i>Saldo per taakveld</i>						
8.1 Ruimtelijke ordening	436	729	510	436	440	443
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	370	181	166	165	164	164
8.3 Wonen en bouwen	73	309	713	610	765	766
Saldo van baten en lasten	879	1.219	1.389	1.211	1.369	1.373

Bijlage 2: Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Overzicht incidentele baten en lasten per programma.

	<i>lasten</i> 2022	<i>baten</i> 2022	<i>lasten</i> 2023	<i>baten</i> 2023	<i>lasten</i> 2024	<i>baten</i> 2024	<i>lasten</i> 2025	<i>baten</i> 2025
Toerisme en economie								
6.560.010 Bijdrage bloembakken centrum	5.000							
Sociaal domein								
6.421.010 Tijdelijke huisvesting OBS Broekhem	6.000		6.000					
6.650.010 Onderwijsachterstandenbeleid	221.301	157.900						
6.670.010 Project Eén tegen eenzaamheid	25.000							
6.670.010 Lokale preventieagenda	10.000	10.000	10.000	10.000				
6.670.040 Digitale sociale kaart	4.740							
6.921.010 Reservering GIDS-gelden	7.378							
Ruimtelijk domein								
6.820.030 Verkoopkosten gronden en panden	21.013		21.538		22.077		22.629	
Algemene taakvelden								
5.400.010 Tijdelijke inzet transitie manager wonen	48.886		12.221					
5.400.010 Tijdelijke inzet versterking formatie	72.000		48.000					
5.400.010 Tijdelijke inzet personeel duurzaamheid	82.500		24.592					
Mutaties reserves (6.980.010)								
Algemene dekkingsreserve:								
<i>Bijdrage bloembakken centrum</i>		5.000						
<i>Onderwijsachterstandenbeleid</i>		63.401						
<i>Tijdelijke inzet transitie manager wonen</i>		38.184		9.546				
Reserve huisvesting onderwijs:								
<i>Tijdelijke huisvesting OBS Broekhem</i>		6.000		6.000				
Reserve evenementen:								
<i>Bijdrage project HogeNood</i>		1.500						
Reserve sociaal domein:								
<i>Armoedebeleidsplan</i>		14.562		14.562		14.562		10.562
<i>Actieplan jeugdbeleid</i>		125.000						
Reserve duurzaamheid:								
<i>Tijdelijke inzet personeel duurzaamheid</i>		82.500		24.592				
Subtotaal mutatie reserves	0	336.147	0	54.700	0	14.562	0	10.562
	503.818	504.047	122.351	64.700	22.077	14.562	22.629	10.562

Bijlage 3: Meerjarig verloop reserves en voorzieningen

Overzicht verloop reserves en voorzieningen	Saldo ultimo 2021	Mutaties 2022	Saldo ultimo 2022	Mutaties 2023	Saldo ultimo 2023	Mutaties 2024	Saldo ultimo 2024	Mutaties 2025	Saldo ultimo 2025
A. Algemene reserve									
A.01 Algemene reserve	3.110.234	0	3.110.234		3.110.234		3.110.234		3.110.234
Totaal	3.110.234	0	3.110.234	0	3.110.234	0	3.110.234	0	3.110.234
B. Bestemmingsreserves									
B.01 Algemene dekkingsreserve	1.843.880	-106.585	1.737.295	-9.546	1.727.749		1.727.749		1.727.749
B.02 Investeringsreserve automatisering	1.495.809	0	1.495.809		1.495.809		1.495.809		1.495.809
B.03 Investeringsreserve huisvesting onderwijs	2.857.729	-6.000	2.851.729	-6.000	2.845.729		2.845.729		2.845.729
B.04 Investeringsreserve instandhouding monumenten	71.976	0	71.976		71.976		71.976		71.976
B.05 Investeringsreserve kunst in openbare ruimte	293.012	35.000	328.012	35.000	363.012	35.000	398.012	35.000	433.012
B.06 Exploitatiereserve personeel	493.858	0	493.858		493.858		493.858		493.858
B.07 Exploitatiereserve bezijnsactiviteiten	747.971	0	747.971		747.971		747.971		747.971
B.08 Egalisatiereserve effecten BTW-compensatiefonds	93.079	0	93.079		93.079		93.079		93.079
B.09 Reserve milieu-activiteiten	239.256	0	239.256		239.256		239.256		239.256
B.10 Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg	1.036.555	69.698	1.106.253	69.698	1.175.951	69.698	1.245.649	69.698	1.315.347
B.11 Investeringsreserve uitvoering Centrumplan	0	0	0		0		0		0
B.12 Reserve opbrengst aandelen Essent	6.624.391	0	6.624.391		6.624.391		6.624.391		6.624.391
B.13 Egalisatiereserve parkeerexploitatie	2.091.865	0	2.091.865		2.091.865		2.091.865		2.091.865
B.14 Egalisatiereserve sociaal domein	7.154.926	-139.562	7.015.364	-14.562	7.000.802	-14.562	6.986.240	-10.562	6.975.678
B.15 Investeringsreserve strategische projecten	1.401.000	313.000	1.714.000	163.000	1.877.000	163.000	2.040.000	163.000	2.203.000
B.16 Reserve evenementen	671.761	-1.500	670.261		670.261		670.261		670.261
B.17 Reserve duurzaamheid	316.022	-60.103	255.919	-2.195	253.724	22.397	276.121	22.397	298.518
B.18 Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten	3.238.948	-246.253	2.992.695	-243.555	2.749.140	-225.430	2.523.710	-212.004	2.311.706
B.19 Reserve overdracht gelden stichting Herdenking	132.304	0	132.304		132.304		132.304		132.304
B.20 Reserve financiële gevolgen Corona (COVID-19)	789.743	0	789.743		789.743		789.743		789.743
B.21 Bestemmingsreserve omgevingswet	122.179	0	122.179		122.179		122.179		122.179
Totaal	31.716.263	-142.305	31.573.958	-8.160	31.565.798	50.103	31.615.901	67.529	31.683.430
V. Voorzieningen									
V.01 Voorziening dubieuze debiteuren	1.335.659	0	1.335.659		1.335.659		1.335.659		1.335.659
V.02 Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	64.726	0	64.726		64.726		64.726		64.726
V.03 Voorziening onderhoud gebouwen	218.803	-17.288	201.515	-146.064	55.451	1.002	56.453	-50.246	6.207
V.04 Voorziening onderhoud sportcentrum Polfermolen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
V.05 Voorziening bodemsaneringen	0	0	0		0		0		0
V.06 Voorziening niet-WWB-debiteuren sociale zaken	16.497	0	16.497		16.497		16.497		16.497
V.07 Voorziening onderhoud parkeerplaats Oud Valkenbui	40.700	0	40.700		40.700		40.700		40.700
V.08 Voorziening onderhoud wegen	0	0	0		0		0		0
V.09 Voorziening pensioenen wethouders	1.896.385	0	1.896.385		1.896.385		1.896.385		1.896.385
V.10 Voorziening ontwikkelingen Polfermolen	0	0	0		0		0		0
V.11 Voorziening rioolheffing	3.632.836	328.456	3.961.292	234.014	4.195.306	154.239	4.349.545	124.529	4.474.074
V.12 Voorziening afvalstoffenheffing	777.479	-404.214	373.265	-163.215	210.050	19.821	229.871	-22.987	206.884
V.13 Voorziening groot onderhoud parkeergarage	414.518	98.077	512.595	113.692	626.287	87.747	714.034	102.140	816.174
V.14 Voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerker	76.608	-14.450	62.158	7.150	69.308	-64.900	4.408	46.650	51.058
V.15 Voorziening kleine woningbouwinitiatieven	83.664	0	83.664		83.664		83.664		83.664
V.16 Voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling	54.567	0	54.567		54.567		54.567		54.567
V.17 Voorziening personeel	84.987	-84.987	0		0		0		0
V.18 Voorziening debiteuren TOZO	46.183	0	46.183		46.183		46.183		46.183
Totaal	8.743.611	-94.406	8.649.205	45.577	8.694.782	197.909	8.892.691	200.086	9.092.777
Totaal reserves en voorzieningen	43.570.108	-236.711	43.333.397	37.417	43.370.814	248.012	43.618.826	267.615	43.886.441

Bijlage 4: Overzicht structurele mutaties reserves

Overzicht structurele mutaties reserves.

	<i>lasten</i> 2022	<i>baten</i> 2022	<i>lasten</i> 2023	<i>baten</i> 2023	<i>lasten</i> 2024	<i>baten</i> 2024	<i>lasten</i> 2025	<i>baten</i> 2025
Mutaties reserves (6.980.010)								
Investeringsreserve kunst in openbare ruimte:								
<i>storting 1%-regeling investeringen openbare ruimte</i>	35.000		35.000		35.000		35.000	
Investeringsreserve infra e.d. kop Cauberg:								
<i>storting t.b.v. infrastructuur</i>	69.698		69.698		69.698		69.698	
Investeringsreserve strategische projecten:								
<i>storting t.b.v. strategische projecten</i>	313.000		163.000		163.000		163.000	
Reserve duurzaamheid:								
<i>storting renteopbrengsten hybride converteerbare geldlening Enexis</i>	22.397		22.397		22.397		22.397	
Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten:								
<i>onttrekking t.b.v. dekking kapitaallasten activa</i>		246.253		243.555		225.430		212.004
	440.095	246.253	290.095	243.555	290.095	225.430	290.095	212.004

Bijlage 5: Reserve- en voorzieningenbeleid

Het reserve- en voorzieningenbeleid voor 2022 is als separaat document bij de raadsstukken opgenomen.

